

**STŘEDNÍ ŠKOLA SOCIÁLNÍ PÉČE A SLUŽEB, ZÁBŘEH
NÁM. 8. KVĚTNA 2, 789 22 ZÁBŘEH**

ŠKOLNÍ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM:

SOCIÁLNÍ ČINNOST

OBOR VZDĚLÁNÍ

75-41-M/01 SOCIÁLNÍ ČINNOST

Ze dne 27. 8. 2025 pod číslem jednacím SŠSPS 1496/2025

Platné od 1. 9. 2025 plošně pro všechny ročníky

OBSAH

1. ÚVODNÍ ÚDAJE.....	4
1.1. IDENTIFIKAČNÍ ÚDAJE O ŠKOLE	4
1.2. ŠKOLNÍ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM	4
2. PROFIL ABSOLVENTA ŠVP	5
2.1. POPIS UPLATNĚNÍ ABSOLVENTA V PRAXI.....	5
2.2. VÝSLEDKY VZDĚLÁNÍ – KOMPETENCE ABSOLVENTA	5
2.2.1. Odborné kompetence.....	5
2.2.2. Klíčové kompetence.....	6
2.3. ZPŮSOB UKONČENÍ VZDĚLÁVÁNÍ, POTVRZENÍ DOSAŽENÉHO VZDĚLÁNÍ	7
3. CHARAKTERISTIKA ŠKOLNÍHO VZDĚLÁVACÍHO PROGRAMU	8
3.1. CELKOVÉ POJETÍ VZDĚLÁVÁNÍ.....	8
3.1.1. Charakteristika oboru.....	8
3.1.2. Obsah výuky	8
3.1.3. Výukové formy a metody	8
3.1.4. Organizace výuky	8
3.2. ZPŮSOB HODNOCENÍ ŽÁKŮ.....	8
3.3. VZDĚLÁVÁNÍ ŽÁKŮ SE SPECIÁLNÍMI VZDĚLÁVACÍMI POTŘEBAMI	8
3.4. VZDĚLÁVÁNÍ ŽÁKŮ MIMOŘÁDNĚ NADANÝCH	9
3.5. ZPŮSOB UKONČENÍ VZDĚLÁVÁNÍ.....	9
4. UČEBNÍ PLÁN.....	10
4.1. IDENTIFIKAČNÍ ÚDAJE	10
4.2. ROZVRŽENÍ VYUČOVACÍCH PŘEDMĚTŮ	10
4.3. POZNÁMKY K UČEBNÍMU PLÁNU	12
4.4. VYUŽITÍ TÝDNŮ VE ŠKOLNÍM ROCE	13
5. UČEBNÍ OSNOVA ŠKOLNÍHO VZDĚLÁVACÍHO PROGRAMU – DÁLKOVÁ FORMA	14
5.1. BIOLOGIE A EKOLOGIE	14
5.1.1. Pojetí vyučovacího předmětu Biologie	14
5.1.2. Rozpis učiva a výsledků vzdělávání	15
5.2. CIZÍ JAZYK.....	17
5.2.1. Pojetí vyučovacího předmětu Anglický jazyk.....	17
5.2.2. Rozpis učiva a výsledků vzdělávání Anglický jazyk	20
5.3. ČESKÝ JAZYK A LITERATURA	24
5.3.1. Pojetí vyučovacího předmětu Český jazyk a literatura	24
5.3.2. Rozpis učiva a výsledků vzdělávání	27
5.4. DĚJEPIS.....	34
5.4.1. Pojetí vyučovacího předmětu Dějepis	34
5.4.2. Rozpis učiva a výsledků vzdělávání	35
5.5. EKONOMIKA	37
5.5.1. Pojetí vyučovacího předmětu Ekonomika	37
5.5.2. Rozpis učiva a výsledků vzdělávání	38
5.6. HUDEBNÍ ČINNOSTI S METODIKOU	40
5.6.1. Pojetí vyučovacího předmětu Hudební činnosti s metodikou	40
5.6.2. Rozpis učiva a výsledků vzdělávání	41
5.7. INFORMATIKA	42
5.7.1. Pojetí vyučovacího předmětu Informatika	42
5.7.2. Rozpis učiva a výsledků vzdělávání	43
5.8. MATEMATIKA	46
5.8.1. Pojetí vyučovacího předmětu Matematika	46
5.8.2. Rozpis učiva a výsledků vzdělávání	47
5.9. OSOBNOSTNÍ VÝCHOVA.....	51
5.9.1. Pojetí vyučovacího předmětu Osobnostní výchova	51
5.9.2. Rozpis učiva a výsledků vzdělávání	53
5.10. PEČOVATELSTVÍ	55
5.10.1. Pojetí vyučovacího předmětu Pečovatelské práce	55
5.10.2. Rozpis učiva a výsledků vzdělávání.....	57

5.11.	PEDAGOGIKA	66
5.11.1.	<i>Pojetí vyučovacího předmětu Pedagogika</i>	66
5.11.2.	<i>Rozpis učiva a výsledků vzdělávání.....</i>	69
5.12.	PSYCHOLOGIE.....	72
5.12.1.	<i>Pojetí vyučovacího předmětu Psychologie</i>	72
5.12.2.	<i>Rozpis učiva a výsledků vzdělávání.....</i>	75
5.13.	SOCIÁLNÍ PÉČE.....	79
5.13.1.	<i>Pojetí vyučovacího předmětu Sociální péče.....</i>	79
5.13.2.	<i>Rozpis učiva a výsledků vzdělávání.....</i>	81
5.14.	VOLNÝ ČAS KLIENTA.....	84
5.14.1.	<i>Pojetí vyučovacího předmětu Volný čas klienta</i>	84
5.14.2.	<i>Rozpis učiva a výsledků vzdělávání.....</i>	86
5.15.	VÝTVARNÉ ČINNOSTI S METODIKOU	88
5.15.1.	<i>Pojetí vyučovacího předmětu Výtvarné činnosti s metodikou</i>	88
5.15.2.	<i>Rozpis učiva a výsledků vzdělávání</i>	89
5.16.	ZÁKLADY PRÁVA.....	91
5.16.1.	<i>Pojetí vyučovacího předmětu Základy práva.....</i>	91
5.16.2.	<i>Rozpis učiva a výsledků vzdělávání</i>	93
5.17.	ZÁKLADY PŘÍRODNÍCH VĚD	96
5.17.1.	<i>Pojetí vyučovacího předmětu Základy přírodních věd</i>	96
5.17.2.	<i>Rozpis učiva a výsledků vzdělávání.....</i>	98
5.18.	ZÁKLADY SPOLEČENSKÝCH VĚD	100
5.18.1.	<i>Pojetí vyučovacího předmětu Základy společenských věd.....</i>	100
5.18.2.	<i>Rozpis učiva a výsledků vzdělávání.....</i>	102
5.19.	ZDRAVOTNÍ NAUKY.....	104
5.19.1.	<i>Pojetí vyučovacího předmětu Zdravotní nauky</i>	104
5.19.2.	<i>Rozpis učiva a výsledků vzdělávání.....</i>	106
6.	PERSONÁLNÍ A MATERIÁLNÍ ZABEZPEČENÍ VZDĚLÁVÁNÍ.....	113
6.1.	PERSONÁLNÍ PODMÍNKY	113
6.2.	MATERIÁLNÍ PODMÍNKY	113
7.	SPOLUPRÁCE SE SOCIÁLNÍMI PARTNERY	114

1. Úvodní údaje

1.1. Identifikační údaje o škole

Název školy:	Střední škola sociální péče a služeb, Zábřeh
Sídlo školy:	789 22 Zábřeh, nám. 8. května 2
Právní forma:	příspěvková organizace
Zřizovatel:	Olomoucký kraj, IČO: 60609460
IČ školy:	00409014
IZO školy:	600018067
Ředitelka školy:	Mgr. Stanislava Kubíčková
E-mail:	podatelna@ssspzabreh.cz
Dálkový přístup:	www.ssspzabreh.cz
Telefon:	583 411 310

1.2. Školní vzdělávací program

Školní vzdělávací program:	Sociální činnost
Kód a název oboru vzdělání:	75 – 41 – M/01 Sociální činnost
Stupeň poskytovaného vzdělání:	střední vzdělání s maturitní zkouškou kvalifikační úroveň vzdělání EQF 4
Délka a forma vzdělání	čtyřleté dálkové studium
Datum platnosti vzdělávacího programu:	od 1. září 2025

Zábřeh dne 27. 8. 2025

Mgr. Stanislava Kubíčková
ředitelka školy

2. Profil absolventa ŠVP

Název školy:	Střední škola sociální péče a služeb, Zábřeh
Školní vzdělávací program:	Sociální činnost
Kód a název oboru vzdělání:	75 – 41 – M/01 Sociální činnost
Stupeň poskytovaného vzdělání:	střední vzdělání s maturitní zkouškou kvalifikační úroveň vzdělání EQF 4

2.1. Popis uplatnění absolventa v praxi

Absolvent se uplatní jako pracovník sociálních služeb v různých ambulantních nebo pobytových zařízeních a v terénních službách, při poskytování sociální pomoci dětem i dospělým. Má vědomosti a dovednosti potřebné pro zajišťování přímé péče a osobní asistence klientům, pro podporu jejich soběstačnosti a sociální aktivizaci. Má také vědomosti a dovednosti uplatnitelné v managementu sociálních služeb.

Absolvent získává odbornou způsobilost pro vázanou živnost Péče o dítě do tří let věku v denním režimu podle přílohy č. 2, zákona č. 455/1991 Sb., o živnostenském podnikání, ve znění pozdějších předpisů.

V souladu s přílohou č. 4 vyhlášky č. 505/2006 Sb., kterou se provádějí některá ustanovení zákona o sociálních službách, ve znění pozdějších předpisů, **absolvent daného oboru nemusí naplnit požadavek absolvování kvalifikačního kurzu.**

Absolvent se může uplatnit jako:

- pracovník v sociálních službách s úkolem klíčového pracovníka klienta
- pracovník individuálního plánování volného času a potřeb klienta
- osobní asistent domácí péče
- osobní asistent ve školských zařízeních pro výkon ústavní výchovy (dětský domov, dětský domov se školou, diagnostický ústav, výchovný ústav)
- osobní asistent v ústavech sociální péče
- osoba samostatně výdělečně činná v oblasti poskytování sociálních služeb
- pracovník humanitárních organizací
- pracovník v lázeňských a tělovýchovných zařízeních pro práci s handicapovanými klienty
- pracovník v nadacích neziskových a charitativních organizacích
- pracovník v pobytových zařízeních typu domovy pro rodiče s dětmi, azylové domy, domovy pro seniory apod.
- pracovník denních a týdenních stacionářů, pracovník chráněného bydlení
- pracovník služeb sociální prevence
- pracovník sociálně aktivizačních služeb pro seniory a osob se zdravotním postižením
- pracovník sociálně terapeutických dílen a terapeutických komunit

2.2. Výsledky vzdělání – kompetence absolventa

Vzdělávání v daném oboru směřuje k tomu, aby absolvent získal následující odborné a klíčové kompetence.

2.2.1. Odborné kompetence

a) **Dbát na bezpečnost práce a ochranu zdraví při práci**, aby absolventi:

- chápali bezpečnost práce jako nedílnou součást péče o zdraví své i spolupracovníků a klientů
- znali a dodržovali základní právní předpisy týkající se hygieny, bezpečnosti a ochrany zdraví při práci a, požární prevence a krizového řízení na pracovišti;
- osvojili si zásady a návyky bezpečné a zdraví neohrožující pracovní činnosti včetně zásad ochrany zdraví při práci u zařízení se zobrazovacími jednotkami (monitory, displeje apod.), rozpoznali možnost nebezpečí úrazu nebo ohrožení zdraví a byli schopni zajistit odstranění závad a možných rizik;
- znali systém péče o zdraví pracujících (včetně preventivní péče, uměli uplatňovat nároky na ochranu zdraví v souvislosti s prací, nároky vzniklé úrazem nebo poškozením zdraví v souvislosti s vykonáváním práce);

b) **Usilovat o nejvyšší kvalitu své práce, výrobků nebo a sociálních služeb**, aby absolventi:

- chápali kvalitu poskytovaných služeb jako kvalitu života klientů a jako významný nástroj konkurenceschopnosti a dobrého jména pracoviště a organizace (sociálního zařízení);
- dodržovali stanovené normy (standarty) a předpisy související se systémem řízení jakosti zavedeným na pracovišti;
- dbali na zabezpečování parametrů (standardů) kvality procesů, výrobků nebo poskytovaných služeb, zohledňovali požadavky a potřeby klienta (zákazníka, občana)

c) Jednat ekonomicky a v souladu se strategií udržitelného rozvoje, aby absolventi:

- znali význam, účel a užitečnost vykonávané práce, její finanční, popř. společenské ohodnocení
- zvažovali při plánování a posuzování určité činnosti (v pracovním procesu i v běžném životě) možné náklady, výnosy a zisk, vliv na životní prostředí, sociální dopady;
- efektivně hospodařili s finančními prostředky;

d) Podílet se na zajišťování sociálních služeb, aby absolventi:

- měli přehled o systému sociálních služeb a znali podmínky jejich poskytování;
- spolupracovali při řízení rezidentských i komunitních sociálních služeb, při přípravě plánů činností nebo projektů; uplatňovali své ekonomické znalosti a dovednosti;
- prakticky se orientovali v příčinách a formách sociálního vyloučení, měli přehled o nástrojích, kterými lze tuto problematiku řešit, a o povoláních a institucích, které se na řešení podílejí nebo se mohou podílet;
- znali příčiny a rizikové faktory vzniku různých typů nepříznivých sociálních situací, zejména bezdomovectví, zadluženosti a sociální chudoby, nezaměstnanosti, závislosti, násilí, možnosti jejich řešení a prevence;
- prakticky se orientovali v sociálně-právní ochraně dítěte a formách preventivně výchovné péče o děti;

e) Poskytovat přímou pomoc klientům sociálních služeb, aby absolventi:

- poskytovali vhodnou formu pomoci, podpory nebo dohledu mobilním i imobilním klientům v rezidentském i domácím prostředí při zajišťování základních životních potřeb a zvládání běžných úkonů nebo při udržování kontaktu se společenským prostředím;
- zajišťovali nebo pomáhali klientům při zajišťování chodu domácnosti včetně nákupů a běžných služeb;
- pomáhali rodinám v péči o dítě nebo dospělou osobu se zdravotním postižením;
- zajišťovali samostatně péči o dítě do tří let věku v denním režimu;
- používali vhodné pomůcky, přístroje a zařízení, správně je ošetřovali;
- sledovali pravidelně změny u klienta a naplňování jeho potřeb a konzultovali je s nadřízeným nebo s dalšími odborníky v sociálních službách;
- podíleli se na zpracování individuálních plánů, vykonávali administrativní činnosti související s poskytováním sociální péče a služeb, pracovali s informačním systémem pracoviště;

f) Provádět základní výchovnou nepedagogickou činnost podporující soběstačnost a sociální aktivizaci klientů a aktivní využívání volného času, aby absolventi:

- realizovali činnosti potřebné pro vytváření a udržování soběstačnosti klienta, jeho fyzické i psychické kondice, společenských a pracovních návyků;
- připravovali samostatně i v týmu plány nebo projekty výchovné práce pro různé skupiny klientů nebo jednotlivé osoby zaměřené na rozvíjení osobnosti, sociální aktivizaci a vyplňování volného času a podíleli se na jejich realizaci a hodnocení;
- zohledňovali při přípravě a realizaci výchovně-vzdělávací činnosti individuální zvláštnosti a subjektivní potřeby klientů i objektivní podmínky, ve kterých bude činnost probíhat;
- rozvíjeli ve skupině klientů pozitivní sociální vztahy;

2.2.2. Klíčové kompetence

a) kompetence k učení

Absolventi by měli:

- pozitivní vztah k učení a vzdělávání;
- ovládat různé techniky učení, umět si vytvořit vhodný studijní režim a podmínky;
- využívat ke svému učení různé informační zdroje, včetně svých zkušeností i zkušeností jiných lidí;
- sledovat a hodnotit pokrok při dosahování cílů svého učení, přijímat hodnocení výsledků svého učení od jiných lidí;
- znát možnosti svého dalšího vzdělávání, zejména v oboru a povolání.

b) kompetence k řešení problémů

Absolventi by měli:

- porozumět zadání úkolu nebo určit jádro problému, získat informace potřebné k řešení problému, navrhnout způsob řešení, popř. varianty řešení, a zdůvodnit jej, vyhodnotit a ověřit správnost zvoleného postupu a dosažené výsledky;
- uplatňovat při řešení problémů různé metody myšlení (logické, matematické, empirické) a myšlenkové operace;
- volit prostředky a způsoby (pomůcky, studijní literaturu, metody a techniky) vhodné pro splnění jednotlivých aktivit, využívat zkušenosti a vědomosti nabyté dříve;
- spolupracovat při řešení problémů s jinými lidmi (týmové řešení).

c) komunikativní kompetence

Absolventi by měli:

- vyjadřovat se přiměřeně účelu jednání a komunikační situaci v projevech mluvených i psaných a vhodně se prezentovat;
- formulovat své myšlenky srozumitelně a souvisle, v písemné podobě přehledně a jazykově správně;

d) personální a sociální kompetence

Absolventi by měli:

- posuzovat reálně své fyzické a duševní možnosti, odhadovat důsledky svého jednání a chování v různých situacích;
- stanovovat si cíle a priority podle svých osobních schopností, zájmové a pracovní orientace a životních podmínek;
- reagovat adekvátně na hodnocení svého vystupování a způsobu jednání ze strany jiných lidí, přijímat radu i kritiku;
- pracovat v týmu a podílet se na realizaci společných pracovních a jiných činností;
- přijímat a odpovědně plnit svěřené úkoly;
- podněcovat práci týmu vlastními návrhy na zlepšení práce a řešení úkolů, nezaujatě zvažovat návrhy druhých;
- přispívat k vytváření vstřícných mezilidských vztahů a k předcházení osobním konfliktům, nepodléhat predsudkům a stereotypům v přístupu k druhým.

e) občanské kompetence a kulturní povědomí

- Absolvent je veden k tomu, aby uznával hodnoty a postoje podstatné pro život v demokratické společnosti a dodržoval je.

f) kompetence k pracovnímu uplatnění a podnikatelským aktivitám

- Vzdělávání směřuje k tomu, aby absolventi byli schopni optimálně využívat svých osobnostních a odborných předpokladů pro úspěšné uplatnění ve světě práce, pro budování profesní kariéry a s tím související potřebu celoživotního učení.

g) matematické kompetence

- Vzdělávání směřuje k tomu, aby absolventi byli schopni funkčně využívat matematické dovednosti v různých životních situacích.

h) digitální kompetence

- Vzdělání směřuje ke schopnosti využívat digitální technologie pro správu a zálohování důležitých materiálů, umět vyhledávat a kriticky hodnotit informace z digitálních zdrojů respektovat autorská práva a eticky se chovat v online komunikaci zvládnout tvorbu a úpravu textů, tabulek a prezentací v digitálních nástrojích být schopni kombinovat textové, obrazové a zvukové formáty při tvorbě multimediálních projektů.

2.3. Způsob ukončení vzdělávání, potvrzení dosaženého vzdělání

Způsob ukončení = **maturitní zkouška** dle platné legislativy.

Dosažený stupeň vzdělání = **střední vzdělání s maturitní zkouškou**.

3. Charakteristika školního vzdělávacího programu

3.1. Celkové pojetí vzdělávání

3.1.1. Charakteristika oboru

Školní vzdělávací program Sociální činnost je čtyřletý studijní program realizovaný v dálkové formě studia.

3.1.2. Obsah výuky

Obsah daného školního vzdělávacího programu vychází z platného rámcového vzdělávacího programu. Struktura obsahu je vyjádřena učebním plánem, který zahrnuje všeobecně vzdělávací a odborné učivo. Rozpracovává výsledky vzdělávání v jednotlivých oblastech, klíčové a odborné kompetence a čtyři průřezová témata. Propojuje vztahy mezi nimi a hledá jejich vzájemné spojitosti a návaznosti v mezipředmětových vazbách. Klíčové a odborné kompetence jsou rozvíjeny průběžně a způsob jejich rozvoje je konkretizován v jednotlivých vyučovacích předmětech. Průřezová témata se prolínají po celou dobu studia, jsou začleňována do jednotlivých tematických celků v každém vyučovaném předmětu i nadstavbových aktivitách.

3.1.3. Výukové formy a metody

Výuka primárně probíhá v učebních prostorách školy.

V učebním plánu je v každém ročníku vždy jako základ 210 hodin konzultací. Hodinové dotace jsou uvedeny v základním tvaru jako nedělené. Dělení tříd na skupiny je závislé na platné legislativě. Proto jsou prioritně děleny především hodiny cizích jazyků. Je-li to v souladu s platnými pravidly, pak i hodiny maturitních předmětů.

3.1.4. Organizace výuky

Délka a forma vzdělávání:	4 roky v dálkové formě vzdělávání
Dosažený stupeň vzdělání:	střední vzdělání s maturitní zkouškou kvalifikační úroveň EQF 4

3.2. Způsob hodnocení žáků

Hodnocení žáka je organickou součástí výchovně vzdělávacího procesu a jeho řízení je jednoznačné, srozumitelné, srovnatelné s předem stanovenými kritérii, věcné a všestranné.

Úroveň žáky získaných znalostí a vědomostí je hodnocena dle klasifikačního řádu školy, který je přílohou platného školního řádu a obsahuje jak zásady hodnocení výsledků vzdělávání žáka, tak zásady pedagogického taktu při hodnocení.

U dálkového studia probíhá hodnocení průběžně v době konzultací a za pololetí je uzavřeno vždy ve zkuškovém období.

Konkrétní hodnocení jednotlivými klasifikačními stupni se řídí kritérii uvedenými v příloze klasifikačního řádu školy.

3.3. Vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami

Podle daného školního vzdělávacího programu se mohou vzdělávat i žáci se specifickými vzdělávacími potřebami. Tito žáci jsou integrováni do běžných tříd a vzdělávají se podle plánů pedagogické podpory (PLPP) u podpůrných opatření 1. stupně nebo individuálních vzdělávacích plánů (IVP) u podpůrných opatření vyšších stupňů. Při tvorbě a realizaci podpůrných opatření se škola řídí platnou školskou legislativou. Agendu v této oblasti práce, koordinaci a spolupráci s odborníky vede výchovný poradce, případně školního speciálního pedagoga, pokud je na škole tato funkce zřízena.

Na základě vlastního zjištění nebo podle doporučení ŠPZ vypracuje pověřený pracovník konkrétním žákům PLPP, pokud o to žák požádá. V PLPP nebo IVP popíše způsob jejich realizace a vyhodnocování.

U žáků se se specifiky ve vzdělávání se snažíme citlivě a efektivně spolupracovat i s možnými zaměstnavateli už ve fázi přípravy a realizace odborné praxe, abychom usnadnili a pomohli těmto žákům při hledání možností jejich prvního pracovního uplatnění.

Cíl vzdělávání těchto žáků zůstává zachován, rozsah učiva může být přizpůsoben s ohledem na druh vzdělávacích potřeb, druh postižení žáka a druh podpůrných opatření. Žákovi mohou být podle jejich potřeb a na doporučení ŠPZ poskytnuty kompenzační pomůcky, upravena délka vyučovací hodiny, upraveny materiální a organizační podmínky a podle doporučení ŠPZ škola může poskytnout pedagogickou intervenci nebo asistenta pedagoga nebo upravit podmínky přijímání a ukončování vzdělávání.

Pro každého žáka jsou zvoleny vhodné metody vzdělávání a speciální formy ověřování osvojeného učiva. Škola může prodloužit žákovi studium až o dva roky. Žák může být uvolněn (nebo nemusí být hodnocen) také z provádění některých činností, ovšem nemůže být uvolněn z předmětu rozhodujícího pro odborné zaměření absolventa. U žáků se SVP je žádoucí klást důraz na ten druh projevu (písemný nebo ústní), ve kterém má předpoklady podávat lepší výkony.

V potřebném rozsahu jsou všichni vyučující informováni o žácích se SVP, které učí. Třídní učitelé jsou podrobněji informováni o potřebách žáků se SVP ve svých třídách. Velmi důležitá je i práce s ostatními žáky a jejich seznámení s problematikou týkající se spolužáků s určitým postižením či znevýhodněním. Škola věnuje pozornost jejich začleňování do běžného kolektivu a vytváření pozitivního klimatu ve třídě.

Nemalá pozornost je rovněž věnována podpoře žáků se sociálním znevýhodněním. Tyto žáky je nutné podchytit a individuálně s nimi pracovat, aby překlenuly nepříznivé období v sociálním zázemí. Těmto žákům je možno nabídnout ubytování ve školním domově mládeže, poskytovat nejnutnější učební pomůcky, případně ve spolupráci s nadačním fondem školy poskytnout i finanční výpomoc.

3.4. Vzdělávání žáků mimořádně nadaných

Škola spolu se ŠPZ vyhledává žáky, u nichž se projevuje vyhraněný typ nadání v určité oblasti (především profesní, ale i pohybové a umělecké) a vytváří podmínky pro rozvoj nadání těchto žáků.

Oblast péče o žáky nadané a mimořádně nadané spadá pod vedení výchovného poradce, případně školního speciálního pedagoga, pokud je na škole tato funkce zřízena. Škola stanoví pravidla postupu, tvorby, realizace a vyhodnocování jednotlivých PLPP a IVP.

Učitelé vyhledávají v průběhu vzdělávání žáky nadané a žáky mimořádně nadané, věnují jim svůj čas a podporu pro jejich rozvoj. Žáci mají možnost využívat veškeré aktivity, které škola nabízí. Jsou to zájmové kroužky, soutěže, olympiády, kulturní a sportovní akce. Pro mimořádně nadané žáky může škola vytvořit individuální studijní plán, aby rozvoj žáků byl co nejintenzivnější.

Žáci se mohou vzdělávat formou stáží na jiné škole nebo na odborných pracovištích, účastnit se studijních a jiných pobytů v zahraničí (např. v rámci programu ERASMUS+), zapojovat se do různých projektů (školních i projektů sociálních partnerů), soutěží a jiných aktivit rozvíjejících nadání žáků.

3.5. Způsob ukončení vzdělávání

- Maturitní zkouška (skládá se ze společné (státní) části a z profilové (školní) části, jejíž nedílnou a povinnou součástí je praktická zkouška)
- Dokladem o získání středního vzdělání s maturitní zkouškou je vysvědčení o maturitní zkoušce
- Konání maturitní zkoušky se řídí školským zákonem a příslušným prováděcím předpisem

4. Učební plán

4.1. Identifikační údaje

Název a adresa školy:	Střední škola sociální péče a služeb, Zábřeh nám. 8. května 2, 789 22 Zábřeh
Školní vzdělávací program:	Sociální činnost
Kód a název oboru vzdělání:	75 – 41 – M/01 Sociální činnost
Stupeň poskytovaného vzdělání:	střední vzdělání s maturitní zkouškou
Délka a forma vzdělání:	čtyřleté dálkové studium
Datum platnosti vzdělávacího programu:	od 1. září 2025

4.2. Rozvržení vyučovacích předmětů

Přehled rozpracování obsahu vzdělávání

Škola:		Střední škola sociální péče a služeb Zábřeh, nám. 8. května 2, 789 22 Zábřeh		
Kód a název RVP:		75 – 41 – M/ 01 Sociální činnost		
Název ŠVP:		Sociální činnost		
RVP		ŠVP		
Vzdělávací oblasti a obsahové okruhy	Min. počet týdenních vyučovacích hodin celkem	Vyučovací předmět	Počet hodin konzultací celkem	Využití disponibilních hodin
Jazykové vzdělávání				
Český jazyk a komunikace	5	Český jazyk a literatura	90	
Cizí jazyk	10	Cizí jazyk	120	
Společenskovědní vzdělávání	5	Dějepis	30	
		Základy společenských věd	15	
		Základy práva	15	
Přírodovědné vzdělávání	4	Základy přírodních věd	15	
		Biologie a ekologie	15	
Matematické vzdělávání	8	Matematika	60	
Estetické vzdělávání	5	Český jazyk a literatura	30	
Vzdělávání pro zdraví	8	Zdravotní nauky	15	
Informatické vzdělávání	4	Informační a komunikační technologie	30	
Ekonomické vzdělávání	3	Ekonomika	15	
Řízení sociálních služeb	6	Sociální péče	45	
Přímá péče a osobní asistence	16	Sociální péče	45	
		Zdravotní nauky	30	
		Pedagogika	30	
		Pečovatelské služby	60	
Sociálně výchovná činnost	20	Psychologie	30	
		Pedagogika	30	
		Volný čas klienta	45	
		Hudební činnosti s metodikou	15	
		Výtvarné činnosti s metodikou	15	
Sociální vztahy a komunikace	8	Osobnostní výchova	15	
		Psychologie	30	
Disponibilní hodiny	26			
Celkem	128		840	

Učební plán
Sociální činnost (dálková forma)

SOCIÁLNÍ ČINNOST	1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	Celkem
Biologie a ekologie	15				15
Cizí jazyk	30	30	30	30	120
Český jazyk a literatura	30	30	30	30	120
Dějepis		30			30
Ekonomika		15			15
Hudební činnosti s metodikou	15				15
Informační a komunikační technologie	15	15			30
Matematika	15	15	15	15	60
Osobnostní výchova	15				15
Pečovatelství			30	30	60
Pedagogika	15	15	15	15	60
Psychologie		15	15	30	60
Sociální péče	15	15	30	30	90
Volný čas klienta			15	30	45
Výtvarné činnosti s metodikou		15			15
Základy práva	15				15
Základy přírodních věd	15				15
Základy společenských věd			15		15
Zdravotní nauky	15	15	15		45
Celkem	210	210	210	210	840

4.3. Poznámky k učebnímu plánu

1. Počet konzultací činí v každém ročníku celkem 210.
2. Východiskem pro tvorbu učebních plánů ve ŠVP je RVP. Do učebního plánu školního vzdělávacího programu byly zařazeny vyučovací předměty na základě vzdělávacích oblastí a obsahových okruhů stanovených v rámcovém rozvržení obsahu vzdělávání. Stanovené vzdělávací oblasti a obsahové okruhy a jejich minimální počty vyučovacích hodin jsou závazné
3. Disponibilní hodiny jsou určeny pro vytváření profilace ŠVP, realizaci průřezových témat, posílení hodinové dotace jednotlivých vzdělávacích oblastí a obsahových okruhů, pro podporu zájmové orientace žáků, pro zavádění výuky dalšího cizího jazyka.
4. Přírodovědné vzdělávání ve ŠVP vychází z varianty C fyzikální složky a z varianty B chemické složky v RVP.
5. V dálkové formě studia je zařazen jeden cizí jazyk, anglický.
6. V závislosti na počet studentů ve třídě mohou být děleny na skupiny i konzultace zejména při velkém počtu studentů v cizím jazyce nebo v závislosti na velikosti učeben, ve kterých výuka probíhá (zejména u předmětů informační a komunikační technologie, pečovatelství). Umožní – li to platná legislativa, mohou být děleny do skupin i maturitní předměty zejména v posledních ročnících studia.
7. Počet vyučovacích hodin ve třídě za týden je s ohledem na nezbytné dělení tříd na skupiny stanoven v rozsahu uvedeném v platném znění nařízení vlády. Díky tomu jsou děleny především hodiny anglického jazyka, informační a komunikační technologie, písemné a elektronické komunikace a osobnostní výchovy. Je-li to v souladu s platnými pravidly, pak budou děleny zejména hodiny maturitních předmětů.
8. Do ŠVP je zařazena odborná praxe v minimálním rozsahu 20 hodin za celou dobu studia. Potvrzení o vykonání odborné praxe odevzdává žák třídnímu učiteli nejpozději na konci druhého pololetí třetího ročníku. Žáci dálkové formy studia nejsou povinni si vést deník praxe.

4.4. Využití týdnů ve školním roce

Rozpracování výukového modelu – dálkové studium

Schéma výukového modelu

	1. roč.	2. roč.	3. roč.	4. roč.	
Počet hodin konzultací v ročníku	210	210	210	210	840
Konzultační týdny za rok	30	30	30	30	120
Odborná souvislá praxe v týdnech	2	2	2	0	6
Zkouškové období	4	4	4	4	16
Rezerva	4	4	4	1	13
Celkem týdnů	40	40	40	35	

5. Učební osnova školního vzdělávacího programu – dálková forma

5.1. Biologie a ekologie

STŘEDNÍ ŠKOLA SOCIÁLNÍ PÉČE A SLUŽEB, ZÁBŘEH, NÁM. 8. KVĚTNA			
RVP:	75-41-M/01 Sociální činnost		
ŠVP:	Sociální činnost		
Předmět:	Biologie a ekologie		
Hodinová dotace:	15 hodin	Platnost od:	1. 9. 2025

5.1.1. Pojetí vyučovacího předmětu Biologie

5.1.1.1. Obecný cíl vyučovacího předmětu

Cílem předmětu je poskytnout žákům základní informace o vzniku a vývoji života na Zemi, stavbě lidského těla a ochraně zdraví, dále o vztazích člověkem k životnímu prostředí a péči o životní prostředí jako základní předpoklad udržitelného rozvoje.

5.1.1.2. Charakteristika učiva

Předmět vychází ze vzdělávací oblasti RVP. Učivo navazuje na znalosti žáků ze ZŠ. Rozvíjí poznatky o vzniku a vývoji života na Zemi, o vzájemných vztazích mezi živou a neživou přírodou a vztazích člověka a životního prostředí.

5.1.1.3. Cíle vzdělávání v oblasti citů, postojů, hodnot a preferencí

Obsah předmětu dává předpoklad, aby žáci uměli využívat poznatky biologie a ekologie v praktickém životě, vážili si života, zdraví, dobrého životního prostředí a snažili se je zachovat pro příští generace. Žáci jsou vedeni k samostatnosti, odpovědnosti a kultuře osobního projevu.

5.1.1.4. Výukové strategie (pojetí výuky)

Žáci se s předmětem seznamují formou výkladu, vysvětlování, her a prezentací. Učí se samostatně vyhledávat informace v odborných publikacích, na internetu a o získaných informacích besedují s ostatními (vlastní interpretace informací). V modelových situacích procvičují schopnost srozumitelně formulovat požadavky a cíle jednání.

Při výuce je kromě klasických metod využívána samostatná práce v podobě referátů, prezentací, přednášek, odborných exkurzí a tematické vycházky - chráněná území, stromy a objekty.

5.1.1.5. Hodnocení výsledků žáků

Vychází z klasifikačního řádu školy - ústní a písemné zkoušení, referáty, aktuality, prezentace a celkový zájem o předmět.

5.1.1.6. Přínos předmětu k rozvoji klíčových kompetencí a aplikaci průřezových témat

Kompetence k učení - vzdělávání v ekologii směřuje k tomu, aby měli žáci pozitivní vztah k učení a vzdělávání, dokázali se orientovat v textu, uměli pracovat s textovým materiálem, dokázali ho analyzovat, porozuměli mluvenému textu (přednáškám, výkladu, proslovu apod.). Žáci jsou vedeni k rozvoji čtenářské gramotnosti, k tomu, aby dokázali ke svému učení využívat různé informační zdroje včetně vlastních zkušeností i zkušeností jiných lidí

Kompetence k řešení problémů - absolventi by měli porozumět zadání úkolu nebo dokázat určit jádro problému, měli by získat informace potřebné k jejich řešení, dokázat uplatnit různé metody myšlení a různé myšlenkové operace, pracovat v týmu a spolupracovat při řešení problému s jinými lidmi

Komunikativní kompetence - ekologie směřuje k prohloubení komunikativní kompetence, vede žáky ke schopnosti vyjadřovat se (přiměřeně) účelu jednání a komunikační situaci v projevech mluvených i psaných, formulovat své myšlenky srozumitelně a souvisle, v písemné podobě přehledně a jazykově správně

Personální a sociální kompetence – předmět učí žáky reálnému posuzování svých možností, odhadování důsledků svého jednání a chování, schopnost přijímat a odpovědně plnit svěřené úkoly, v předmětu se učí hledat odpovědi na otázky související s průběhem a příčinami různých biologických a ekologických jevů

Občanské kompetence a kulturní povědomí - vede žáka k odpovědnému, samostatnému a iniciativnímu jednání, které je v souladu s jeho zájmy, ale je prospěšný veřejnosti. Žáci jsou směřováni k tomu, aby dodržovali zákony, respektovali práva a osobnost druhých lidí, vystupovali proti nesnášenlivosti, xenofobii a diskriminaci

Kompetence k pracovnímu uplatnění a podnikatelským aktivitám – žák získává návyky k systematické práci, které uplatní v budoucím profesním životě

Digitální kompetence - vedeme žáky k používání digitálních technologií při pozorování, dokumentaci a analýze biologických procesů a ekosystémů. Podporujeme žáky při využívání geografických informačních systémů (GIS) a dalších digitálních nástrojů pro studium ekologických problémů. Učíme žáky kriticky hodnotit a interpretovat biologické a ekologické informace získané z digitálních zdrojů a využívat je při řešení environmentálních otázek.

Průřezová témata

Vzdělávací předmět jako celek pokrývá následující PT:

Člověk a životní prostředí - žák má poznatky o základech života a stavbě organismů, základech obecné ekologie, vývoji člověka a ochraně jeho zdraví, o vlivu člověka na životní prostředí a péči o životní prostředí jako základní předpoklad pro udržitelný rozvoj.

Člověk a digitální svět - vyhledává a efektivně využívá co největší množství informací na zadané téma, je schopen elektronické komunikace a umí rozlišit podstatné informace od nepodstatných

Občan v demokratické společnosti - výuka napomáhá k rozvoji osobnosti žáka a učí jej diskutovat o odborných otázkách, nést odpovědnost za vlastní rozhodnutí, výuka jej dále připravuje respektovat názory druhých lidí, být asertivní a empatický, žáci jsou vedeni k demokracii a humánnosti, učí se hledat kompromisní řešení

5.1.2. Rozpis učiva a výsledků vzdělávání

1. ročník	0,5 hodiny týdně	celkem 15 hodin
Výsledky vzdělávání	Učivo	
- charakterizuje názory na vznik a vývoj života na Zemi; - vyjádří vlastními slovy základní vlastnosti živých soustav; - popíše buňku jako základní stavební a funkční jednotku života; - charakterizuje rostlinnou a živočišnou buňku a uvede rozdíly; - uvede základní skupiny organismů a porovná je; - objasní význam genetiky; - vysvětlí význam zdravé výživy a uvede principy zdravého životního stylu; - uvede příklady bakteriálních, virových a jiných onemocnění a možnosti prevence;	1 Základy biologie - vznik a vývoj života na Zemi - vlastnosti živých soustav - typy buněk - rozmanitost organismů a jejich charakteristika - dědičnost a proměnlivost - biologie člověka - zdraví a nemoc organismů a jejich charakteristika - dědičnost a proměnlivost - biologie člověka - zdraví a nemoc	
- vysvětlí základní ekologické pojmy; - charakterizuje abiotické (sluneční záření, atmosféra, pedosféra, hydrosféra) a biotické faktory prostředí (populace, společenstva, ekosystémy); - charakterizuje základní vztahy mezi organismy ve společenstvu; - uvede příklad potravního řetězce; - popíše podstatu koloběhu látek v přírodě z hlediska látkového a energetického;	2 Ekologie - základní ekologické pojmy - ekologické faktory prostředí - potravní řetězce - koloběh látek v přírodě a tok energie - typy krajiny	

- charakterizuje různé typy krajiny a její využívání člověkem;	
- popíše historii vzájemného ovlivňování člověka a přírody; - hodnotí vliv různých činností člověka na jednotlivé složky životního prostředí; - charakterizuje působení životního prostředí na člověka a jeho zdraví; - charakterizuje přírodní zdroje surovin a energie z hlediska jejich obnovitelnosti, posoudí vliv jejich využívání na prostředí; - popíše způsoby nakládání s odpady; - charakterizuje globální problémy na Zemi; - uvede základní znečišťující látky v ovzduší, ve vodě a v půdě a vyhledá informace o aktuální situaci; - uvede příklady chráněných území v ČR a v regionu; - uvede základní ekonomické, právní a informační nástroje společnosti na ochranu přírody a prostředí; - vysvětlí udržitelný rozvoj jako integraci environmentálních, ekonomických, technologických a sociálních přístupů k ochraně životního prostředí; - zdůvodní odpovědnost každého jedince za ochranu přírody, krajiny a životního prostředí; - na konkrétním příkladu z občanského života a odborné praxe navrhne řešení vybraného environmentálního problému	3 Člověk a životní prostředí - vzájemné vztahy mezi člověkem a životním prostředím - dopady činností člověka na životní prostředí - přírodní zdroje energie a surovin - odpady - globální problémy - ochrana přírody a krajiny - nástroje společnosti na ochranu životního prostředí - zásady udržitelného rozvoje - odpovědnost jedince za ochranu přírody a životního prostředí

5.2. Cizí jazyk

STŘEDNÍ ŠKOLA SOCIÁLNÍ PÉČE A SLUŽEB, ZÁBŘEH, NÁM. 8 KVĚTNA			
RVP:	75-41-M/01 Sociální činnost		
ŠVP:	Sociální činnost		
Předmět:	Anglický jazyk		
Hodinová dotace:	120 hodin	Platnost od:	1. 9. 2025

5.2.1. Pojetí vyučovacího předmětu Anglický jazyk

5.2.1.1. Charakteristika vyučovacích předmětů

Uvedený vyučovací předmět realizuje výstupy vzdělávacího oboru Anglický jazyk. Jedná se o povinný předmět.

5.2.1.2. Obecný cíl vyučovacího předmětu

Výuka je zaměřena tak, aby všichni žáci zvládli komunikativní dovednosti na úrovni B1 Společného evropského referenčního rámce v ústním i písemném projevu. Tato úroveň žákům umožní rozumět větám a často používaným výrazům, vztahujícím se k oblastem, které se jich bezprostředně dotýkají (základní informace o sobě a své rodině, o bydlení, nakupování, cestování, trávení volného času, místopisu a zaměstnání). Přitom jsou zohledňovány individuální možnosti a schopnosti žáků.

Při rozvíjení dovedností se zaměřujeme na složku receptivní – tj. poslech a čtení s porozuměním, produktivní – psaní a ústní projev a interaktivní – jednoduchá konverzace.

5.2.1.3. Charakteristika učiva

Obsah oboru vychází z obsahového okruhu RVP – Vzdělávání a komunikace v cizím jazyce. Do učiva jsou zařazena všeobecná témata – osobní charakteristika, každodenní život, rodina, bydlení, cestování a doprava, stravování a nakupování, volný čas a zábava, vzdělávání, práce a povolání, služby, zdraví a hygiena, mezilidské vztahy, společnost, zeměpis a příroda. Odborná slovní zásoba je zaměřena na znalost termínů v oblasti sociální činnosti, schopnosti překladu jednoduchých odborných textů. Ke specifickým tématům patří realie zemí dané jazykové oblasti a České republiky.

5.2.1.4. Cíle vzdělávání v oblasti citů, postojů, hodnot a preferencí

Usilujeme zejména o výchovu žáků ke kultivovanému projevu, ale rozvíjí se i evropanství a humanita. Dosažená jazyková úroveň snižuje jazykovou bariéru žáků a přispívá ke zvýšení jejich mobility jak v osobním, tak i pracovním životě. Žáci mají možnost poznat způsob života a národní tradice v zemích, kde se daným jazykem mluví, a uvědomit si kořeny naší společné historie. S výukou úzce souvisí možnost prohloubení vědomí žáků o nutnost vzájemné tolerance a komunikace mezi národy.

5.2.1.5. Metody a formy práce

Základní používanou metodou je metoda slovní – monologická a dialogická. Často je využívána metoda řízeného rozhovoru (získávání a sdělování informací; argumentace). Při výuce gramatiky je používána metoda deduktivní a srovnávací v kombinaci s výkladem. Ve výuce jsou kombinovány formy týmové (skupinové, partnerské) i samostatné práce, která zohledňuje individuální přístup. Učitel se stává řídicím a kontrolním faktorem celého výchovně vzdělávacího procesu. Frontální vyučování ustupuje do pozadí.

Ve výuce jsou využívány i videonahrávky, audio nahrávky mluveného projevu, žáci jsou zapojováni do projektů – učí se je připravovat, realizovat i prezentovat.

Výuka probíhá převážně v jazykových učebnách s možností použití videa, DVD a CD přehrávačů.

5.2.1.6. Hodnocení výsledků žáků

Žáci jsou hodnoceni v komplexním rozvoji všech čtyř řečových dovedností (s důrazem na postupné zdokonalování poslechu a čtení s porozuměním, ústního i písemného projevu). Znalosti a dovednosti jsou průběžně prověřovány ústně i písemně – především formou didaktického testu na závěr každé lekce nebo tematického okruhu (bodové hodnocení). Důležitým kritériem pro hodnocení a klasifikaci žáků je i zohlednění aktivity žáků ve výuce. Žáci jsou vedeni k sebehodnocení. Kritéria hodnocení vycházejí z klasifikačního řádu školy a v rámci Předmětové komise jazyků jsou stanovena jednotná pravidla pro hodnocení všech cizích jazyků.

5.2.1.7. Přínos předmětu k rozvoji klíčových kompetencí a aplikaci průřezových témat

Kompetence k učení - učitel vede žáky:

- k osvojování slovní zásoby – pochopení slov ve vztazích
- k hledání souvislostí
- k práci s chybou – chybu nechápat jako nedostatek, ale krok k zlepšení
- ke zvládnutí zdánlivě neřešitelných úkolů – např. při poslechu nepanikařit, když nerozumím
- k transferu – schopnost aplikace vědomostí nebo dovedností z jedné situace do druhé
- k pochopení systému gramatiky – systematizace, zařazení dalších jevů do systému
- k rozvoji jazykové paměti
- k práci s různými druhy slovníků, internetem

Kompetence k řešení problémů - učitel vede žáky:

- k rozpoznání problémů a navržení různých řešení
- k práci na projektech, při kterých žáci využívají znalostí z jiných předmětů - plánování, řešení, týmová práce, příprava projektu
- k vyjádření souhlasu a nesouhlasu s názorem druhých při kolektivním řešení problémů
- k samostatnému řešení jazykových problémů

Kompetence komunikativní - učitel vede žáky:

- k praktickému a efektivnímu využívání všech způsobů komunikace v cizím jazyce (ústní i písemné)
- k formulování a vyjádření jednoduché myšlenky nebo záměru – sdělit tak, aby partner porozuměl
- k rozšiřování slovní zásoby, vytváření systému
- k nácviku struktur mluvených projevů – jednoduché vyprávění, dialog
- k nácviku písemného projevu – e-mail, vzkaz, inzerát, pozvánka, formulář, pohlednice, soukromý dopis, formální dopis
- k nácviku reakcí na slyšené i psané pokyny, úkoly
- k porozumění – poslech, čtení – tříbení jazykové paměti, vyhledání základní informace
- k nonverbální komunikaci – mimika, gestikulace, řeč těla
- k sebevědomému vystupování při komunikaci, odbourávání bariér

Kompetence sociální a personální - učitel vede žáky:

- k uplatňování individuálních schopností při získávání a prohlubování vědomostí a dovedností v cizím jazyce
- k týmové spolupráci, práci ve dvojicích, skupinách a skupinové odpovědnosti
- k respektování jiného názoru při týmové práci
- k budování zdravého sebevědomí
- k sebehodnocení a hodnocení druhých, hodnocení práce skupiny, srovnání, hledání rezerv
- ke vstřícnému chování vůči ostatním, využití schopností každého jednotlivce při týmové práci

Občanské kompetence a kulturní povědomí - učitel vede žáky:

- k zodpovědnému plnění zadaných úkolů, zodpovědnosti za sebe sama, za skupinu, tým
- k toleranci odlišnosti – rasové, náboženské
- k dodržování pravidel slušného chování, respektování pravidel země, v níž jsem host, k respektování tradic jiných národů
- ke kulturnímu chování, mluvě
- k ochraně rodinných tradic, respektování tradic v jiných rodinách, skupinách

Kompetence k pracovnímu uplatnění a podnikatelským aktivitám - učitel vede žáky:

- k dodržování pravidel školního řádu
- k profesní orientaci
- ke spolupráci a kooperaci
- k plánování činnosti a dodržování termínů
- k systematickému učení

Digitální kompetence - učitel vede žáky:

- k práci s online slovníky a aplikacemi pro zlepšení jazykových dovedností;
- k práci na počítači, s internetem – dovednost vyhledat podstatné informace a pracovat s nimi;
- k samostatnému vyhledávání, hodnocení a zpracování informací z cizojazyčných zdrojů;
- k rozvoji digitální čtenářské strategie při práci s elektronickými texty;
- k respektování autorských práv a etických pravidel při práci s digitálním obsahem.
- k využívání digitálních nástrojů pro tvorbu a sdílení vlastního obsahu (např. videa, prezentace, včetně sebe prezentace).

Zařazení průřezových témat**Občan v demokratické společnosti**

Výuka rozšiřuje celkový rozhled žáka o současné společnosti, napomáhá k sociální komunikaci a k rozvíjení jeho osobnosti. Učitel vede žáky k tomu, aby odolávali myšlenkové manipulaci a dovedli se orientovat v mediálních obsazích a kriticky je hodnotit.

Vzdělávací proces je založen na principech Úmluvy o právech dítěte, především je podporováno právo na rozvoj zaručující svobodu myšlení a volný přístup k informacím. Učitel umožňuje žákům vyjádřit se ke všemu, co se jich týká, zveřejnit svůj názor na dění kolem sebe a mít slovo v záležitostech, které ovlivňují jejich osobu, je tedy akceptováno participační právo dětí.

Učitel vede žáky ke vnímání základních problémů sociokulturních rozdílů v České republice a Evropě jako je různorodost kultur, život a práva menšin, problematika nesnášenlivosti a imigrace. U žáků je budován pozitivní vztah k multilingvní společnosti a je posilována spolupráce mezi lidmi z různého kulturního světa. Pozornost je věnována i globálním problémům, jejich příčinám a důsledkům.

Člověk a svět práce

Žák umí pracovat s informacemi, vyhledávat je a použít. Umí se představit, sdělit a stručně charakterizovat svou profesi, jmenovat jiné pracovní příležitosti na trhu práce. Žák je vybaven praktickými dovednostmi a informacemi pro jeho budoucí pracovní život tak, aby byl schopen efektivně reagovat na dynamický rozvoj trhu práce a měnící se požadavky na pracovníky.

Prostřednictvím kariérového vzdělávání si žák osvojí znalosti a především dovednosti pro řízení své kariéry a života (Career Management Skills), které využije pro cílené plánování a odpovědné rozhodování o svém osobním rozvoji, dalším vzdělávání a seberealizaci v profesních záměrech.

Zároveň se naučí přijímat změny ve své profesní kariéře jako běžnou součást života.

Člověk a digitální svět

Cílem je začlenění digitálních technologií do výukových aktivit. Žáci mají dostatek příležitostí učit se s nimi bezpečně, tvořivě pracovat a diskutovat o možnostech i rizicích jejich využití. Učitel vede žáky zejména k tomu, aby byli schopni využít digitální technologie k vyjádření, formulaci a obhajobě svých názorů, k získávání informací z různých zdrojů i k jejich sdílení, k předávání a prezentaci způsobem vhodným pro danou (komunikační) situaci a s ohledem na zamýšleného příjemce.

Je nutné naučit žáky uvědomovat si rozdílnou věrohodnost různých informačních zdrojů a kriticky přistupovat k získaným informacím. Učitel vede žáky mediální gramotnosti.

Člověk a životní prostředí

Učitel vede žáky k zájmu o životní prostředí, k uvědomění si skutečnosti, že životní prostředí ovlivňuje člověka samotného včetně jeho zdraví. Jsou diskutovány současné zdroje energie a jejich využívání. Žák získává přehled o způsobech ochrany přírody, osvojuje si zásady zdravého životního stylu a učí se chápat vlastní zodpovědnost za své jednání.

5.2.2. Rozpis učiva a výsledků vzdělávání Anglický jazyk

1. ročník	1 hodina týdně	celkem 30 hodin
Výsledky vzdělávání	Učivo	
Žák Poslech s porozuměním - dokáže pochopit hlavní smysl krátkých sdělení - rozumí jednoduchým pokynům v každodenních situacích - dokáže pochopit v hrubých rysech vyprávění jednoduchého všedního příběhu Čtení s porozuměním - čte plynule a foneticky správně texty přiměřeného rozsahu - je schopen nalézt specifickou informaci v přehledovém informativním textu - v hrubých rysech rozumí obsahu krátkého příběhu - z textu s obrázky dokáže pochopit hlavní informaci - pochopí popis předmětu či situace, o kterou se zajímá - v denním přehledu událostí či v novinových článcích dokáže vyhledat nejdůležitější fakta a informace Ústní projev a interakce - dokáže popsat jednoduchým způsobem známé věci a osoby - je schopen stručně hovořit o osobních zkušenostech - zvládne vyjádřit jednoduchým způsobem svůj názor či své preference při všední konverzaci - dokáže podat základní informace ke známému tématu - dokáže v běžné situaci něco navrhnout, přijmout a odmítnout návrhy ostatních, navrhnout alternativu Písemný projev - uplatňuje správnou grafickou podobu jazyka a dodržuje pravopisnou normu - dokáže poskytnout informace o sobě a ostatních - dokáže poskytnout informace o známých tématech a obdobné informace si písemně vyžádat - jednoduchými výrazy popíše každodenní aspekty svého života - umí napsat krátký písemný útvar – oznámení, anketu, poznámku, e-mail, dopis - umí napsat strukturovaný životopis	Jazykové prostředky a funkce Gramatika - sloveso to be, have - zájmena - členy a/an, the - přivlastňovací pád - množné číslo podstatných jmen - číslovky - přítomný čas prostý - předložky místa - výrazy pro určení času - existenční vazba there is/there are - způsobové sloveso can - přítomný čas průběhový - přítomný čas průběhový pro vyjádření budoucnosti - minulý čas prostý - nepravidelná slovesa Fonetika - intonace, vázání - větný a slovní přízvuk Slohové postupy - jednoduchý vzkaz, pozdrav, zpráva - jednoduchá omluva - jednoduchý osobní dopis / e-mail - pohlednice Tematické okruhy - představování - dny v týdnu - rodina - povolání - dům a byt - místa ve městě - doprava - v hotelu - dětství - cestování - zábava	

2. ročník	1 hodina týdně	celkem 30 hodin
Výsledky vzdělávání	Učivo	
Žák Poslech s porozuměním - dokáže rozpoznat téma rozhlasové zprávy	Jazykové prostředky a funkce Gramatika - stupňování přídavných jmen	

- rozumí popisu známých faktů či skutečností, které ho zajímají - dokáže pochopit vyprávění jednoduchého všedního příběhu - rozumí pokynům, které jsou spjaté s prací v jeho oboru Čtení s porozuměním - je schopen získat relevantní informace z krátkých novinových oznámení - rozumí krátkým referátům na známé téma - rozumí určujícím informacím v informativních textech - dokáže získat relevantní informace z článků v novinách a časopisech Ústní projev a interakce - dokáže vyjádřit svůj názor na všední téma (zájmy své i jiných, výběr povolání ...) - dokáže hovořit o svých budoucích plánech - vyjádří domněnku, žádost, prosbu, umí požádat o pomoc, omluvit se - vyjádří posloupnost událostí, umí vyprávět o svých zážitcích - umí vyprávět jednoduchý příběh - při rozhovoru se dokáže bavit na běžná konverzační témata - je schopen vyjádřit, že ho něco mrzí nebo těší Písemný projev - umí jednoduše popsat předměty a osoby, které ho zajímají nebo které zná - zvládne zaznamenat informace k nějakému známému tématu, případně k dané textové předloze - umí napsat krátký písemný útvar – inzerát, anketu, pohlednici - jednoduchými výrazy popíše každodenní aspekty svého života - umí napsat delší písemný útvar – neformální i formální dopis - umí napsat svůj životopis	- datum - počítatelná, nepočítatelná podstatná jména - rozkazovací způsob - přivlastňovací zájmena - minulý čas průběhový - <i>tell / say</i> - vazba <i>going to</i> - budoucí čas prostý - první podmínková věta - účelový infinitiv - předpřítomný čas prostý Fonetika - intonace - vázání - větný a slovní přízvuk Slohové postupy - popis - vzkaz, oznámení - pozvánka - email vyžadující informace - článek o svém městě/regionu Tematické okruhy - nakupování - vaření - oblečení, barvy - popisování osob - plány do budoucna - zdraví a nemoci - roční období a počasí - zkušenosti - film - sporty
--	---

3. ročník	1 hodina týdně	celkem 30 hodin
Výsledky vzdělávání	Učivo	
Žák Poslech s porozuměním - v hrubých rysech rozumí diskusi vztahující se ke společensky aktuálnímu tématu - dokáže zachytit i jednotlivé důležité informace, o nichž se hovoří v rozhlasovém pořadu s aktuální tematikou - pochopí hlavní závěry plynoucí z reportáží o událostech, které ho zajímají	Jazykové prostředky a funkce Gramatika - stupňování příslovcí - trpný rod - frázová slovesa - složeniny se <i>some-, any-, every-, no</i> - vyjádření množství - <i>a few, a little</i> - porovnání minulého času prostého a času předpřítomného prostého	

- pochopí hlavní teze a zásadní informace z krátkých rozhovorů či přednášek na známá témata, pokud jsou formulována jasně a jednoduše Čtení s porozuměním - pochopí popis předmětu či situace, která pro něj není nová nebo o níž se zajímá - pochopí v textu s aktuální tematikou hlavní závěry a argumenty - dokáže porozumět krátkému textu, který obsahuje běžnou odbornou terminologii Ústní projev a interakce - umí popsat své sny, pocity a cíle - je schopen vysvětlit, proč zastává určitý názor či proč má určitý plán - je schopen podat dostatečně vyčerpávající informace o nějakém zážitku či události a připojit také jejich zhodnocení - dovede srozumitelně hovořit o tématech každodenního života a vyjádřit svůj názor na ně - je schopen zapojit se bez přípravy do rozhovoru o tématu, které je mu blízké - je schopen vyjádřit své pocity - dokáže formulovat telefonický dotaz a stejně tak na něj odpovědět Písemný projev - je schopen vysvětlit, proč zastává určitý názor, proč má určitý plán - dokáže vést písemnou konverzaci na běžná témata, která jej zajímají - umí odpovědět na inzerát a přitom písemně požádat o více informací - umí napsat vzkaz, zprávu, pozvánku, formální a neformální dopis	- předpřítomný průběhový čas - předpřítomný průběhový a předpřítomný prostý čas - přivlastňovací zájmena samostatně stojící Fonetika - intonace - vázání - větný a slovní přízvuk Slohové postupy - vyprávění příběhu - inzerát / reklama - žádost o informace - osobní dopis - doporučení - formální dopis - stížnost Tematické okruhy - osobní charakteristika - rodina - bydlení - každodenní život - vzdělávání - volnočasové aktivity - mezilidské vztahy - tradice, svátky - reálie - odborná slovní zásoba
--	---

4. ročník	1 hodina týdně	celkem 30 hodin
Výsledky vzdělávání	Učivo	
Žák Poslech s porozuměním - rozumí hlavnímu smyslu jasné standardní řeči o známých záležitostech, s nimiž se pravidelně setkává - je schopen postihnout hlavní smysl krátkých a jasných sdělení a oznámení - dovede v poslechu najít specifickou informaci - umí zhodnotit emotivní význam mluveného projevu Čtení s porozuměním - čte s porozuměním věcně, jazykově i odborně přiměřené texty - orientuje se v textu (i odborném) a umí nalézt hlavní informace a vedlejší myšlenky	Jazykové prostředky a funkce Gramatika - záporné předpony přídavných jmen - předminulý čas - nepřímá řeč - přací věty - budoucí čas průběhový - vedlejší věty časové - druhý kondicionál Fonetika - hlavní rysy zvukové podoby angličtiny - intonace - vázání - větný a slovní přízvuk	

- umí uplatnit různé typy technik čtení - aplikuje znalost gramatických jevů, která mu pomáhá pochopit text Ústní projev a interakce - umí si poradit s většinou situací při cestování v oblasti výskytu daného jazyka - umí se vyjadřovat v běžně předvídatelných situacích - dokáže se vyjadřovat k tématům veřejného života a tématům z oblasti zaměření jeho studijního oboru - vhodně řeší standardní řečové situace i jednoduché situace týkající se jeho pracovní činnosti Písemný projev - dovede zformulovat vlastní myšlenky - dovede písemně zaznamenat podstatné myšlenky - umí napsat krátký příběh, popis událostí z oblasti každodenních témat - umí napsat všechny krátké i delší písemné útvary potřebné k písemné maturitní zkoušce	Slohové postupy - formální dopis - článek do časopisu - popis - životopis Tematické okruhy - doprava a cestování - zdraví a nemoci - jídlo - nakupování a služby - povolání - společnost - příroda a životní prostředí - reálie - odborná slovní zásoba
--	--

5.3. Český jazyk a literatura

STŘEDNÍ ŠKOLA SOCIÁLNÍ PÉČE A SLUŽEB, ZÁBŘEH, NÁM. 8. KVĚTNA			
RVP:	75-41-M/01 Sociální činnost		
ŠVP:	Sociální činnost		
Předmět:	Český jazyk a literatura		
Hodinová dotace:	120 hodin	Platnost od:	1. 9. 2025

5.3.1. Pojetí vyučovacího předmětu Český jazyk a literatura

5.3.1.1. Obecný cíl vyučovacího předmětu

Jazykové vzdělávání v předmětu Český jazyk a literatura vychovává žáky ke sdělnému, kultivovanému jazykovému projevu a podílí se na rozvoji jejich duchovního života. Obecným cílem jazykového vzdělávání je rozvíjet komunikační kompetenci žáků a naučit je užívat jazyka jako prostředku k dorozumívání a myšlení, k přijímání, sdělování a výměně informací na základě jazykových a slohových znalostí. Jazykové vzdělávání se rovněž podílí na rozvoji sociálních kompetencí žáků. K dosažení tohoto cíle přispívá i estetické vzdělávání a naopak estetické vzdělávání prohlubuje znalosti jazykové a kultivuje jazykový projev žáků.

Estetické vzdělávání významně přispívá ke kultivaci člověka, vychovává žáky ke kultivovanému jazykovému projevu a podílí se na rozvoji jejich duševního života. Obecným cílem estetického vzdělávání je utvářet kladný vztah k materiálním a duchovním hodnotám, snažit se přispívat k jejich tvorbě i ochraně. Vytvořený systém kulturních hodnot pomáhá formovat postoje žáka a je obranou proti snadné manipulaci a intoleranci. Estetické vzdělávání se podílí rovněž na rozvoji sociálních kompetencí žáků. K dosažení tohoto cíle přispívá i jazykové vzdělávání v mateřském jazyce a naopak estetické vzdělávání prohlubuje znalosti jazykové a kultivuje jazykový projev žáků. Literární výchova kromě výchovy ke čtenářství, rozboru a interpretace uměleckých děl vede i k celkovému přehledu o hlavních jevech a pilířích v české a světové literatuře. Poznání textu slouží rovněž k vytváření rozmanitých komunikačních situací, v nichž probíhá dialog žáků s texty a učitelem i mezi žáky navzájem. Žáci jsou vedeni i k esteticky tvořivým aktivitám.

Vzdělávání směřuje k tomu, aby žáci:

- uplatňovali mateřský jazyk v rovině recepce, reprodukce a interpretace;
- využívali jazykových vědomostí a dovedností v praktickém životě, vyjadřovali se srozumitelně a souvisle, formulovali a obhajovali své názory;
- chápali význam kultury osobního projevu pro společenské a pracovní uplatnění;
- získávali a kriticky hodnotili informace z různých zdrojů a předávali je vhodným způsobem s ohledem na jejich uživatele;
- chápali jazyk jako jev, v němž se odráží historický a kulturní vývoj národa;
- uplatňovali ve svém životním stylu estetická kritéria;
- chápali umění jako specifickou výpověď o skutečnosti;
- chápali význam umění pro člověka;
- správně formulovali a vyjadřovali své názory;
- přistupovali s tolerancí k estetickému cítění, vkusu a zájmu druhých lidí;
- podporovali hodnoty místní, národní, evropské i světové kultury a měli k nim vytvořen pozitivní vztah;
- získali přehled o kulturním dění;
- uvědomovali si vliv prostředků masové komunikace na utváření kultury

5.3.1.2. Charakteristika učiva

Vychází z RVP 75-41-M/01 Sociální činnost z okruhů vzdělávání a komunikace v českém jazyce a estetické vzdělávání. Učivo je zařazeno do prvního, druhého, třetího a čtvrtého ročníku.

Žáci se naučí důsledně odlišovat spisovný a nespisovný jazyk. Seznámí se s jazykovědou, jejími disciplínami a historií. Zvládnou obecně historický vývoj češtiny, obecné poznatky o jazyce, začlenění češtiny do systému jazyků. Budou poučeni o základních pojmech fonetiky, které umí uplatnit v praxi. Zvládnou český pravopis, tvarosloví, skladbu i

stylistiku. Naučí se prakticky užívat slohové styly a postupy psané i mluvené, zvládnou práci s textem a s informacemi.

Učivo z okruhu estetické vzdělávání můžeme rozdělit do tří obsahových okruhů:

- **Literatura a ostatní druhy umění** - hlavní náplní je výchova k chápání umění jako specifické výpovědi o skutečnosti. Žáci jsou vedeni k aktivnímu poznávání různých druhů umění našeho i světového, současného i minulého, v tradiční i mediální podobě. Cílem je, aby se žáci orientovali ve vývoji české a světové literatury v kulturních a historických souvislostech a uměli zhodnotit význam daných autorů a děl a především aby dokázali vyjádřit vlastní prožitky z recepce uměleckých děl.
- **Práce s literárním textem** – žáci jsou obeznámeni se základy literární vědy a se základními literárními druhy a žánry tak, aby ovládali interpretaci literárního textu a byli schopni o něm vést diskusi.
- **Kultura** - žáci jsou orientováni v nabídce kulturních institucí v České republice a v regionu, uvědomují si principy a normy kulturního chování a řídí se jimi, chrání kulturní hodnoty, vnímají kulturu národností na našem území.

5.3.1.3. Cíle vzdělávání v oblasti citů, postojů, hodnot a preferencí

V předmětu český jazyk a komunikace se usiluje zejména o výchovu žáků ke kultivovanému jazykovému projevu, rovněž se rozvíjí vlastenectví, humanita a občanské ctnosti. Žáci jsou vedeni k pečlivosti, vytrvalosti, přesnosti ve vyjadřování a rozvoji logického myšlení. Rozvíjí se respektování názorů ostatních lidí ve společnosti, vytváření pozitivních mezilidských vztahů.

Výchova k vnímání estetická přispívá k utváření zdravého žebříčku hodnot, k vzájemné mezilidské toleranci a úctě k hodnotám demokracie. Žáci jsou v rámci výchovně - vzdělávacího procesu připravováni na úspěšné začlenění se do společnosti. Rozvíjeny jsou především jejich komunikační schopnosti, umění prezentovat se a vyjádřit svůj názor.

5.3.1.4. Výukové strategie (pojetí výuky)

Výuka je vedena formou výkladu a práce s učebnicí, pracovním sešitem. Využívají se aktuální podněty. Žáci jsou vedeni k samostatnosti, odpovědnosti a kultuře osobního projevu.

Cílem je naplnit smysluplně každou vyučovací hodinu vyváženou a pestrou kombinací výkladové části a společné i samostatné práce žáků. Důraz je kladen na motivaci žáků, a to především pomocí různorodých forem a metod práce, které jsou střídány tak, aby vyučování nebylo stereotypní.

Žáci budou pracovat formou skupinové, párové i samostatné práce. Do výuky budou také zařazeny úkoly projektového typu a krátkodobé i dlouhodobé žákovské projekty.

Ve výuce bude používáno reproduktivní metody informačně-receptivní, která se realizuje zejména prostřednictvím výkladu, vysvětlení, popisu ilustrací s pomocí tištěného textu, poslechu zvukových nahrávek, sledování filmů apod.; dále metody názorně demonstrační. Důraz je kladen na metody produktivní, a to např. prostřednictvím metody problémového výkladu. Při práci s uměleckým dílem lze využívat především metodu slovní. Nedílnou součástí práce jsou také aktivizující metody jako didaktické hry, inscenační metody, brainstormingové metody či metoda projektového vyučování. Žáci jsou vedeni i k esteticky tvořivým aktivitám.

Výuku rozvíjí i návštěvy divadelních, hudebních a filmových představení, výstav a dalších kulturních akcí regionu.

Žáci jsou vedeni k esteticky tvořivým aktivitám.

Pomůcky

Učebnice a pracovní sešit, audio a video nahrávky, dataprojektor, PC

5.3.1.5. Hodnocení výsledků žáků

Žák je hodnocen na základě správnosti řešení zadaných úkolů v písemné podobě (testy, písemné práce, slohové práce). Dále je žák hodnocen z pohledu správného a originálního řešení modelových situací při rozhovorech a skupinových pracích, komunikačních hrách a ústním zkoušení. Důležitým kritériem pro hodnocení a klasifikaci žáků je i adekvátní zohlednění jejich aktivity při výuce. V předmětu jsou hodnoceny znalosti žáků, schopnost recepce, analýzy a interpretace uměleckého díla, znalosti historicko-společenského a kulturního pozadí doby, schopnost formulovat svůj názor na dané téma dle jazykové normy. Součástí hodnocení je i sebehodnocení úspěšnosti práce a vzájemné hodnocení žáků.

Kritéria hodnocení vycházejí z klasifikačního řádu školy.

Metody vyučování

Výklad, diskuse, samostatná práce, skupinová práce, aktivizující metody, projektové vyučování, tvořivé aktivity.

5.3.1.6. Přínos předmětu k rozvoji klíčových kompetencí a aplikaci průřezových témat

Kompetence k učení – tzn., že absolventi by měli:

- mít pozitivní vztah k učení a vzdělávání
- ovládat různé techniky učení, umět si vytvořit vhodný studijní režim a podmínky
- uplatňovat různé způsoby práce s textem (zvl. studijní a analytické čtení), umět efektivně vyhledávat a zpracovávat informace; být čtenářsky gramotní
- s porozuměním poslouchat mluvené projevy, pořizovat si poznámky
- využívat ke svému učení různé informační zdroje, včetně zkušeností svých i jiných lidí
- sledovat a hodnotit pokrok při dosahování cílů svého učení, přijímat hodnocení výsledků svého učení od jiných lidí

Kompetence k řešení problémů – tzn. že absolventi by měli:

- porozumět zadání úkolu nebo určit jádro problému, získat informace potřebné k řešení problému, navrhnout způsob popř. varianty řešení, a zdůvodnit jej
- vyhodnotit a ověřit správnost zvoleného postupu a dosažené výsledky
- uplatňovat při řešení problémů různé metody myšlení (logické, matematické, empirické) a myšlenkové operace
- volit prostředky a způsoby (pomůcky, studijní literaturu, metody a techniky) vhodné pro splnění jednotlivých aktivit, využívat zkušeností a vědomostí nabytých dříve
- spolupracovat při řešení problémů s jinými lidmi (týmové řešení)

Komunikativní kompetence - tzn., že absolventi by měli být schopni:

- vyjadřovat se přiměřeně účelu jednání a komunikační situaci v projevech mluvených i psaných a vhodně se prezentovat
- formulovat své myšlenky srozumitelně a souvisle, v písemné podobě přehledně a jazykově správně
- aktivně se účastnit diskusí, formulovat a obhajovat své názory a postoje, respektovat názory druhých
- zpracovávat jednoduché texty na běžná i odborná témata a různé pracovní materiály, snažit se dodržovat jazykové a stylistické normy i odbornou terminologii
- písemně zaznamenávat podstatné myšlenky a údaje z textů a projevů jiných lidí (přednášek, diskusí, porad apod.)
- vyjadřovat se a vystupovat v souladu se zásadami kultury projevu a chování

Personální a sociální kompetence - tzn., že absolventi by měli být připraveni:

- reálně odhadovat výsledky svého jednání a chování v různých situacích
- stanovovat si cíle a priority podle svých osobních schopností, zájmové a pracovní orientace a životních podmínek
- efektivně se učit a pracovat, vyhodnocovat dosažené výsledky a pokrok
- využívat ke svému učení zkušeností jiných lidí, učit se i na základě zprostředkovaných zkušeností
- přijímat hodnocení svých výsledků a způsobu jednání i ze strany jiných lidí, adekvátně na ně reagovat, přijímat radu i kritiku
- pracovat v týmu a podílet se na realizaci společných pracovních a jiných činností
- přijímat a odpovědně plnit svěřené úkoly
- podněcovat práci týmu vlastními návrhy na zlepšení práce a řešení úkolů, nezaujatě zvažovat návrhy druhých
- přispívat k vytváření vstřícných mezilidských vztahů a k předcházení osobních konfliktů, nepodléhat předsudkům a stereotypům v přístupu k jiným lidem

Občanské kompetence a kulturní povědomí – tzn., že absolventi by měli:

- jednat odpovědně, samostatně a iniciativně nejen ve vlastním zájmu, ale i ve veřejném zájmu;
- dodržovat zákony, respektovat práva a osobnost druhých lidí (popř. jejich kulturní specifika), vystupovat proti nesnášenlivosti, xenofobii a diskriminaci;
- jednat v souladu s morálními principy a zásadami společenského chování, přispívat k uplatňování hodnot demokracie;
- uvědomovat si v rámci plurality a multikulturního soužití vlastní kulturní, národní a osobnostní identitu, přistupovat s aktivní tolerancí k identitě druhých;
- zajímat se aktivně o společenské dění u nás a ve světě;
- uznávat tradice a hodnoty svého národa, chápat jeho minulost i současnost v evropském a světovém kontextu;
- podporovat hodnoty místní, národní, evropské i světové kultury a mít k nim vytvořen pozitivní vztah.

Kompetence k pracovnímu uplatnění a podnikatelským aktivitám - tzn., že absolventi by měli:

- mít odpovědný postoj k vlastní profesní budoucnosti, a tedy i vzdělávání; uvědomovat si význam celoživotního učení a být připraveni přizpůsobovat se měnícím se pracovním podmínkám;
- umět získávat a vyhodnocovat informace o pracovních i vzdělávacích příležitostech, využívat poradenské a zprostředkovatelské služby jak z oblasti světa práce, tak vzdělávání;
- vhodně komunikovat s potenciálními zaměstnavateli, prezentovat svůj odborný potenciál a své profesní cíle;

Digitální kompetence - tzn., že absolventi by měli:

- využívat digitální technologie pro správu a zálohování důležitých materiálů
- umět vyhledávat a kriticky hodnotit informace z digitálních zdrojů
- respektovat autorská práva a eticky se chovat v online komunikaci
- zvládnout tvorbu a úpravu textů, tabulek a prezentací v digitálních nástrojích
- být schopni kombinovat textové, obrazové a zvukové formáty při tvorbě multimediálních projektů

Průřezová témata jsou realizována zejména tato:

Občan v demokratické společnosti: žáci jsou vedeni k tomu, aby:

- dovedli se orientovat v mediálních obsazích, kriticky je hodnotit a optimálně využívat masová média pro své různé potřeby – především v rámci práce s textem a získávání informací
- byli schopni komunikace, vyjednávání, řešení konfliktů – především v rámci slohového učiva – mluvená forma (jednotlivá slohová cvičení)
- dovedli se orientovat v okruhu společnost – kultura, náboženství, historický vývoj - především v rámci seznámení s dějinami jazykovědy
- schopni zpracovávat témata z oblasti - morálka, svoboda (svoboda člověka dospělého i dítěte (Úmluva o právech dítěte), odpovědnost, tolerance – především v souvislosti s praktickým procvičováním slohu

Člověk a životní prostředí: žáci jsou vedeni k tomu, aby byli schopni zpracovávat témata z oblasti:

- ekologie člověka – v rámci zpracovávání slohových úkolů
- životní prostředí člověka – v rámci zpracovávání slohových úkolů (např. vypravování, úvaha, publicistické útvary)
- ochrana přírody, prostředí a krajiny - v rámci zpracovávání slohových úkolů (např. vypravování, úvaha, publicistické útvary)
- Estetické vzdělávání přispívá k realizaci tohoto průřezového tématu tím, že učí žáky esteticky a citově vnímat jejich okolí a životní prostředí a v neposlední řadě také získávat informace z různých informačních zdrojů.

Člověk a svět práce: žáci jsou vedeni k tomu, aby byli schopni pracovat s informacemi, vyhledávat, vyhodnocovat a využívat informací:

- v rámci práce s textem s důrazem na techniky a druhy čtení, verbální komunikace při důležitých jednáních
- v rámci rozvoje dovedností písemného vyjadřování při úřední korespondenci
- v rámci zpracování slohových úkolů (např. dopis a jiné útvary administrativního stylu)

Člověk a digitální svět: žáci jsou vedeni k tomu, aby byli schopni využít digitální technologie k vyjádření, formulaci a obhajobě svých názorů, k získávání informací z různých zdrojů a jejich sdílení, předávání a prezentaci způsobem vhodným pro danou (komunikační) situaci a s ohledem na zamýšleného příjemce.

5.3.2. Rozpis učiva a výsledků vzdělávání

1. ročník	1 hodina týdně	celkem 30 hodin
Výsledky vzdělávání	Učivo	
Žák	Literatura a ostatní druhy umění	
- zařadí typická díla do jednotlivých uměleckých směrů a příslušných historických období - zhodnotí význam daného autora i díla pro dobu, v níž tvořil, pro příslušný umělecký směr i pro další generace - vyjádří vlastní prožitky z recepce daných uměleckých děl - samostatně vyhledává informace v této oblasti	- umění jako specifická výpověď o skutečnosti - aktivní poznávání různých druhů umění našeho i světového, v tradiční i mediální podobě - vývoj světové a české literatury do konce 18. století v kulturních a historických souvislostech	
- rozezná umělecký text od neuměleckého - vystihne charakteristické znaky různých literárních textů a rozdíly mezi nimi - text interpretuje a debatuje o něm - konkrétní literární díla klasifikuje podle základních druhů a žánrů - při rozboru textu uplatňuje znalosti z literární teorie	Práce s literárními texty ze světové a české literatury do konce 18. století - základy literární vědy - literární druhy a žánry - četba a interpretace literárního textu - tvořivé činnosti	

- vhodně se prezentuje, argumentuje a obhájí své stanovisko - využívá emocionální a emotivní stránky mluveného slova, vyjadřuje postoje neutrální, pozitivní (pochválit) i negativní (kritizovat, polemizovat) - ovládá techniku mluveného slova, umí klást otázky a vhodně formulovat odpovědi - vyjadřuje se věcně správně, jasně a srozumitelně - vystihne charakteristické znaky různých druhů textu a rozdíly mezi nimi - rozpozná funkční styl, dominantní slohový postup a v typických příkladech slohový útvar - vhodně používá jednotlivé slohové postupy a základní útvary - správně používá citace a bibliografické údaje, dodržuje autorská práva - sestaví základní projevy prostě sdělovacího stylu	Komunikační a slohový výchova <i>Úvod do mezilidské komunikace</i> - komunikační situace, komunikační strategie - vyjadřování přímé i zprostředkované technickými prostředky, monologické i dialogické, neformální i formální, připravené i nepřipravené <i>Úvod do nauky o slohu</i> - funkční styly a slohové postupy - slohotvorní činitele objektivní a subjektivní - projevy prostě sdělovací, jejich základní znaky, postupy a prostředky (osobní dopisy, krátké informační útvary, inzerát a odpověď na něj, osnova) - vyprávění, popis osoby, věci, návod k činnosti - slohový výcvik - grafická a formální úprava jednotlivých písemných projevů
- rozlišuje spisovný jazyk, hovorový jazyk, dialekty a stylově příznakové jevy a ve vlastním projevu volí prostředky adekvátní komunikační situaci - orientuje se v soustavě jazyků - řídí se zásadami správné výslovnosti - v písemném projevu uplatňuje znalosti českého pravopisu - odhaluje a opravuje jazykové nedostatky a chyby v písemném i mluveném projevu využívá poznatků z tvarosloví - uplatňuje znalosti ze skladby při logickém vyjadřování - používá adekvátní slovní zásobu včetně příslušné odborné terminologie - nahradí běžné cizí slovo českým ekvivalentem a naopak - orientuje se ve výstavbě textu - pracuje s nejnovějšími normativními příručkami českého jazyka	Zdokonalování jazykových vědomostí a dovedností - národní jazyk a jeho útvary - jazyková kultura - postavení češtiny mezi ostatními evropskými jazyky - zvukové prostředky a ortoepické normy jazyka - hlavní principy českého pravopisu - práce s Pravidly českého pravopisu
- rozumí obsahu textu i jeho částí - má přehled o knihovnách a jejich službách - zaznamenává bibliografické údaje podle státní normy - pořizuje z textu výpisky a výtah, dělá si poznámky z mluvených projevů - samostatně vyhledává, porovnává a vyhodnocuje informace - kriticky přistupuje k informacím z internetových zdrojů a ověřuje si jejich hodnověrnost (např. informace dostupné z Wikipedie, sociálních sítí, komunitních webů apod.)	Práce s textem a získávání informací - informatická výchova, knihovny a jejich služby - druhy a žánry textu - techniky a druhy čtení (s důrazem na čtení studijní), orientace v textu - získávání a zpracovávání informací z textu, např. ve formě osnovy, jejich třídění a hodnocení - zpětná reprodukce textu, jeho transformace do jiné podoby - práce s různými příručkami pro školu i veřejnost ve fyzické i elektronické podobě

Výsledky vzdělávání	Učivo
Žák - zařadí typická díla do jednotlivých uměleckých směrů a příslušných historických období - zhodnotí význam daného autora i díla pro dobu, v níž tvořil, pro příslušný umělecký směr i pro další generace - vyjádří vlastní prožitky z recepce daných uměleckých děl - samostatně vyhledává informace v této oblasti	Literatura a ostatní druhy umění - umění jako specifická výpověď o skutečnosti - aktivní poznávání různých druhů umění našeho i světového, v tradiční i mediální podobě - vývoj světové a české literatury 19. století v kulturních a historických souvislostech
- rozezná umělecký text od neuměleckého - vystihne charakteristické znaky různých literárních textů a rozdíly mezi nimi - text interpretuje a debatuje o něm - konkrétní literární díla klasifikuje podle základních druhů a žánrů - při rozboru textu uplatňuje znalosti z literární teorie	Práce s literárními texty ze světové a české literatury 19. století - základy literární vědy - literární druhy a žánry - četba a interpretace literárního textu - tvořivé činnosti
- orientuje se v nabídce kulturních institucí - porovná typické znaky kultur hlavních národností na našem území - popíše vhodné společenské chování v dané situaci	Kultura - kulturní instituce v ČR a v regionu - kultura národností na našem území - společenská kultura – principy a normy kulturního chování, společenská výchova - kultura bydlení a odívání - lidové umění a užitá tvorba - estetické a funkční normy při tvorbě a výrobě předmětů používaných v běžném životě - ochrana a využívání kulturních hodnot
- vhodně se prezentuje, argumentuje a obhajuje svá stanoviska - využívá emocionální a emotivní stránky mluveného slova, vyjadřuje postoje neutrální, pozitivní (pochválit) i negativní (kritizovat, polemizovat) - ovládá techniku mluveného slova, umí klást otázky a vhodně formulovat odpovědi - vyjadřuje se věcně správně, jasně a srozumitelně - vystihne charakteristické znaky různých druhů textu a rozdíly mezi nimi - rozpozná funkční styl, dominantní slohový postup a v typických příkladech slohový útvar - vhodně používá jednotlivé slohové postupy a základní útvary - sestaví základní projevy administrativního stylu - přednese krátký projev - správně používá citace a bibliografické údaje, dodržuje autorská práva - sestaví základní projevy prostě sdělovacího a administrativního stylu	Komunikační a slohový výcvik Mezilidská komunikace - komunikační situace, komunikační strategie - vyjadřování přímé i zprostředkované technickými prostředky, monologické i dialogické, neformální i formální, připravené i nepřipravené Nauka o slohu - funkční styly a slohové postupy - slohotvorní činitele objektivní a subjektivní - projevy prostě sdělovací, jejich základní znaky, postupy a prostředky (osobní dopisy, krátké informační útvary, inzerát a odpověď na něj, osnova) - vyprávění, popis osoby, věci, návod k činnosti - projevy administrativní, jejich základní znaky, postupy a prostředky (jednoduché úřední dokumenty) - druhy řečnických projevů - slohový výcvik - grafická a formální úprava jednotlivých písemných projevů
- rozlišuje spisovný jazyk, hovorový jazyk, dialekty a stylově příznakové jevy a ve vlastním projevu volí prostředky adekvátní komunikační situaci - řídí se zásadami správné výslovnosti	Zdokonalování jazykových vědomostí a dovedností - národní jazyk a jeho útvary - jazyková kultura - hlavní principy českého pravopisu - práce s Pravidly českého pravopisu

- v písemném projevu uplatňuje znalosti českého pravopisu - odhaluje a opravuje jazykové nedostatky a chyby - v písemném i mluveném projevu využívá poznatků z tvarosloví - uplatňuje znalosti ze skladby při logickém vyjadřování - používá adekvátní slovní zásobu včetně příslušné odborné terminologie - nahradí běžné cizí slovo českým ekvivalentem a naopak - orientuje se ve výstavbě textu - pracuje s nejnovějšími normativními příručkami českého jazyka	- tvoření slov, stylové rozvrstvení a obohacování slovní zásoby
- rozumí obsahu textu i jeho částí - pořizuje z administrativních a řečnických textů výpisky a výtah, dělá si poznámky z přednášek a jiných veřejných projevů - samostatně vyhledává, porovnává a vyhodnocuje informace - kriticky přistupuje k informacím z internetových zdrojů a ověřuje si jejich hodnověrnost (např. informace dostupné z Wikipedie, sociálních sítí, komunitních webů apod.)	Práce s textem a získávání informací - informatická výchova - druhy a žánry textu - techniky a druhy čtení (s důrazem na čtení studijní), orientace v textu - získávání a zpracovávání informací z textu (též administrativního), např. ve formě osnovy, jejich třídění a hodnocení - zpětná reprodukce textu, jeho transformace do jiné podoby - práce s různými příručkami pro školu i veřejnost ve fyzické i elektronické podobě

3. ročník	1 hodina týdně	celkem 30 hodin
Výsledky vzdělávání	Učivo	
Žák	Literatura a ostatní druhy umění	
- zařadí typická díla do jednotlivých uměleckých směrů a příslušných historických období - zhodnotí význam daného autora i díla pro dobu, v níž tvořil, pro příslušný umělecký směr i pro další generace - vyjádří vlastní prožitky z recepce daných uměleckých děl - samostatně vyhledává informace v této oblasti	- umění jako specifická výpověď o skutečnosti - aktivní poznávání různých druhů umění našeho i světového, v tradiční i mediální podobě - vývoj světové a české literatury 20. století v kulturních a historických souvislostech	
- rozezná umělecký text od neuměleckého - vystihne charakteristické znaky různých literárních textů a rozdíly mezi nimi - text interpretuje a debatuje o něm - konkrétní literární díla klasifikuje podle základních druhů a žánrů - při rozboru textu uplatňuje znalosti z literární teorie	Práce s literárními texty ze světové a české literatury 20. století - základy literární vědy - literární druhy a žánry - četba a interpretace literárního textu - metody interpretace textu - tvořivé činnosti	
- vhodně se prezentuje, argumentuje a obhajuje svá stanoviska - využívá emocionální a emotivní stránky mluveného slova, vyjadřuje postoje neutrální, pozitivní (pochválit) i negativní (kritizovat, polemizovat) - ovládá techniku mluveného slova, umí klást otázky a vhodně formulovat odpovědi - vyjadřuje se věcně správně, jasně a srozumitelně	Komunikační a slohový výchova <i>Mezilidská a masová komunikace</i> - komunikační situace, komunikační strategie - vyjadřování přímé i zprostředkované technickými prostředky, monologické i dialogické, neformální i formální, připravené i nepřipravené - média a mediální sdělení	

- uvede příklady vlivu médií a digitální komunikace na každodenní podobu mezilidské komunikace - vystihne charakteristické znaky různých druhů textu a rozdíly mezi nimi - rozpozná funkční styl, dominantní slohový postup a v typických příkladech slohový útvar - vhodně používá jednotlivé slohové postupy a základní útvary - posoudí kompozici textu, jeho slovní zásobu a skladbu - rozlišuje typy mediálních sdělení a jejich funkci, identifikuje jejich typické postupy, jazykové a jiné prostředky - sestaví jednoduché zpravodajské a propagační útvary (zpráva, reportáž, pozvánka, nabídka...) - má přehled o slohových postupech uměleckého stylu - správně používá citace a bibliografické údaje, dodržuje autorská práva	<i>Nauka o slohu</i> - funkční styly a slohové postupy - slohotvorní činitelé objektivní a subjektivní - projevy publicistické, jejich základní znaky, postupy a prostředky (jednoduché útvary publicistického funkčního stylu) - literatura faktu a umělecká literatura - slohový výcvik - grafická a formální úprava jednotlivých písemných projevů
- rozlišuje spisovný jazyk, hovorový jazyk, dialekty a stylově příznakové jevy a ve vlastním projevu volí prostředky adekvátní komunikační situaci - řídí se zásadami správné výslovnosti - v písemném projevu uplatňuje znalosti českého pravopisu - odhaluje a opravuje jazykové nedostatky a chyby - v písemném i mluveném projevu využívá poznatků z tvarosloví - uplatňuje znalosti ze skladby při logickém vyjadřování - používá adekvátní slovní zásobu včetně příslušné odborné terminologie - nahradí běžné cizí slovo českým ekvivalentem a naopak - orientuje se ve výstavbě textu - pracuje s nejnovějšími normativními příručkami českého jazyka	<i>Zdokonalování jazykových vědomostí a dovedností</i> - národní jazyk a jeho útvary - jazyková kultura - gramatické tvary a konstrukce, jejich sémantické funkce - větná skladby, druhy vět z gramatického a komunikačního hlediska
- rozumí obsahu textu i jeho částí - pořizuje z publicistických a uměleckých textů výpisky a výtah, dělá si poznámky z mluvených projevů - samostatně vyhledává, porovnává a vyhodnocuje mediální informace - na příkladech doloží druhy mediálních produktů - uvede základní média působící v regionu - zhodnotí význam médií pro společnost a jejich vliv na jednotlivé skupiny uživatelů - kriticky přistupuje k informacím z internetových zdrojů a ověřuje si jejich hodnověrnost (např. informace dostupné z Wikipedie, sociálních sítí, komunitních webů apod.)	<i>Práce s textem a získávání informací</i> - informatická výchova, média, jejich produkty a účinky - druhy a žánry textu - techniky a druhy čtení, orientace v textu, jeho rozbor z hlediska sémantiky, kompozice a stylu - získávání a zpracovávání informací z textu např. ve formě konspektu, jejich třídění a hodnocení - zpětná reprodukce textu, jeho transformace do jiné podoby - práce s různými příručkami pro školu i veřejnost ve fyzické i elektronické podobě

Výsledky vzdělávání	Učivo
Žák - zařadí typická díla do jednotlivých uměleckých směrů a příslušných historických období - zhodnotí význam daného autora i díla pro dobu, v níž tvořil, pro příslušný umělecký směr i pro další generace - vyjádří vlastní prožitky z recepce daných uměleckých děl - samostatně vyhledává informace v této oblasti	Literatura a ostatní druhy umění - umění jako specifická výpověď o skutečnosti - aktivní poznávání různých druhů umění našeho i světového, v tradiční i mediální podobě - vývoj světové a české literatury 20. a 21. století v kulturních a historických souvislostech
- rozezná umělecký text od neuměleckého - vystihne charakteristické znaky různých literárních textů a rozdíly mezi nimi - text interpretuje a debatuje o něm - konkrétní literární díla klasifikuje podle základních druhů a žánrů - při rozboru textu uplatňuje znalosti z literární teorie	Práce s literárními texty ze světové a české literatury 20. a 21. století - základy literární vědy - literární druhy a žánry - četba a interpretace literárního textu - metody interpretace textu - tvořivé činnosti
- vhodně se prezentuje, argumentuje a obhajuje svá stanoviska - využívá emocionální a emotivní stránky mluveného slova, vyjadřuje postoje neutrální, pozitivní (pochválit) i negativní (kritizovat, polemizovat) - ovládá techniku mluveného slova, umí klást otázky a vhodně formulovat odpovědi - vyjadřuje se věcně správně, jasně a srozumitelně - uvede příklady vlivu médií a digitální komunikace na každodenní podobu mezilidské komunikace - vystihne charakteristické znaky různých druhů textu a rozdíly mezi nimi - rozpozná funkční styl, dominantní slohový postup a v typických příkladech slohový útvar - vhodně používá jednotlivé slohové postupy a základní útvary - posoudí kompozici textu, jeho slovní zásobu a skladbu - odborně se vyjadřuje o jevech svého oboru v základních útvarech odborného stylu, především popisného a výkladového slohového postupu - sestaví jednoduché administrativní a odborné útvary (výklad, úvaha, životopis...) - správně používá citace a bibliografické údaje, dodržuje autorská práva	Komunikační a slohový výchova <i>Komunikace na trhu práce</i> - komunikační situace, komunikační strategie v pracovním týmu - vyjadřování přímé i zprostředkované technickými prostředky, monologické i dialogické, neformální i formální, připravené i nepřipravené - komunikace při přijímacím řízení <i>Nauka o slohu</i> - funkční styly a slohové postupy - slohotvorní činitelé objektivní a subjektivní - projevy prakticky odborné a administrativní, jejich základní znaky, postupy a prostředky (jednoduché odborné dokumenty podle charakteru oboru, životopis, zápis z porady, pracovní hodnocení) - výklad, návod k činnosti, úvaha - slohový výcvik - grafická a formální úprava jednotlivých písemných projevů
- rozlišuje spisovný jazyk, hovorový jazyk, dialekty a stylově příznakové jevy a ve vlastním projevu volí prostředky adekvátní komunikační situaci - vysvětlí zákonitosti vývoje češtiny - řídí se zásadami správné výslovnosti - v písemném projevu uplatňuje znalosti českého pravopisu - odhaluje a opravuje jazykové nedostatky a chyby - v písemném i mluveném projevu využívá poznatků	Zdokonalování jazykových vědomostí a dovedností - národní jazyk a jeho útvary - jazyková kultura - vývojové tendence spisovné češtiny - slovní zásoba vzhledem k příslušnému oboru vzdělávání, terminologie - stavba a tvorba komunikátu

z tvarosloví - uplatňuje znalosti ze skladby při logickém vyjadřování - používá adekvátní slovní zásobu včetně příslušné odborné terminologie - nahradí běžné cizí slovo českým ekvivalentem a naopak - orientuje se ve výstavbě textu - pracuje s nejnovějšími normativními příručkami českého jazyka	
- rozumí obsahu textu i jeho částí - pořizuje z odborných textů výpisky a výtah, dělá si poznámky z mluvených projevů - samostatně vyhledává, porovnává a vyhodnocuje odborné informace - vypracuje anotaci a resumé - kriticky přistupuje k informacím z internetových zdrojů a ověřuje si jejich hodnověrnost (např. informace dostupné z Wikipedie, sociálních sítí, komunitních webů apod.)	<i>Práce s textem a získávání informací</i> - informatická výchova - druhy a žánry textu - techniky a druhy čtení, orientace v textu, jeho rozbor z hlediska sémantiky, kompozice a stylu - získávání a zpracovávání informací z textu (též odborného), např. ve formě anotace, resumé, jejich třídění a hodnocení - zpětná reprodukce textu, jeho transformace do jiné podoby - práce s různými příručkami pro školu i veřejnost ve fyzické i elektronické podobě
	<i>Komplexní opakování a příprava k maturitě</i>

5.4. Dějepis

STŘEDNÍ ŠKOLA SOCIÁLNÍ PÉČE A SLUŽEB, ZÁBŘEH, NÁM. 8 KVĚTNA			
RVP:	75-41-M/01 Sociální činnost		
ŠVP:	Sociální činnost		
Předmět:	Dějepis		
Hodinová dotace:	30 hodin	Platnost od:	1. 9. 2025

5.4.1. Pojetí vyučovacího předmětu Dějepis

5.4.1.1. Obecný cíl vyučovacího předmětu

Dějepis je součástí společenskovední složky všeobecného vzdělávání, protože plní integrující roli při začleňování mladého člověka do společnosti. Obecným cílem předmětu je kultivovat historické vědomí žáků, aby pomocí poznatků o historii lépe a hlouběji porozuměli současnosti a budoucnosti. Dějepis má významnou úlohu pro rozvoj občanských postojů a samostatného kritického myšlení žáků, posiluje hrdost na tradice a hodnoty národa.

Výuka dějepisu navazuje na znalosti a dovednosti získané během základního vzdělání. Učivo je chronologicky uspořádané výběrem kapitol z národních a světových dějin. Poměr světových (především evropských) dějin je rozvržen tak, aby umožňoval chápání historických událostí a vztahů v určitém kontextu. Důraz je kladen zejména na novodobou historii.

Výuka směřuje k tomu, aby žáci dovedli vyhledávat různé informace o historii a uměli s ní pracovat, aby dokázali objasnit národní dějiny ve vztahu a souvislostech s dějinami ostatních národů, chápali hodnotu historických a kulturních památek, získali komunikativní dovednosti, včetně správného používání historické terminologie.

5.4.1.2. Charakteristika učiva

Učivo tvoří systémový výběr z obecných (hlavně evropských) a českých dějin. Hlavní důraz je kladen na poznání dějin od jejich počátku až do současnosti. Cílem je ukázat variabilitu výkladů dějin a dějinných souvislostí od počátků lidské společnosti až do současnosti. Základem jsou především nejnovější dějiny od konce 19. století do současnosti.

5.4.1.3. Cíle vzdělávání v oblasti citů, postojů, hodnot a preferencí

Výuka směřuje především k tomu, aby žáci:

- získali poznatky o národních dějinách, uvědomovali si svou národní a státní příslušnost a závazky z ní plynoucí včetně nutné obrany své země
- si uvědomili, jakým historickým vývojem vznikla současná podoba světa, a to hlavně v evropském kulturním okruhu
- chápali evropské integrační procesy a jejich problémy v historii a v současnosti
- chápali otevřenost historického obrazu a pluralitu názorů na historické procesy, události a osobnosti, poznali variantnost historických interpretací, a získali přitom soubor návyků vedoucích ke kritickému posuzování historických skutečností
- byli kritičtí, odpovědní a schopni si vytvořit samostatný úsudek založený na nezbytných faktografických znalostech a intelektuálních dovednostech
- se oprostili od stereotypů, předsudků a předsudečného jednání ve vztahu k lidem jiné víry, etnického původu nebo sociálního zařazení
- tvořili vlastní úsudek a nenechali sebou manipulovat
- kultivovali své politické, právní a ekonomické vědomí, svou mediální a finanční gramotnost

5.4.1.4. Výukové strategie (pojetí výuky)

Základními metodami je společná i individuální práce žáků s verbálním a ikonickým textem, komunikace včetně diskuse a všech jejich forem. Opírá se zejména o systematické vedení žáka k vyhledávání informací z různých informačních zdrojů, využívání moderních informačních technologií.

Důraz není kladen na množství teoretických poznatků, ale na kultivaci historického vědomí žáků, které posiluje jejich mediální gramotnost, přípravu na praktický život a potřebu celoživotního vzdělávání.

5.4.1.5. Hodnocení výsledků žáků

Žáci budou hodnoceni na základě platného klasifikačního řádu. V dané formě studia převládá písemná forma zkoušení ve škole i prostřednictvím classroomu.

V hodnocení se promítá odborná správnost, přesnost faktografie, schopnost vyvozování a jejich vazby s tématy a učivem jiných vyučovaných předmětů, logická úvaha a jazykově správné vyjadřování.

5.4.1.6. Přínos předmětu k rozvoji klíčových kompetencí a k aplikaci průřezových témat

Z průřezových témat přispívá dějepis zejména k rozvoji témat: Občan v demokratické společnosti, Člověk a svět práce, Člověk a digitální svět.

Vzdělávání v dějepisu směřuje k rozvoji kompetence k učení, k tomu, aby měli žáci pozitivní vztah k učení a vzdělávání, dokázali se orientovat v textu, uměli pracovat s dobovým textovým materiálem, dokázali ho analyzovat, porozuměli mluvenému textu. Žáci jsou vedeni k rozvoji čtenářské gramotnosti, k tomu, aby dokázali ke svému učení využívat různé informační zdroje včetně vlastních zkušeností i zkušeností jiných lidí.

Dějepisné vzdělávání směřuje k upevnění občanské kompetence a žákovu kulturnímu povědomí. Vede žáka k odpovědnému, samostatnému a iniciativnímu jednání, které je v souladu s jeho zájmy, ale je prospěšný veřejnosti. Žáci jsou směřováni k tomu, aby dodržovali zákony, respektovali práva a osobnost druhých lidí, vystupovali proti nesnášenlivosti, xenofobii a diskriminaci.

V neposlední řadě je vzdělávání směřováno k tomu, aby žáci uměli pracovat s informacemi, s osobním počítačem a dalšími prostředky informačních a komunikačních technologií. Rozvíjí tak digitální kompetence. Dále vedeme žáky ke kritické práci s informačními zdroji a odpovědnosti při jejich vytváření, podporujeme utváření a rozvíjení etického a právního povědomí pro situace v digitálním prostředí, podporujeme žáky v zapojování se do společnosti a občanského života prostřednictvím digitálních technologií a vedeme žáky k rozvíjení a uplatňování odpovědného chování a jednání v digitálním světě.

5.4.2. Rozpis učiva a výsledků vzdělávání

2. ročník	0,5 hodiny týdně	celkem 30 hodin
Výsledky vzdělávání	Učivo	
Žák - objasní smysl poznávání dějin a variabilitu výkladu dějin - uvede příklady kulturního přínosu starověkých civilizací, judaismu a křesťanství	Poznávání dějin , význam poznávání dějin, variabilita výkladů dějin Starověk Kultura a význam starověkých stát	
- popíše základní – revoluční změny ve středověku - objasní význam církevní struktury na společnost a význam kultury pro společnost i jedince v ní	Středověk Významné středověké státy Evropy Kultura a význam církve	
- popíše základní – revoluční změny v raném novověku	Raný novověk Humanismus a renesance Zámořské objevy Reformace a protireformace Vývoj západní a východní Evropy Absolutismus a parlamentarismus Osvícenství	
- na příkladu významných občanských revolucí vysvětlí boj za občanská i národní práva a vznik občanské společnosti; - objasní vznik novodobého českého národa a jeho úsilí o emancipaci; - popíše česko-německé vztahy a postavení Židů a Romů ve společnosti 18. a 19. stol.; - charakterizuje proces modernizace společnosti; - popíše evropskou koloniální expanzi;	Novověk – 19. století velké občanské revoluce - americká a francouzská, - revoluce 1848–49 v Evropě a v českých zemích - společnost a národy - národní hnutí v Evropě a v českých zemích, česko-německé vztahy, postavení minorit; - dualismus v habsburské monarchii, - vznik národního státu v Německu - modernizace společnosti – technická, průmyslová, komunikační revoluce, urbanizace, demografický	

	vývoj; evropská koloniální expanze - modernizovaná společnost a jedinec - sociální struktura společnosti, postavení žen, sociální zákonodárství, vzdělání
- vysvětlí rozdělení světa v důsledku koloniální expanze a rozpory mezi velmocemi; - popíše první světovou válku a objasní významné změny ve světě po válce	Novověk – 20. století - vztahy mezi velmocemi – pokus o revizi rozdělení světa první světovou válkou, - české země za světové války, první odboj, - poválečné uspořádání Evropy a světa, - vývoj v Rusku
- charakterizuje první Československou republiku a srovná její demokracii se situací za tzv. druhé republiky (1938–39), objasní vývoj česko-německých vztahů; - vysvětlí projevy a důsledky velké hospodářské krize; - charakterizuje fašismus a nacismus; srovná nacistický a komunistický totalitarismus; - popíše mezinárodní vztahy v době mezi první a druhou světovou válkou, objasní, jak došlo k dočasné likvidaci ČSR; - objasní cíle válčících stran ve druhé světové válce, její totální charakter a její výsledky, popíše válečné zločiny včetně holocaustu;	- demokracie a diktatura – Československo v meziválečném období; - autoritativní a totalitní režimy, nacismus v Německu a komunismus v Rusku a SSSR; - velká hospodářská krize; mezinárodní vztahy ve 20. a 30. letech, - růst napětí a cesta k válce; - druhá světová válka, Československo za války, druhý čs. odboj, válečné zločiny včetně holocaustu, důsledky války
- objasní uspořádání světa po druhé světové válce a důsledky pro Československo; - popíše projevy a důsledky studené války; - charakterizuje komunistický režim v ČSR v jeho vývoji a v souvislostech se změnami v celém komunistickém bloku; - popíše vývoj ve vyspělých demokraciích a vývoj evropské integrace; - popíše národnostní skladbu nové československé společnosti - vysvětlí projevy a důsledky světové hospodářské krize - charakterizuje fašismus a nacismus v Itálii a v Německu - srovná nacistický a komunistický totalitarismus - popíše mezinárodní vztahy v době mezi světovými válkami - objasní cíle válčících stran ve druhé světové válce, její výsledky, popíše válečné zločiny včetně holocaustu; - popíše dekolonizaci a objasní problémy třetího světa; - vysvětlí rozpad sovětského bloku; - uvede příklady úspěchů vědy a techniky ve 20. století;	- svět v blocích - poválečné uspořádání v Evropě a ve světě, - poválečné Československo; - studená válka; - komunistická diktatura v Československu a její vývoj; - demokratický svět, - USA – světová supervelmoc; - sovětský blok, SSSR – soupeřící supervelmoc; - třetí svět a dekolonizace; - konec bipolarity Východ-Západ -

5.5. Ekonomika

STŘEDNÍ ŠKOLA SOCIÁLNÍ PÉČE A SLUŽEB, ZÁBŘEH, NÁM. 8 KVĚTNA			
RVP:	75-41-M/01 Sociální činnost		
ŠVP:	Sociální činnost		
Předmět:	Ekonomika		
Hodinová dotace:	15 hodin	Platnost od:	1. 9. 2025

5.5.1. Pojetí vyučovacího předmětu Ekonomika

5.5.1.1. Obecný cíl vyučovacího předmětu

Cílem předmětu je poskytnout žákům základní odborné znalosti nezbytné pro porozumění ekonomickým jevům a fungování tržní ekonomiky. Předmět ekonomika vede k rozvíjení schopnosti ekonomicky myslet, učí žáky uplatňovat ekonomickou efektivnost při podnikových činnostech, jednat hospodárně a v souladu s etikou podnikání.

5.5.1.2. Charakteristika učiva

Učivo předmětu Ekonomika vychází z RVP z okruhu ekonomické vzdělávání. Je zařazeno do 2. ročníku. Žáci si osvojí základní ekonomické pojmy, získají poznatky ze základů tržní ekonomiky, o možnostech podnikání v oboru, o povinnostech podnikatele a pracovněprávních vztazích. Dále získávají základní znalosti o hospodaření podniku, naučí se vypočítat mzdy, sociální a zdravotní pojištění, získají poznatky umožňující orientaci v daňové soustavě a v problematice finanční gramotnosti.

5.5.1.3. Cíle vzdělávání v oblasti citů, postojů, hodnot a preferencí

Ekonomické vzdělávání usiluje o formování a posilování pozitivního postoje k životu, uvědomění si vlastního názoru, respektování názorů ostatních lidí, získání pocitu jistoty v oblasti ekonomiky a rovnocennosti ve vztahu k ostatním spolupracovníkům, známým a přátelům.

5.5.1.4. Výukové strategie (pojetí výuky)

Při dálkové formě studia je kladen důraz na samostudium. Žáci informace čerpají zejména z doporučené literatury a ze studijních materiálů připravených vyučujícím. Výukové hodiny jsou využívány zejména pro konzultace s vyučujícím (shrnutí učiva, řešení problematických oblastí, zodpovězení dotazů žáků a podobně). V omezené míře je při výuce využívána metoda informačně receptivní, realizovaná metodou výkladu (vysvětlováním, popisem) nebo řízeného rozhovoru. Hotové informace jsou prezentovány učitelem, často doplňované názornými ukázkami pomocí didaktické techniky.

Umožňuje-li to charakter učiva, je vhodné získané teoretické poznatky následně ověřit při řešení příkladů či případových studií (např. mzdové výpočty, výpočet zákonných odvodů, vyplnění deníku příjmů a výdajů, stanovení daňové povinnosti, vyplnění daňového přiznání, směna peněz podle kurzovního lístku...).

Jako doplňková metoda je využívána komunikace včetně diskusních metod.

5.5.1.5. Popis přínosu předmětu k rozvoji klíčových kompetencí a aplikaci průřezových témat

Z klíčových kompetencí budou rozvíjeny zejména kompetence komunikativní, aplikovat matematické postupy, řešit problémy, jednat ekonomicky a v souladu se strategií udržitelného rozvoje, digitální kompetence a kompetence k pracovnímu uplatnění a podnikatelským aktivitám.

V rámci ekonomického vzdělávání rozvíjíme digitální kompetence žáků tím, že učíme žáky používat digitální nástroje pro výpočty ekonomických údajů, jako jsou mzdy, úrokové sazby a RPSN. Podporujeme žáky při vytváření a analýze ekonomických modelů a rozpočtů s využitím digitálních aplikací. Také vedeme žáky k efektivnímu využívání dostupných softwarových nástrojů pro správu financí, daňové evidence a podnikatelské záměry. Současně podporujeme žáky při vizualizaci ekonomických trendů a při vytváření podnikatelských plánů pomocí digitálních technologií.

Žáci získávají návyky k systematické práci, které uplatní v budoucím profesním životě, získávají základní informace z oblasti pracovního práva, a to především o vzniku a zániku pracovním poměru, osvojí si potřebné znalosti o náležitostech pracovní smlouvy, práva a povinnosti zaměstnance a zaměstnavatele, dokáží se orientovat v požadavcích zaměstnavatele, získají reálnou představu o pracovních a platových podmínkách v oboru, možnostech profesní kariéry, seznámí se s formami podnikání, orientují se, jak postupovat při výběru konkrétní právní formy, znají základní povinnosti podnikatele vůči státu. Osvojením těchto kompetencí získávají žáci základ pro uplatnění na trhu práce, případně k vlastním podnikatelským aktivitám v oboru.

Z průřezových témat předmět svým obsahem přispívá zejména k tématu Člověk a svět práce, Člověk v lidském společenství a také Člověk a digitální svět, ve kterém jsou žáci vedeni k tomu, aby využívali vhodné nástroje pro výpočty ekonomických údajů (mzdy, RPSN), pro jejich zobrazování (trendy nabídky a poptávky, podnikatelský záměr, rozpočet apd.) a aby používali dostupné aplikace k ekonomickým či pracovním účelům, např. k daňovým evidenčním povinnostem.

Pozornost bude věnována zejména finanční gramotnosti a podnikání.

Žáci budou vedeni k práci s odborným ekonomickým textem a ke kritickému posuzování informací, souvislému kultivovanému vyjadřování, dovednosti argumentovat, naslouchat názorům druhých, týmové práci při řešení zadaných úkolů a projektů.

5.5.2. Rozpis učiva a výsledků vzdělávání

1. ročník	0,5 hodiny týdně	celkem 15 hodin
Výsledky vzdělávání	Učivo	
Žák - rozlišuje různé formy podnikání a vysvětlí jejich hlavní znaky; - vytvoří jednoduchý podnikatelský záměr a zakladatelský rozpočet; - na příkladu vysvětlí základní povinnosti podnikatele vůči státu; - stanoví cenu jako součet nákladů, zisku a DPH a vysvětlí, jak se cena liší podle zákazníků, místa a období; - rozliší jednotlivé druhy nákladů a výnosů; - vypočítá výsledek hospodaření; - vypočítá čistou mzdu; - vysvětlí zásady daňové evidence;	Podnikání - podnikání podle živnostenského zákona a zákona o obchodních korporacích - podnikatelský záměr - zakladatelský rozpočet - povinnosti podnikatele - živnosti - trh, tržní subjekty, nabídka, poptávka, zboží, cena - náklady, výnosy, zisk/ztráta - kalkulace ceny výrobků - mzda časová a úkolová a jejich výpočet - zásady daňové evidence	
- orientuje se v platebním styku a směnění peníze podle kurzovního lístku; - vysvětlí, co jsou kreditní a debetní karty a jejich klady a zápory; - vysvětlí způsoby stanovení úrokových sazeb a rozdíl mezi úrokovou sazbou a RPSN a vyhledá aktuální výši úrokových sazeb na trhu; - orientuje se v produktech pojišťovacího trhu a vybere nejvýhodnější pojistný produkt s ohledem na své potřeby; - vysvětlí podstatu inflace a její důsledky na finanční situaci obyvatel a na příkladu ukáže jak se bránit jejím nepříznivým důsledkům; - charakterizuje jednotlivé druhy úvěrů a jejich zajištění; - má přehled o příjmech a výdajích v osobním rozpočtu, o formách investování a spoření - má přehled o podmínkách osobního bankrotu a	Finanční vzdělávání - peníze, hotovostní a bezhotovostní platební styk; - úroková míra, RPSN; - pojištění, pojistné produkty; - inflace - úvěrové produkty - bankovní soustava - osobní finance	

exekucí	
- vysvětlí úlohu státního rozpočtu v národním hospodářství; - charakterizuje jednotlivé daně a vysvětlí jejich význam pro stát; - provede jednoduchý výpočet daní; - vyhotoví daňové přiznání k dani z příjmu fyzických osob; - provede jednoduchý výpočet zdravotního a sociálního pojištění; - vyhotoví a zkontroluje daňový doklad	Daně - státní rozpočet - daně a daňová soustava - výpočet daní - přiznání k dani - zdravotní pojištění - sociální pojištění - daňové a účetní doklady
- vysvětlí, co je marketingová strategie; - zpracuje jednoduchý průzkum trhu; - na příkladu ukáže použití nástrojů marketingu v oboru;	Marketing - podstata marketingu - průzkum trhu - produkt, cena, distribuce, propagace
- vysvětlí tři úrovně managementu - popíše základní zásady řízení - zhodnotí využití motivačních nástrojů v oboru	Management - dělení managementu - funkce managementu (plánování, organizování, vedení a motivace lidí, kontrola)

5.6. Hudební činnosti s metodikou

STŘEDNÍ ŠKOLA SOCIÁLNÍ PÉČE A SLUŽEB, ZÁBŘEH, NÁM. 8. KVĚTNA			
RVP:	75-41-M/01 Sociální činnost		
ŠVP:	Sociální činnost		
Předmět:	Hudební činnosti s metodikou		
Hodinová dotace:	15 hodin	Platnost od:	1. 9. 2025

5.6.1. Pojetí vyučovacího předmětu Hudební činnosti s metodikou

5.6.1.1. Obecný cíl vyučovacího předmětu

Vyučovací předmět Hudební činnosti s metodikou vede žáky k porozumění hudebnímu umění ve všech jeho formách a k uvědomělému ovládnutí všech výrazových prostředků hudebního umění. Prostřednictvím hudebních činností rozvíjí hudební dovednosti. Specificky se předmět zaměřuje na možnosti využití hudebních činností a základů muzikoterapie při práci s klienty.

5.6.1.2. Charakteristika učiva

Vychází z RVP 75-41-M/ 01 Sociální činnost z okruhu sociálně-výchovná činnost. Učivo je zařazeno dvěma vyučovacími hodinami do prvního ročníku. Poznatky z předmětu jsou propojovány s ostatními odbornými předměty.

5.6.1.3. Cíle vzdělávání v oblasti citů, postojů, hodnot a preferencí

Vzdělávání v Hudebních činnostech s metodikou rozvíjí osobnostní vlastnosti, návyky a postoje žáků potřebné pro sociální práci s klienty. Žáci se naučí připravovat a realizovat různé hudebně výchovné a volnočasové činnosti, učí se odolnosti při práci ve stresu a vstřícnosti vůči klientům. Výuka rozvíjí esteticko-emocionální citění a vnímání. Ukazuje význam umění a tvůrčí činnosti pro rozvoj osobnosti.

5.6.1.4. Výukové strategie (pojetí výuky)

Studenti v hudebních činnostech s metodikou rozvíjí vlastní hudební schopnosti a dovednosti. Při výuce je věnována pozornost transformaci poznatků a zkušeností do vlastní praxe. Žáci pracují formou společné, skupinové, párové i samostatné práce.

Žáci jsou vedeni k esteticky tvořivým aktivitám.

Výuku rozvíjí i besedy a návštěvy koncertů, divadelních a filmových představení.

5.6.1.5. Hodnocení výsledků žáků

Hodnoceno je především aktivní zapojení studentů výuky a vedení portfolia, kde si studenti samostatně budují vlastní databázi aktivit využitelných pro budoucí praxi. Protože je umožněno individuální tempo učení (v rámci platného školního řádu), i k hodnocení je přistupováno individuálně.

V předmětu jsou hodnoceny dovednosti a znalosti žáků.

Úroveň získaných vědomostí a dovedností je hodnocena dle platného klasifikačního řádu školy.

5.6.1.6. Přínos předmětu k rozvoji klíčových kompetencí a aplikaci průřezových témat

V předmětu Hudební činnosti s metodikou se žáci učí efektivně vyhledávat a zpracovávat informace, s porozuměním poslouchat mluvené projevy, pořizovat si poznámky, využívat ke svému učení různé informační zdroje, a rozvíjejí tak svou kompetenci k učení. Žáci se učí podporovat hodnoty místní, národní, evropské i světové hudební kultury a vytváří si k nim pozitivní vztah, učí se uznávat tradice a hodnoty svého národa, učí se chápat národní minulost i současnost v evropském a světovém kontextu. Poukazováním na souvislosti mezi jednotlivými druhy umění je v žácích posilováno kulturní povědomí. Formulací názorů na daný problém a diskusí ve dvojicích či skupině je posilována komunikativní kompetence. Důraz je kladen zejména na uplatnění kompetence k řešení problémů, neboť žáci jsou vedeni k tomu, aby porozuměli zadání úkolu, opatřili si informace potřebné k jeho vyřešení, uplatňovali při řešení úkolů různé metody myšlení, volili prostředky a způsoby vhodné pro splnění jednotlivých aktivit, využívali

zkušeností a vědomostí nabytých dříve a spolupracovali s jinými lidmi. Při řešení problémů ve dvojicích či ve skupinách se žáci zdokonalují také v personálních a sociálních kompetencích. Získáváním informací z otevřených zdrojů, kritickým přístupem k informacím a prací s informacemi z různých zdrojů nesenými na různých médiích žáci rozvíjejí své digitální kompetence.

V předmětu Hudební činnosti s metodikou si žáci prostřednictvím hudebně-rytmické terapie vytvářejí dovednosti potřebné pro vyrovnávání se s náročností povolání a stresem, čímž rozvíjejí kompetenci podílet se na zajišťování sociálních služeb. Žáci se učí realizovat činnosti potřebné pro posílení psychické kondice klienta a jeho společenských návyků, připravovat samostatně i v týmu plány a projekty výchovné práce pro různé skupiny klientů nebo jednotlivé osoby zaměřené na rozvíjení osobnosti, sociální aktivizaci a vyplňování volného času, zohledňovat při přípravě a realizaci výchovně-vzdělávací činnosti individuální zvláštnosti a subjektivní potřeby klientů i objektivní podmínky, ve kterých bude činnost probíhat, sledovat a hodnotit pravidelně výsledky výchovně-vzdělávací činnosti své i celého zařízení, sledovat a využívat nové poznatky a přístupy ve výchovně-vzdělávací činnosti, a rozvíjejí tak svou kompetenci provádět základní výchovnou nepedagogickou činnost podporující soběstačnost a sociální aktivizaci klientů a aktivní využívání volného času. Kompetence jednat ekonomicky a v souladu se strategií udržitelného rozvoje je naplňována při plánování a posuzování určité činnosti zvažováním možných nákladů, výnosů a zisku, vlivu na životní prostředky a sociálních dopadů.

Průřezová témata jsou začleňována k jednotlivým tematickým celkům v učivu. Vzdělávací oblast je propojena s průřezovými tématy Člověk a svět práce a Občan v demokratické společnosti, neboť svým praktickým zaměřením umožňuje studentům prozkoumávat, poznávat a chápat mezilidské vztahy.

5.6.2. Rozpis učiva a výsledků vzdělání

1. ročník	0,5 hodiny týdně	celkem 15 hodin
Výsledky vzdělávání	Rozpis učiva	
Žák	Zásady hygieny a bezpečnosti práce	
- dodržuje zásady bezpečnosti a ochrany zdraví při jednotlivých činnostech a při práci s didaktickou a multimediální technikou		
- zdůvodní význam umění a vlastních tvůrčích činností pro rozvoj osobnosti	Hudba jako specifický druh umění	
- zprostředkovává klientům kontakt s hudebním uměním, volí umělecké formy a díla s ohledem na osobnost a zájmy klientů		
- vysvětlí a doloží na příkladech možnosti a formy hudebně-rytmické terapie uplatnitelné v sociální činnosti	Hudebně-rytmická terapie	
- vytvoří si zásobník (portfolio) hudebních her, činností a námětů pro jednotlivé aktivity, využívá ho při práci s klienty v rámci své praxe	Zásobník (portfolio) her, činností a námětů pro jednotlivé aktivity	
- podporuje mediální a digitální gramotnost klientů	Příprava na blok hudebních činností	
- pracuje s různými zdroji informací, vyhledává volnočasové a vzdělávací aktivity vhodné pro danou kategorii klientů	- <i>plánování, hodnocení</i>	
- vede klienty k uplatňování zásad zdravého životního stylu podle jejich možností a k návykům bezpečného chování		
- osvojí si vybrané techniky a činnosti využitelné pro aktivizaci klientů a vyplňování jejich volného času	Hudební činnosti	
	- <i>hudební činnosti pěvecké, poslechové, pohybové, instrumentální, hry s rytmem</i>	
	- <i>metodika hudebních činností</i>	

5.7. Informatika

STŘEDNÍ ŠKOLA SOCIÁLNÍ PÉČE A SLUŽEB, ZÁBŘEH, NÁM. 8. KVĚTNA			
RVP:	75-41-M/01 Sociální činnost		
ŠVP:	Sociální činnost		
Předmět:	Informatika		
Hodinová dotace:	30 hodin	Platnost od:	1. 9. 2025

5.7.1. Pojetí vyučovacího předmětu Informatika

5.7.1.1. Obecný cíl vyučovacího předmětu

Obecným cílem informatického vzdělávání je vést žáky ke schopnosti rozpoznávat informatické aspekty světa a využívat poznatky z informatiky k porozumění a uvažování o přirozených i umělých systémech a procesech, ke schopnosti řešit nejrůznější pracovní a životní situace, cílevědomě a systematicky volit a uplatňovat optimální postupy. Výuka informatiky přispívá k hlubšímu a komplexnímu porozumění výpočetním zařízením a principům, na kterých fungují. Tím usnadňuje využití digitálních technologií v ostatních oborech a rozvoj uživatelských dovedností žáků vázaných na vzdělávací obsah těchto oborů.

5.7.1.2. Charakteristika učiva

Obsah učiva vychází z RVP z obsahového okruhu informatického vzdělávání. Učivo je zařazeno do 1. a 2. ročníku. Žáci mohou používat vhodná prostředí, pomůcky, ale i různé běžně dostupné nástroje, programy a technologie. S informatickými koncepty se seznamují prostřednictvím vlastní zkušenosti s řešením rozmanitých problémových situací. Setkávají se i se situacemi blízkými jejich životu a odborné praxi. Některé řeší s pomocí programování a technologií, některé bez nich. Charakteristickým znakem výuky je to, že žáci postup řešení aktivně hledají a testují ve skupinách nebo samostatně, není cílem postupovat pouze podle předem daných návodů.

Poznatky z předmětu jsou propojovány s dalšími předměty a výukou cizích jazyků.

5.7.1.3. Cíle vzdělávání v oblasti citů, postojů, hodnot a preferencí

Žáci získají pocit jistoty, a tím i pozitivní vztah k informačním a komunikačním technologiím. Jsou si vědomi výhod i rizik spojených s prací na počítači. Jsou připraveni k řešení praktických úkolů, které dnešní člověk využívá v pracovním i běžném osobním životě.

5.7.1.4. Výukové strategie (pojetí výuky)

Při dálkové formě studia je kladen důraz na samostudium. Žáci informace čerpají zejména z doporučené literatury a ze studijních materiálů připravených vyučujícím. Výukové hodiny jsou využívány zejména pro konzultace s vyučujícím (shrnutí učiva, řešení problematických oblastí, zodpovězení dotazů žáků a podobně). Výuka probíhá v učebně vybavené výpočetní technikou a všemi potřebnými programy.

5.7.1.5. Hodnocení výsledků žáků

Hodnocení žáků je prováděno v souladu s klasifikačním řádem školy. Žák je hodnocen známkou, a to na základě praktických písemných prací na PC, popřípadě po písemném přezkoušení teoretických znalostí. V případě potřeby probíhá ústní zkoušení formou individuálního rozhovoru s názornou ukázkou. Důležitým faktorem je také hodnocení za samostatné vypracování úkolu většího rozsahu.

5.7.1.6. Přínos předmětu k rozvoji klíčových kompetencí a aplikaci průřezových témat

V předmětu Informatika jsou klíčové kompetence rozvíjeny průběžně. V průběhu výuky jsou posilovány především tyto uvedené dovednosti.

Kompetence k učení – žák se naučí využívat pro učení různé informační zdroje získané prostřednictvím digitálních technologií.

Kompetence k řešení problémů – žák řeší problémy každodenního života získáváním informací o problému pomocí digitálních technologií.

Komunikativní kompetence – žáci jsou schopni formulovat své myšlenky jasně a srozumitelně, mají schopnost komunikace s okolím prostřednictvím Internetu, vyhledávat, zpracovávat správně a srozumitelně texty a jiné písemné materiály.

Personální a sociální kompetence – předmět učí žáky hodnotit kvalitu svých schopností a dovedností, žáci se učí pracovat samostatně i v týmu, přijmout a plnit zodpovědně svěřené úkoly.

Občanské kompetence a kulturní povědomí – žák jedná odpovědně, samostatně a iniciativně, učí se rozpoznávat relevantní informace o světě kolem nás.

Digitální kompetence – jde o stěžejní kompetenci předmětu, žáci pracují s Internetem a multimediálními prostředky, dokážou v nich najít podstatné informace a prezentovat svou práci.

Průřezová témata jsou začleňována k jednotlivým tematickým okruhům v učivu. Všechna čtyři témata se v předmětu Informatika prolínají.

Občan v demokratické společnosti – výuka rozšiřuje celkový rozhled žáka, uvědomuje si rizika a výhody práce s počítačem.

Člověk a svět práce – žáci jsou schopni uvědoměle dodržovat pracovní povinnosti, respektovat nadřízeného a pracovat v týmu, získávat informace o pracovních místech a uplatněních.

Člověk a životní prostředí – žáci chápou prostřednictvím informací z internetu význam životního prostředí pro člověka a jsou vedeni k zodpovědnému vztahu vůči němu, jsou seznámeni s negativními dopady působení člověka na životní prostředí.

Člověk a digitální svět – žáci umí využít systémové programy počítače, aplikační programy, umí komunikovat pomocí Internetu a využívat ho k výuce dalších předmětů.

5.7.2. Rozpis učiva a výsledků vzdělávání

1. ročník	0,5 hodiny týdně	celkem 15 hodin
Výsledky vzdělávání	Učivo	
Žák: - interpretuje data (získá z dat informace), posuzuje množství informace v datech, vyslovuje předpovědi na základě dat, uvědomuje si omezení použitých modelů; - odhaluje chyby v datech; - porovná různé příklady kódování dat a jejich použití; - vysvětlí proces digitalizace a jeho úskalí; - aktivně a s porozuměním používá různé datové formáty, ovládá konverzi mezi různými formáty téhož obsahu; - formuluje problém a požadavky na jeho řešení; - získává potřebné informace, posuzuje jejich využitelnost a dostatek (úplnost) vzhledem k řešenému problému; - používá systémový přístup k řešení problémů; - pro řešení problému sestaví model; - převede data z jednoho modelu do jiného; - najde nedostatky daného modelu a odstraní je; - porovná různé modely s ohledem na kvalitu řešení daného problému; - zvažuje přínosy a limity statistického zpracování dat a strojového učení v oblasti umělé inteligence;	1. Data, informace a modelování - data a informace, interpretace dat; - informace a množství informace v datech; - chyby v datech a kontrola dat; - kódování informací a dat; - záznam, přenos a distribuce dat a informací v digitální podobě; - datové formáty, kódování různých formátů dat (např. text, obraz, zvuk, video); - zápis informace pomocí kódovací tabulky nebo kódovacího jazyka; - model jako zjednodušení reality (např. schéma, graf, diagram, pojmová a myšlenková mapa); - vlastnosti, vazby a závislosti modelu dat; - statistické zpracování dat, odhad a předpovědi; - strojové učení na základě dat, jeho limity, přínosy a rizika.	
- na základě analýzy problému specifikuje zadání pro tvorbu programu, skriptu nebo webové aplikace;	2. Tvorba, testování a provoz softwaru Požadavky a analýza - specifikace a popis řešeného problému, požadavky	

- rozdělí zadání nebo problém na menší části, rozhodne, které je vhodné řešit algoritmicky, své rozhodnutí zdůvodní; - navrhne algoritmy a datové struktury podle specifikace zadání a zapíše je vhodnou formou; - ve vztahu k charakteru a velikosti vstupu hodnotí algoritmy a datové struktury podle různých hledisek, porovná a vybere pro řešení problém ty nejvhodnější; - vylepší algoritmus podle daného hlediska; - vytvoří jednoduchý spustitelný program, skript, nebo webovou aplikaci; - testuje spustitelný program, skript nebo webovou aplikaci; najde, specifikuje a opraví případnou chybu; - spolupracuje při tvorbě programu s další osobou, popisuje strukturu programu další osobě;	- na řešení; - analýza a dekompozice (rozložení) problému; Tvorba a vývoj - základní koncepce tvorby programů (např. proměnná a datový typ, řídicí příkazy, cykly); - návrh algoritmů a datových struktur; - zápis algoritmu vhodnou formou (např. blokové schéma, přirozené a formální jazyky, skriptovací a programovací jazyk); - využívání hotových komponent; Testování - druhy chyb, chybové hlášky, neočekávané ukončení a zamrznutí; - způsoby a druhy testování softwaru; - spotřeba výpočetních a jiných zdrojů; Běh a provoz - verze programu, instalace a aktualizace programu; - hlášení a evidence závad, logování a sledování provozu; - náповěda a licence programu.
---	--

2. ročník	0,5 hodiny týdně	celkem 15 hodin
Výsledky vzdělávání	Učivo	
- analyzuje a hodnotí informační systémy podle zadaných hledisek; - vyhledává pomocí uživatelského rozhraní a navigace v informačním systému specifické informace podle zadání; - vyhledává a zpracovává data pomocí vhodných nástrojů pro dotazování; - používá při vyhledávání vazby mezi entitami, číselníky a identifikátory; - identifikuje zdroje záznamů v informačním systému a určuje jejich umístění, validitu a míru zabezpečení; - provede hromadný import nebo export dat; - navrhne procesy zpracování dat a roli/role jednotlivých uživatelů; - navrhne a vytvoří strukturu vzájemného propojení dat; - navrhuje číselníky a identifikátory dat; - třídí a řadí data, která následně vizualizuje nebo zpracuje do obvyklého formátu v daném kontextu a oboru; - navrhne způsob využití informačního systému k řešení problému ve svém oboru, otestuje ho se skupinou uživatelů a vyhodnotí případné chyby, chybové stavy a jejich příčiny;	3. Informační systémy - účel a charakteristika informačního systému nebo služby; - veřejné nebo oborové informační systémy a služby; - uživatelská rozhraní (např. navigace, přístupnost, jazykové mutace); - uživatelské účty, role, oprávnění a bezpečnost v informačních systémech; - datový záznam, entita, atribut a vazba, číselníky a identifikátory; - definice procesů, činností a konfigurace informačního systému; - zdroje záznamů v informačním systému (např. databáze, souborový systém, síťové služby); - vyhledávání a vizualizace dat (např. třídění, řazení a filtrování, rozpoznávání vzorů a trendů); - hromadné zpracování dat, export a import;	
- identifikuje v historii vývoje hardwaru i softwaru zlomové události; - ukáže, které koncepty se nemění a které ano; - rozumí fungování hardwaru a periférií natolik, aby	4. Digitální technologie Hardware a software - zlomové události a technologie v historii a jejich vliv na obor, trh práce a společnost; - současná výpočetní zařízení, jejich technické	

je mohl efektivně a bezpečně používat a snadno se naučil používat nové; - popíše, jakým způsobem operační systém zajišťuje své hlavní úkoly; - rozpozná různé druhy paměťových úložišť a popíše jejich základní principy, nastavuje sdílení a zálohování dat; - na základě porozumění fungování softwaru efektivně a bezpečně využívá různá uživatelská prostředí; - efektivně a bezpečně využívá vhodné aplikace podle stanoveného cíle; - porovná jednotlivé způsoby propojení digitálních zařízení, charakterizuje počítačové sítě a internet; - vysvětlí, pomocí čeho a jak je komunikace mezi jednotlivými zařízeními v síti zajištěna; - rozumí fungování sítí natolik, aby je mohl bezpečně a efektivně používat; - identifikuje a řeší technické problémy vznikající při práci s digitálními zařízeními; - poradí druhým při řešení typických závad; - chrání digitální zařízení, digitální obsah i osobní údaje v digitálním prostředí před poškozením, přepisem/změnou či zneužitím; - reaguje na změny v technologiích ovlivňujících bezpečnost; - s vědomím souvislostí fyzického a digitálního světa vytváří, spravuje a chrání jednu či více digitálních identit; - kontroluje svou digitální stopu, ať už ji vytváří sám, nebo někdo jiný, v případě potřeby dokáže používat služby internetu anonymně; - v případě personalizovaného obsahu dokáže identifikovat obsah generovaný algoritmy doporučovací systémů.	parametry, základní komponenty; - připojitelné periferie, zobrazovací zařízení, vstupní/výstupní zařízení, rozhraní a konektory; - souborový systém a paměťová úložiště; - operační systémy; - aplikační software a jeho využití pro odborné činnosti (např. textový procesor, tabulkový procesor, software pro tvorbu prezentací, grafický software, software pro oblast 3D technologií); - zařízení s vestavěnými systémy; Počítačové sítě a síťové služby - internet a počítačové sítě, přenos dat, komunikační protokol a adresování v síti; - typy, vlastnosti různých sítí, internet věcí; - fyzická a logická infrastruktura sítě, typy síťových zařízení, servery a datová centra; - cloudové a sdílené služby v síti, virtualizace; - webové aplikace a služby, hypertextový formát dat, URL adresa a doména; Bezpečnost v digitálním prostředí - způsoby útoků na technologie, základní prvky ochrany (např. aktualizace softwaru, antivir, firewall, VPN, šifrování); - sociotechnické metody útoků na uživatele, bezpečné chování a nastavení prostředí (např. práce s hesly, více faktorová autentizace, zálohování dat); - digitální identita, elektronický podpis, eGovernment a státní informační systémy; - digitální stopa – vědomá a nevědomá, logy, metadata, cookies a narušení soukromí při využívání technologií; - sledování uživatele, algoritmy sociálních sítí a personalizace obsahu, doporučovací systémy.
---	--

5.8. Matematika

STŘEDNÍ ŠKOLA SOCIÁLNÍ PÉČE A SLUŽEB, ZÁBŘEH, NÁM. 8 KVĚTNA			
RVP:	75-41-M/01 Sociální činnost		
ŠVP:	Sociální činnost		
Předmět:	Matematika		
Hodinová dotace:	60 hodin	Platnost od:	1. 9. 2025

5.8.1. Pojetí vyučovacího předmětu Matematika

5.8.1.1. Obecný cíl vyučovacího předmětu

Obecným cílem matematického vzdělávání je výchova přemýšlivého člověka, který bude umět používat matematiku v různých životních situacích (v odborné složce vzdělávání, v dalším studiu, v osobním životě, budoucím zaměstnání, volném čase apod.).

Cílem předmětu je naučit žáky užívat správně matematické pojmy, definovat je a určit jejich obsah, charakterizovat pojem různými způsoby, třídit pojmy a nalézat vztahy mezi nimi, efektivně numericky počítat a užívat proměnnou, provádět základní početní operace, umět odhadnout výsledek výpočtu, využívat efektivní způsoby výpočtu, upravit výrazy s čísly a proměnnými, stanovit definiční obor výrazu, posoudit výsledky řešení vzhledem ke skutečnosti, používat a převádět běžně užívané jednotky, pracovat s rovinnými a prostorovými útvary, rozpoznat a pojmenovat geometrické útvary, využívat geometrickou představivost při analýze rovinných a prostorových vztahů, měřit a odhadovat výsledek měření, řešit početně geometrickou úlohu, řešit konstrukčně geometrickou úlohu, matematicky argumentovat, využívat matematických poznatků v praktických úlohách, matematizovat jednoduché reálné situace a využívat informace zadané různými způsoby – tabulky, grafy.

5.8.1.2. Charakteristika učiva

Obsah předmětu vychází z RVP z obsahového okruhu matematické vzdělávání. Žák si v matematice osvojí potřebné znalosti a dovednosti při operacích s čísly a výrazy, osvojí si základní pojmy o funkcích a jejich průběhu, řešení rovnic a nerovnic. Získá přehled o vlastnostech geometrických útvarů a to jak v rovině, tak i v prostoru, naučí se správně používat a převádět jednotky. Získá základní poznatky z analytické geometrie, o posloupnostech a jejich využití. Naučí se základní pojmy z kombinatoriky, pravděpodobnosti a statistiky. Získá vědomosti důležité pro vyhodnocování informací získaných z grafů, diagramů a tabulek.

Při výuce budou používány pomůcky jako kalkulátor, PC, internet, odborná literatura a rýsovací potřeby.

5.8.1.3. Cíle vzdělávání v oblasti citů, postojů, hodnot a preferencí

Výuka je směřována k tomu, aby žáci získali pozitivní postoj k matematice a zájem o ni a její aplikace, motivaci k celoživotnímu vzdělávání, důvěru ve vlastní schopnosti a preciznost při práci.

5.8.1.4. Metody a formy práce

Hlavní organizační formou výuky je, pro jeho časovou efektivnost a také se zřetelem k jeho výchovné funkci, frontální vyučování. Ve výuce matematiky budou využívány informačně receptivní metody, reproduktivní metody a metody problémového výkladu. Informačně receptivní metoda, eventuálně problémový výklad budou uskutečňovány metodami monologickými, dialogickými, prací s učebnicí nebo projekcí. Metoda reproduktivní bude uskutečňována zejména prací s učebnicí.

5.8.1.5. Hodnocení výsledků žáků

Úroveň žáky získaných znalostí a vědomostí je hodnocena dle klasifikačního řádu školy. Hodnocení žáků v matematice bude prováděno převážně písemnou formou. V každém pololetí je zadávána písemná práce. Její vypracování trvá jednu vyučovací hodinu. Obsahem písemné práce bude učivo probrané v daném pololetí školního roku. Získaná známka bude důležitou součástí při hodnocení znalostí a vědomostí žáku. Při hodnocení znalostí jsou zohledněni žáci se specifickými poruchami učení.

5.8.1.6. Přínos předmětu k rozvoji klíčových kompetencí a aplikaci průřezových témat

Z obecného cíle a charakteristiky učiva vyplývá, že předmět je nezbytný k rozvoji těchto klíčových kompetencí: **matematické kompetence a kompetence k řešení problémů.**

Předmět také přispívá k rozvoji ostatních klíčových kompetencí:

Kompetence k učení – žák využívá různé techniky učení, umí si vytvořit vhodný studijní režim a podmínky.

Komunikativní kompetence – předmět rozvíjí komunikativní dovednosti s používáním matematické terminologie, rozvíjí formulace a obhajobu svých názorů a postojů, prezentaci výsledků práce jiným osobám (spolužákům, vyučujícím...), předmět učí adekvátní reakci na hodnocení a způsob jednání ze strany jiných lidí, schopnost přijímat kritiku a rady.

Personální a sociální kompetence – předmět učí žáky reálnému posuzování svých možností, odhadování důsledků svého jednání a chování, schopnost přijímat a odpovědně plnit svěřené úkoly, v předmětu se učí hledat odpovědi na otázky související s průběhem a příčinami různých matematických jevů.

Občanské kompetence a kulturní povědomí – žák jedná odpovědně, samostatně a iniciativně nejen ve vlastním zájmu, ale i ve veřejném.

Kompetence k pracovnímu uplatnění a podnikatelským aktivitám – žák získává návyky k systematické práci, které uplatní v budoucím profesním životě.

Digitální kompetence – žák používá kalkulátor a případně další digitální nástroje k řešení úloh, modelování a prezentaci výsledků, učí se účelně využívat digitální technologie při analýze a vizualizaci dat.

Průřezová témata jsou začleňována k jednotlivým tematickým okruhům v učivu. Všechna čtyři témata se v předmětu matematika prolínají.

Občan v demokratické společnosti – výuka rozšiřuje rozhled žáka, napomáhá rozvoji osobnosti.

Člověk a svět práce – žák se učí systematicky pracovat na zadaných tématech, která poskytují vhodný základ pro profesní i osobní celoživotní vzdělávání.

Člověk a životní prostředí – žáci jsou vedeni vhodnými početními příklady k posouzení vlivu člověka na životní prostředí, k ochraně přírody a přírodních zdrojů, ochraně zdraví člověka.

Člověk a digitální svět – žáci jsou podporováni k účelnému využívání digitálních technologií při řešení běžných situací vyžadujících efektivní způsoby výpočtu, při vyhodnocování a interpretaci výsledku řešení vzhledem k realitě, při řešení problémů, včetně diskuse a prezentaci výsledků těchto řešení.

5.8.2. Rozpis učiva a výsledků vzdělání

1. ročník	0,5 hodiny týdně	celkem 15 hodin
Výsledky vzdělávání	Učivo	
Žák - provádí aritmetické operace s přirozenými, celými, racionálními a reálnými čísly - používá různé zápisy racionálního a reálného čísla - zaokrouhlí desetinné číslo - znázorní číslo na číselné ose - používá absolutní hodnotu, zapíše a znázorní interval, provádí operace s intervaly (sjednocení, průnik) - řeší praktické úlohy s využitím procentového počtu - provádí operace s mocninami, zapíše číslo ve zkráceném tvaru - provádí operace s mnohočleny, rozloží mnohočlen na součin - užívá vztahy pro druhou mocninu dvojčlenu a rozdíl druhých mocnin - určí podmínky u lomených výrazů, vypočítá hodnotu výrazu - provádí operace s lomenými výrazy, s výrazy obsahujícími mocniny	Operace s čísly a výrazy - číselné obory - přirozená čísla, celá čísla, racionální čísla, reálná čísla a jejich vlastnosti - absolutní hodnota reálného čísla - intervaly jako číselné množiny - užití procentového počtu - mocniny – s exponentem přirozeným a celým, druhá odmocnina - výrazy s proměnnými, mnohočleny, lomené výrazy, výrazy s mocninami a odmocninami - základní množinové pojmy	

a odmocniny	
- užívá různá zadání funkce a používá s porozuměním pojmy: definiční obor, obor hodnot, hodnota funkce v bodě, graf funkce - sestrojí graf funkce - určí průsečíky grafu funkce s osami soustavy souřadnic - řeší lineární rovnice o jedné neznámé a užívá je při řešení slovní úlohy - stanoví definiční obor rovnice a řeší rovnice s neznámou ve jmenovateli o jedné neznámé	Funkce a její průběh. Řešení rovnic a nerovnic - základní pojmy – pojem funkce, definiční obor a obor hodnot, graf funkce - lineární rovnice, rovnice s neznámou ve jmenovateli
- správně užívá pojmy bod, přímka, rovina, úhel - řeší úlohy na polohové a metrické vlastnosti rovinných útvarů - využívá poznatků o množinách bodů dané vlastnosti při řešení úloh a řeší je - užívá věty o shodnosti a podobnosti trojúhelníků v početních i konstrukčních úlohách - určí objekty v trojúhelníku, znázorní je a správně užívá jejich základních vlastností - řeší praktické úlohy s užitím trigonometrie pravoúhlého trojúhelníku - rozlišuje základní druhy rovinných obrazců, určí jejich obvod a obsah	Planimetrie - základní planimetrické pojmy, polohové a metrické vztahy mezi nimi - shodnost a podobnost trojúhelníků - řešení pravoúhlého trojúhelníka, Pythagorova věta, trigonometrie - množiny bodů dané vlastnosti - rovinné obrazce
- vypracuje v průběhu roku dvě hodinové písemné práce	Písemné práce

2. ročník

0,5 hodiny týdně

celkem 15 hodin

Výsledky vzdělávání	Učivo
Žák - určí lineární funkci, sestrojí její graf - určí předpis lineární funkce z daných bodů nebo grafu funkce - řeší reálné problémy pomocí lineární funkce - řeší lineární nerovnice o 1 neznámé, výsledek zapíše intervalem a znázorní na číselné ose - řeší početně i graficky soustavu dvou lineárních rovnic o dvou neznámých - řeší soustavy lineárních nerovnic - řeší neúplné i úplné kvadratické rovnice - užívá kvadratické rovnice při řešení slovní úlohy - určí kvadratickou funkci, sestrojí graf a určí vlastnosti - vysvětlí význam parametrů v předpisu kvadratické funkce - řeší reálné problémy pomocí kvadratické funkce - určí exponenciální a logaritmickou funkci, určí vlastnosti, sestrojí graf, používá poznatky v jednoduchých praktických úlohách - vysvětlí význam základu v předpisech obou funkcí - užívá logaritmus a jeho vlastnosti - řeší jednoduché exponenciální a logaritmické rovnice	Funkce a její průběh. Řešení rovnic a nerovnic - racionální funkce - lineární funkce - lineární nerovnice - soustavy lineárních rovnic a nerovnic - vyjádření neznámé ze vzorce - kvadratická rovnice a nerovnice - kvadratická funkce, nepřímá úměrnost - vlastnosti funkcí - exponenciální a logaritmické funkce, logaritmus - exponenciální a logaritmické rovnice

- provádí operace s mocninami a odmocninami - provádí převod odmocniny na mocninu a naopak	Operace s čísly a výrazy - mocniny s racionálním mocnitelem - odmocniny
- popíše a určí shodná a podobná zobrazení a užívá jejich vlastnosti	Planimetrie - shodná a podobná zobrazení v rovině
- vypracuje v průběhu roku dvě hodinové písemné práce	Písemné práce

3. ročník

0,5 hodiny týdně

celkem 15 hodin

Výsledky vzdělávání	Učivo
Žák - aplikuje znalosti o funkcích při úvahách o posloupnostech a při řešení úloh o posloupnostech - určí posloupnost vzorcem pro n-tý člen, výčtem prvků, graficky - rozliší aritmetickou a geometrickou posloupnost - vysvětlí význam difference a kvocientu, užívá základní vztahy - využívá poznatků o posloupnostech při řešení problémů v reálných situacích	Posloupnosti a jejich využití - základní poznatky o posloupnostech, vlastnosti, graf - aritmetická posloupnost - geometrická posloupnost - užití posloupností pro řešení úloh z praxe
- užívá pojmů orientovaný úhel, stupňová a oblouková míra - definuje goniometrické funkce v pravoúhlém trojúhelníku - definuje goniometrické funkce v oboru reálných čísel, určí definiční obor a obor hodnot, sestaví graf - využívá vlastností goniometrických funkcí a vztahů při řešení jednoduchých goniometrických rovnic i k řešení rovinných i prostorových útvarů	Funkce a její průběh. Řešení rovnic a nerovnic - goniometrie a trigonometrie - orientovaný úhel, goniometrické funkce obecného úhlu, jejich vlastnosti a grafy, věta sinová a kosinová, řešení obecného trojúhelníku - goniometrické rovnice
- určuje vzájemnou polohu dvou přímek, přímky a roviny, dvou rovin, odchylku dvou přímek, přímky a roviny, dvou rovin, vzdálenost bodu od roviny - charakterizuje jednotlivá tělesa - určuje povrch a objem těles s využitím funkčních vztahů a trigonometrie - aplikuje poznatky o tělesech v praktických úlohách	Stereometrie - základní polohové a metrické vlastnosti v prostoru - tělesa – objemy a povrchy
- užívá vztahy pro počet variací, permutací, a kombinací bez opakování - počítá s faktoriály a kombinačními čísly - rozpozná kombinatorické skupiny, určí jejich počty a užívá je v reálných situacích	Kombinatorika, pravděpodobnost a statistika v praktických úlohách - variace, permutace a kombinace bez opakování - faktoriál a kombinační číslo
- vypracuje v průběhu roku dvě hodinové písemné práce	Písemné práce

4. ročník

0,5 hodina týdně

celkem 15 hodin

Výsledky vzdělávání	Učivo
Žák - provádí výpočty jednoduchých finančních záležitostí a orientuje se v základních pojmech finanční matematiky - využívá poznatků o posloupnostech při řešení problémů v reálných situacích finanční matematiky	Posloupnosti a jejich využití - finanční matematika

- řeší úlohy finanční matematiky	
- užívá pojmy náhodný pokus, výsledek náhodného pokusu, náhodný jev, opačný jev, nemožný jev a jistý jev - určí množinu všech možných výsledků náhodného pokusu, počet všech výsledků příznivých náhodnému jevu a vypočítá pravděpodobnost náhodného jevu - určí pravděpodobnost náhodného jevu kombinatorickým postupem - užívá pojmy: statistický soubor, rozsah souboru, hodnota znaku, absolutní a relativní četnost, variační rozpětí - rozlišuje kvalitativní a kvantitativní znaky - určí aritmetický průměr hodnot kvantitativního znaku - čte, vyhodnotí a sestaví tabulky, diagramy a grafy se statistickými údaji - aplikuje poznatky statistiky v praktických úlohách	Kombinatorika, pravděpodobnost a statistika v praktických úlohách - základní poznatky z pravděpodobnosti - náhodný jev a jeho pravděpodobnost - nezávislost jevů - základy statistiky - statistický soubor, rozsah souboru, statistický znak, absolutní a relativní četnost, tabulka rozdělení četností, grafy, aritmetický průměr, modus a medián - řešení praktických úloh s využitím statistiky
- určuje vzdálenost dvou bodů a souřadnice středu úsečky - užívá pojmy vektor a jeho umístění, souřadnice vektoru a velikost vektoru - provádí operace s vektory (součet vektorů, násobení vektorů reálným číslem, skalární součin vektorů) - určuje velikost úhlu dvou vektorů - užívá parametrické vyjádření přímky, obecnou rovnici přímky a směrnicový tvar rovnice přímky v rovině - řeší analyticky polohové a metrické vztahy bodů a přímek	Analytická geometrie v rovině - vzdálenost dvou bodů, souřadnice středu úsečky - vektor a jeho umístění, souřadnice vektoru, velikost vektoru - operace s vektory - úhel dvou vektorů - parametrické vyjádření přímky - obecná rovnice přímky - směrnicový tvar rovnice přímky - polohové a metrické vztahy bodů a přímek
- vypracuje v průběhu roku dvě hodinové písemné práce	Písemné práce

5.9. Osobnostní výchova

STŘEDNÍ ŠKOLA SOCIÁLNÍ PÉČE A SLUŽEB, ZÁBŘEH, NÁM. 8 KVĚTNA			
RVP:	75-41-M/01 Sociální činnost		
ŠVP:	Sociální činnost		
Předmět:	Osobnostní výchova		
Hodinová dotace:	15 hodin	Platnost od:	1. 9. 2025

5.9.1. Pojetí vyučovacího předmětu Osobnostní výchova

5.9.1.1. Obecné cíle předmětu

Vzdělávání v předmětu Osobnostní výchova vede k porozumění sobě samému, rozvíjí základní dovednosti pro týmovou spolupráci, umožňuje získání různých sociálních dovedností, přispívá k utváření dobrých interpersonálních vztahů ve třídě, rozvíjí komunikativní dovednosti žáků.

Vzdělávání také formuje studijní dovednosti, vede k efektivnímu učení, podporuje dovednosti a přináší vědomosti týkající se duševní hygieny. Vede k uvědomování si hodnoty různosti lidí, názorů, přístupů k řešení problémů, což ovlivňuje interkulturní uvědomění žáků. Přispívá k utváření mravních hodnot a napomáhá primární prevenci rizikového jednání

5.9.1.2. Charakteristika učiva

Vychází z RVP 75-41-M/ 01 Sociální činnost z okruhu sociální vztahy a komunikace.

Učivo je zařazeno do prvního ročníku.

Učivo je zaměřeno na tematické celky – sebepoznání a sebepojetí, úvod do komunikace, komunikace, problémy v komunikaci a řešení problémů, psychohygieny. Je zaměřeno také na formování žádoucích názorů, postojů a forem chování vzhledem k profesní orientaci žáků. Poznatky z předmětu jsou propojovány s ostatními odbornými předměty. Při praktickém nácviku je vhodné dbát nejen na použití poznatků z profesní sféry, ale i z osobního života, aby se staly součástí životního stylu žáka.

5.9.1.3. Cíle vzdělávání v oblasti citů, postojů, hodnot a preferencí

Vzdělávání v osobnostní výchově usiluje o rozvoj osobnostních, individuálních předpokladů žáka pro život se sebou samým i druhými lidmi v aktuálním společenském kontextu, o rozvoj interakčních dovedností pro život s druhými lidmi, o rozvoj etických předpokladů pro život ve společenství lidí a v tomto světě vůbec.

Výuka směřuje k vytvoření zdravého sebevědomí, odpovědnosti za sebe sama, svá rozhodnutí a činy, schopnosti vyslovení a obhajoby vlastního názoru a toleranci k názorům jiných.

Dlouhodobé cíle předmětu v oblasti citů, postojů, preferencí hodnot:

- žák reflektuje hodnoty (osobní žebříček hodnot, hodnoty druhých lidí)
- žák rozpoznává projevy a užitečnost etických jevů ve vlastním životě (odpovědnost, spravedlnost, odvaha apod.)
- žák pečuje o věci i lidi
- žák odmítá šikanu (rozpoznává projevy, pojmenovává je a brání jim)
- žák odmítá závislosti (rozpoznává projevy, pojmenovává je a brání jim) včetně závislostí na digitálních technologiích
- žák identifikuje, které reálné problémy si zasluhují jeho angažovanost, a tyto problémy řeší
- žák se zodpovědně rozhoduje a jedná v eticky náročných situacích všedního dne

5.9.1.4. Metody a formy práce

Metody a formy práce vycházejí z cílů předmětu. Mezi užívané metody v předmětu osobnostní výchova patří různé druhy diskuzí, her, cvičení, aktivizujících metod, problémových metod, úkolově kooperativních učebních situací, modelových situací, psaní nebo čtení textů, kresebných metod, komunikačně úkolových situací, rolových a simulačních her. Mezi důležité metody práce patří reflexe.

Formy osobnostní výchovy předpokládají práci individuální, společnou, skupinovou.

Využívá se odborné učebny osobnostní výchovy

5.9.1.5. Hodnocení výsledků žáků

Žáci jsou hodnoceni v souladu s platným klasifikačním řádem školy. Hodnotí se zejména:

- dovednost komunikace
- aktivita v hodině, spolupráce s učitelem i se spolužáky, plnění zadaných úkolů
- schopen využívat znalostí i z jiných předmětů, tyto znalosti propojovat a aplikovat
- orientován v problematice příslušného tematického celku
- schopen zorganizovat si práci při praktické činnosti

Metody hodnocení

V hodnocení žáků se uplatňuje:

- průběžné ústní nebo písemné zkoušení domácí přípravy na výuku
- průběžné ústní nebo písemné zkoušení po probrání tematických celků
- hodnocení praktických dovedností
- slovní hodnocení
- sebehodnocení žáka

5.9.1.6. Přínos předmětu k rozvoji klíčových kompetencí a aplikaci průřezových témat

Při výuce osobnostní výchovy jsou klíčové kompetence rozvíjeny průběžně. V průběhu výuky jsou posilovány tyto vědomosti, dovednosti a návyky:

Kompetence k učení – žák užívá dovednosti potřebné pro sebezpoznaní, sebevýchovu, sebehodnocení, pro vlastní učení, zvládání náročných pracovních a životních situací pro rozvoj vlastní osobnosti, dokáže identifikovat svůj vlastní učební styl, žák plánuje, organizuje a vyhodnocuje svou učební činnost, vyhledává informace z různých zdrojů, umí je vhodně aplikovat, umí využívat různé metody efektivního učení. Zná možnosti svého dalšího vzdělávání.

Kompetence k řešení problémů – žák řeší problémy každodenního života (včetně rozpoznání problému, získání informací, návrhů řešení, vyhodnocení nejvhodnějšího způsobu řešení a zpětné vazby), při řešení problému spolupracuje, umí pracovat v týmu, zná pravidla efektivní komunikace jako prostředek k řešení mezilidských problémů.

Komunikativní kompetence – žák zná pravidla efektivní komunikace a její význam pro sociální interakci, umí aktivně naslouchat, umí používat techniky zrcadlení, parafráze, sumarizace, reflexe. Zná význam paralingvistických jevů, zvládá techniku monologu, umí samostatně vystupovat a využívat formy efektivní prezentace, je podporována jeho verbální tvořivost a dovednost poutavého vypravování a technika řeči. Žák zná dialogickou metodu, zná typy a formy rozhovoru, fáze rozhovoru, pravidla při vedení rozhovoru a umí je aplikovat. Umí řídit diskuzi. V rámci neverbální komunikace rozumí jednotlivým signálům těla, snaží se o uvědomování si pohybu a jeho užití ke sdělné informaci. Vyjadřuje se a vystupuje v souladu se zásadami kultury projevu a chování.

Personální a sociální kompetence – žák se učí reálně posuzovat své možnosti, odhadovat důsledky svého chování a jednání, schopnosti přijímat a odpovědně plnit svěřené úkoly, nacházet uplatnění při práci v týmu, uvědomovat si odpovědnost za vlastní život, žáci jsou vedeni k vhodné míře sebedovědomí, sebeodpovědnosti a schopnosti morálního úsudku dovednosti jednat s lidmi, diskutovat o citlivých nebo kontroverzních otázkách, hledat kompromisní řešení, angažovanosti nejen pro vlastní prospěch, ale i pro veřejné zájmy a ve prospěch jiných lidí.

Občanské kompetence a kulturní povědomí – žák jedná odpovědně, samostatně a iniciativně nejen ve svém zájmu, ale i v zájmu jiných lidí, je si vědom multikulturality lidské společnosti a respektuje ji, stejně jako ostatní lidská práva. Jedná v souladu s morálními principy a zásadami společenského chování, přispívá k uplatňování hodnot demokracie. Zajímá se o společenské a politické dění u nás i ve světě. Uznává tradice a hodnoty svého národa.

Digitální kompetence – žák ovládá potřebnou sadu digitálních zařízení, aplikací, služeb a nástrojů umělé inteligence, využívá je ve školním a pracovním prostředí i při zapojení do veřejného života; získává, posuzuje, spravuje a sdílí data, informace a digitální obsah v různých formátech; vyrovnává se s proměnlivostí digitálních technologií, zvažuje rizika a přínosy; předchází situacím ohrožujícím bezpečnost zařízení, dat, i zdraví lidí, v digitálním prostředí jedná vždy eticky, s ohleduplností a respektem k druhým.

Průřezová témata jsou začleňována k jednotlivým tematickým celkům v učivu. V předmětu osobnostní výchova se prolínají tato průřezová témata:

Občan v demokratické společnosti – žáci jsou vedeni k tomu, aby byli připraveni si klást základní existenční otázky a hledat na ně odpovědi a řešení, hledali kompromisy mezi osobní svobodou a sociální odpovědností a byli kriticky tolerantní, byli schopni odolávat myšlenkové manipulaci, dovedli jednat s lidmi, diskutovat o citlivých nebo kontroverzních otázkách, byli ochotni se angažovat nejen pro vlastní prospěch, ale i pro veřejné zájmy a ve prospěch jiných lidí, vážili si materiálních a duchovních hodnot.

Člověk a životní prostředí – žáci jsou vedeni k citovému vnímání svého okolí a přírodního prostředí, k uvědomování si odpovědnosti za své chování ve vztahu k okolnímu prostředí, k zásadám zdravého životního stylu a odpovědnosti za své zdraví.

Člověk a svět práce – žáci se učí posouzení svých reálných možností, znají techniky sebe prezentace, jsou si vědomi nutnosti celoživotního vzdělávání.

Člověk a digitální svět – žák je veden k efektivnímu využívání digitálních nástrojů potřebných nebo vhodných pro odborné činnosti; žák využívá digitální technologie k vlastnímu vzdělávání a osobnímu rozvoji; žák získává data, informace a obsah z různých zdrojů v digitálním prostředí; posuzuje jejich spolehlivost a úplnost; žák komunikuje prostřednictvím různých digitálních technologií a přizpůsobuje prostředky komunikace danému kontextu.

5.9.2. Rozpis učiva a výsledků vzdělávání

1. ročník	0,5 hodiny týdně	celkem 15 hodin
Výsledky vzdělávání	Učivo	
Žák - získal dovednosti potřebné pro sebepoznání, sebevýchovu, sebehodnocení, pro vlastní učení, zvládání náročných pracovních i životních situací a pro rozvoj vlastní osobnosti	Sebepoznání, sebepojetí a sebehodnocení - já a druhí jako zdroj informací o sobě - vztah k sobě samému a jiným lidem - sebehodnocení – význam, formy	
- vyjmenuje druhy her - volí hry a další činnosti adekvátně věku dítěte - vytvořil si zásobník (portfolio) her, činností a námětů pro jednotlivé aktivity, využívá jej při práci s klienty - osvojil si vybrané techniky a činnosti psychomotorické, herní, inscenační aj., využitelné pro aktivizaci klientů a vyplňování jejich volného času - objasní funkci motivace při práci s klienty a zvolí vhodnou metodu pro danou situaci	Hra a činnosti klientů - druhy her - hry a činnosti pro různé věkové kategorie - hra a činnost jako aktivizační metoda a její aplikace pro různé skupiny klientů	
- objasní zásady duševní hygieny a uvede příklady relaxačních metod a technik	Psychohygieny - prevence zátěží, problémů a stresů - dovednosti zvládání stresových situací, - hledání pomoci při potížích - druhy relaxačních technik	
- vysvětlí a doloží na příkladech, co se rozumí profesní kulturou a jak by se měla uplatňovat v soc. službách - charakterizuje požadavky na profesionální chování pracovníků soc. služeb - uplatňuje principy a normy kulturního chování a vyjadřování - osvojil si zásady týmové práce a komunikace - uvede příklady různých druhů komunikace ve vztahu k práci s klienty - objasní důležitost naslouchání a umění naslouchat - identifikuje významy neverbálních signálů - řeší vhodným způsobem modelové komunikační situace - rozliší na příkladech projevy asertivního a neasertivního nebo direktivního a nedirektivního způsobu chování - rozlišuje evalvační a devalvační chování v komunikaci - uplatňuje zásady komunikace se smyslově, psychicky i tělesně hendikepovanými klienty, objasní zásady komunikace s klienty s PAS, poruchou řeči a s klienty s nedostatečnou znalostí češtiny - osvojil si zásady komunikace s dětmi různého věku	Komunikace - kultura řeči a mluveného projevu, profesní kultura - dovednosti pro neverbální komunikaci - specifické komunikační dovednosti - efektivní strategie - rozhovor Komunikace v sociální péči - navázání kontaktu s klientem - chyby při komunikaci - komunikace s různými typy klientů - komunikace s lidmi jiného etnika	

- zohledňuje při komunikaci multikulturní a sociální specifika klientů - analyzuje a diskutuje vybrané etické problémy týkající se pracovních činností a zkušeností	
--	--

5.10. Pečovatelství

STŘEDNÍ ŠKOLA SOCIÁLNÍ PÉČE A SLUŽEB, ZÁBŘEH, NÁM. 8 KVĚTNA			
RVP:	75-41-M/01 Sociální činnost		
ŠVP:	Sociální činnost		
Předmět:	Pečovatelství		
Hodinová dotace:	60 hodin	Platnost od:	1. 9. 2025

5.10.1. Pojetí vyučovacího předmětu Pečovatelství

5.10.1.1. Obecný cíl vyučovacího předmětu

Cílem předmětu pečovatelství je připravit žáky na přímou podporu schopností, dovedností a návyků klienta, které směřují k udržení jeho soběstačnosti a smysluplného života. Žáci získávají znalosti z oblasti ošetřování a pečování o nemocné, jsou vedeni k osvojení dovedností potřebných pro výkon jednotlivých činností pečovatele, samostatnosti a odpovědnosti. Aktivně je jim vštěpována samozřejmost chování dle morálních norem. Žáci jsou vedeni k vlastnímu kritickému myšlení se schopností vytvořit si vlastní úsudek.

5.10.1.2. Charakteristika učiva

Vychází z RVP 75-41-M/ 01 Sociální činnost z okruhu přímá péče a osobní asistence. Učivo je zařazeno do třetího a čtvrtého ročníku.

Učivo je zaměřeno na tematické celky – charakteristika a cíle pečovatelství, vývoj pečovatelství, osobnost a etické normy pečovatele, ošetřovatelský proces, kvalita ošetřovatelské péče, potřeby nemocných, nozokomiální nákazy a jejich prevence, péče o lůžko klienta, polohy nemocných, péče o osobní hygienu nemocných, péče o kojence a batolata, prevence dekubitů, imobilizační syndrom, péče o vyprazdňování klienta, péče o dýchání klienta, péče o výživu klienta, péče o spánek a odpočinek, péče o klienta s bolestí, rehabilitace a péče o pohyb klienta, péče o klienta v domácnosti, měření fyziologických funkcí, obvazová technika, aplikace tepla a chladu, edukační činnosti pečovatele, ošetřovatelská dokumentace, péče o nemocné dítě, péče o klienta s mentálním postižením, péče o klienta se zrakovým postižením, péče o klienta s tělesným postižením, péče o klienta s duševní poruchou, péče o klienta s diabetes mellitus, péče o klienta s poruchami paměti, péče o klienta s onkologickými nemocemi, péče o klienta v terminálním stádiu nemoci.

Žáci jsou vedeni k tomu, aby:

- si osvojili základními úkony zajišťující bio-psycho-sociální potřeby klienta
- používali metody a prostředky psychosociální aktivizace klientů
- vedli rozhovor s klientem a jeho rodinou
- získali vědomosti a dovednosti péče o domácnost klienta
- uměli vést dokumentaci o klientovi
- znali základy týmové práce, plánovali svou práci
- se chovali profesionálně žádoucím způsobem, byli empatičtí, obětaví, zodpovědní a měli další požadované vlastnosti

5.10.1.3. Cíle vzdělávání v oblasti citů, postojů, hodnot a preferencí

Výuka předmětu Pečovatelství směřuje k tomu, aby žáci byli schopni pochopit citlivou otázku prožívání nemocného, byli vstřícní i ohleduplní také k negativním vlastnostem a postojům, které pro člověka období nemoci přináší.

Cílem výuky je také samostatnost žáka při rozhodování o vhodně zvolené pomoci nemocnému. Žáci jsou vedeni k dodržování zásad k upevňování zdraví, navracení zdraví, zmírňování utrpení a snaze pomoci udržet soběstačnost a důstojnost člověka.

5.10.1.4. Metody a formy práce

Při výuce bude používána frontální i skupinová výuka, metody výkladu, metody informačně komunikačních technologií, aktivizační metody výuky, názorně demonstrační a dovednostní praktické metody.

U žáků je kladen velký důraz na praktické užití získaných vědomostí a dovedností

5.10.1.5. Hodnocení výsledků žáků

Žáci jsou hodnoceni v souladu s platným klasifikačním řádem školy. Hodnotí se zejména, zda je žák:

- schopen využívat znalostí i z jiných předmětů, tyto znalosti propojovat a aplikovat
- schopen používat odbornou terminologii
- orientován v problematice příslušného tematického celku
- schopen zorganizovat si práci při praktické činnosti a vybírá vhodné pomůcky

Rovněž se u žáka hodnotí:

- správnost provedení výkonu
- dovednost komunikace
- dodržování hygienických požadavků a bezpečnosti práce
- aktivitu v hodině spolupráci s učitelem, se spolužáky při hodině, plnění zadaných úkolů

Metody hodnocení

- průběžné ústní nebo písemné zkoušení domácí přípravy na výuku
- průběžné ústní nebo písemné zkoušení po probrání tematických celků
- hodnocení praktických dovedností
- sebehodnocení žáka

5.10.1.6. Přínos předmětu k rozvoji klíčových kompetencí a aplikaci průřezových témat

Komunikativní kompetence

- předmět rozvíjí schopnost vyjadřovat plně vlastní názory a postoje
- připravuje žáka na schopnost komunikace s klientem i rodinou
- rozvíjí komunikační dovednosti v problémových situacích
- předpokládá komunikaci s dobrou znalostí odborné terminologie
- předmět učí adekvátní reakci na jednání a chování nemocných
- učí schopnosti přijímat, ale zároveň také poskytovat kritiku a poradenství
- učí vhodným způsobem komunikaci s nejrůznějšími skupinami nemocných (nemocné děti, dospělí, senioři atd.)

Kompetence k řešení problémů

- je ochoten a schopen vyřešit problém klienta
- je schopen pomoci, případně klienta vhodně navést k adresné pomoci
- je schopen spolupracovat při řešení problémů s ostatními odborníky, tyto zná a chápe význam jejich pracovní činnosti
- má vstřípenou schopnost nenechat se odradit prvotním neúspěchem při řešení problematické situace
- disponuje schopností zhodnotit závažnost problému, se kterým se na něj nemocný klient obrací a zároveň je schopen i ochoten najít nejúčinnější a zároveň nejkratší cestu k jeho vyřešení
- umí získat informace, které pomohou problém řešit a následně i vyřešit

Kompetence k učení

- je schopen třídit přijaté informace, pracovat s nimi a zároveň umí také další informace vyhledávat
- dovede získané poznatky aplikovat v praxi
- v procesu vzdělávání umí využívat nejrůznějších informačních zdrojů, včetně zkušeností svých i jiných lidí
- má k předmětu Pečovatelské služby pozitivní vztah, protože výuka je pro něj zajímavá, různorodá a pro další uplatnění v praxi zároveň přínosná

Personální a sociální kompetence

- je ochoten přijímat rady i konstruktivní kritiku od druhých lidí
- je schopen samostatné práce i práce v kolektivu ostatních lidí
- je ochoten akceptovat systém nadřazenosti a podřazenosti
- toleruje názory druhých lidí, přestože s nimi nemusí souhlasit
- je schopen vysoké míry empatie, umí naslouchat druhým a je schopen se kultivovaně vyjadřovat
- umí přijímat a účelně plnit svěřené úkoly
- za každých okolností je pro klienta oporou a rádcem
- má povědomí o pracovních a platových podmínkách v oboru
- ví o skutečnosti, že další vzdělávání je pro něj nepostradatelným předpokladem úspěšného výkonu svého povolání

- je ochoten přispívat k vytváření dobrých mezilidských vztahů na pracovišti

Občanské kompetence a kulturní povědomí

- dokáže odpovědně jednat a nést zodpovědnost za svá rozhodnutí
- zná svá práva, ale také své povinnosti
- je ohleduplný ke klientům, je schopen akceptovat osobnost každého klienta
- umí rázně vystupovat proti nesnášenlivosti, diskriminaci a případné xenofobii
- aktivně se zajímá o tradice a hodnoty svého národa, je přístupný multikulturnímu soužití v rámci společnosti
- je ochoten přijímat nové trendy v péči o nemocné, zná zásady prevence syndromu vyhoření v pomáhajících profesích

Digitální kompetence

- používá jednoduché digitální nástroje a aplikace, které jsou specifické pro jejich odborné zaměření
- využívá digitálních technologií pro plnění základních odborných úkolů
- používá digitálních technologií při vytváření základní odborné dokumentace

Průřezová témata

Občan v demokratické společnosti

- výuka napomáhá k rozvoji osobnosti žáka
- učí žáka diskutovat o odborných otázkách
- připravuje žáka nést odpovědnost za vlastní rozhodnutí
- výuka připravuje žáka respektovat názory druhých lidí, být asertivní a empatický
- žák je veden k demokracii a humanitě
- žák se učí hledat kompromisní řešení
- žák má dostatečné povědomí o materiálních i duchovních hodnotách ve společnosti
- žák umí vhodnými a přijatelnými argumenty podpořit vlastní názor

Člověk a práce

- žák má povědomí o možnostech pracovního uplatnění při péči o nemocné
- žák umí kultivovaně vystupovat a vhodně komunikovat s potenciálním zaměstnavatelem
- žák je seznámen s možnostmi pracovního uplatnění i s možnostmi dalšího studia v rámci pečovatelské služby

Člověk a životní prostředí

- žák výhradně respektuje život jako nejvyšší společenskou hodnotu
- žák má poznatky o zdravém životním stylu a o prevenci civilizačních chorob
- žák má vědomosti o problematice stárnutí populace a o otázce demografického vývoje u nás i ve světě
- žák zná problematiku chudoby a problematiku stárnutí v zemích třetího světa

Člověk a digitální svět

- žák je veden k efektivnímu využívání digitálních nástrojů potřebných nebo vhodných pro odborné činnosti
- žák využívá digitální technologie k vlastnímu vzdělávání a osobnímu rozvoji
- žák získává data, informace a obsah z různých zdrojů v digitálním prostředí; posuzuje jejich spolehlivost a úplnost
- žák komunikuje prostřednictvím různých digitálních technologií a přizpůsobuje prostředky komunikace danému kontextu.

5.10.2. Rozpis učiva a výsledků vzdělávání

3. ročník	1 hodina týdně	celkem 30 hodin
Výsledky vzdělávání	Učivo	
Žák	Úvod do pečovatelské služby, osobnost pečovatele	
- vysvětlí základní cíle a rysy pečovatelské služby	- hlavní cíle a charakteristické rysy pečovatelské služby	
- popíše kompetence a uplatnění pečovatele	- uplatnění pečovatele, kompetence pečovatele	
- dokáže se orientovat v etických normách pečovatelské služby	- etické normy v práci pečovatele	
- vysvětlí předpoklady k práci pečovatele	- osobnost pečovatele	
- dodržuje v kontaktu s klientem etiketu a profesní etiku	- předpoklady k práci pečovatele	
- do komunikace začleňuje digitální technologie	- práva pacientů, seniorů, dětí	
- vysvětlí pojem zdraví, nemoci a prevence	Zdraví a nemoc	

- objasní vztah mezi tělesnou a duševní stránkou nemoci - rozebere sociální aspekty zdraví a nemoci, uvede příklady nemocí se sociálním dopadem	- pojem, pojetí a význam zdraví a nemoci, prevence - příznaky, příčiny a průběh nemoci - prožívání nemoci - vztah mezi tělesnou a duševní stránkou nemoci - životní styl
- vyjmenuje a charakterizuje jednotlivé druhy nozokomiálních nákaz - popíše proces šíření infekce - vysvětlí, v čem spočívá protiepidemický režim - uvede příklady dekontaminace - připraví pomůcky ke sterilizaci - objasní hygienické požadavky týkající se povinností poskytovatelů sociálních služeb v oblasti prevence úrazů a nozokomiálních nákaz - používá správně vhodné pracovní a kompenzační pomůcky a technická zařízení, ošetřuje je a dezinfikuje - dodržuje hygienu a zásady BOZP	Hygiena, epidemiologie, nozokomiální nákazy - dělení nozokomiálních nákaz - proces šíření nozokomiálních nákaz - prevence nozokomiálních nákaz - péče o ruce pečovatele - dezinfekce - sterilizace - hygiena v prostředí sociálních zařízení
- vyjmenuje a kategorizuje fyziologické i psychosociální potřeby nemocných - vyjmenuje a posoudí faktory ovlivňující uspokojování potřeb - charakterizuje jednotlivé fáze životního cyklu člověka a jeho potřeby	Ošetřovatelský proces a lidské potřeby - charakteristika ošetřovatelského procesu - fáze ošetřovatelského procesu - charakteristika potřeb - faktory ovlivňující uspokojování potřeby - hierarchie potřeb podle Maslowa - diagnostika potřeb
- vysvětlí význam edukace klienta - vyjmenuje cíle edukace, podmínky a zásady efektivní edukace - zdůvodní potřebu edukace zaměřenou na klienta a jeho rodinu - vyjmenuje faktory, které ovlivňují edukaci - charakterizuje metody při edukaci - osvojil si a vhodně používá vybrané techniky a prostředky podporující kognitivní, komunikační, interpersonální a sociální dovednosti klientů, zejména seniorů a klientů s demencí - hovoří s klientem, motivuje ho k aktivitě, vysvětluje mu prováděné postupy a činnosti, oceňuje jeho pokroky - vysvětlí význam ošetřovatelské a pečovatelské dokumentace - vyjmenuje a charakterizuje složky ošetřovatelské dokumentace - využívá dostupné zdroje informací o klientovi - uplatňuje efektivní organizaci práce, podílí se na sestavování plánů sociální péče a vede příslušnou dokumentaci	Edukační činnosti pečovatele - cíle a podmínky edukace - zásady a metody edukace Ošetřovatelská dokumentace - význam dokumentace - složky dokumentace - zásady správné dokumentace - zdroje informací o klientovi
- definuje domácí péči - vysvětlí výhody domácí péče - popíše formy domácí péče - vyjmenuje a charakterizuje poskytovatele domácí péče - provádí s klientem podle pokynů nácvik soběstačnosti (nácvik úkonů spojených s péčí o vlastní osobu, prostorové orientace a pohybu,	Péče o klienta v domácnosti - charakteristika domácí péče - výhody domácí péče - formy domácí péče - poskytovatelé domácí péče - personalistika ADP - vybavení a činnost ADP - pomoc v domácnosti- nákupy, vaření, úklid, žehlení

používání kompenzačních pomůcek a zařízení atp.), vhodně ho motivuje - používá správně a eticky různé pracovní a kompenzační pomůcky (pro hygienu, oblékání, stolování aj.) - užívá pracovní a kompenzační pomůcky, přístroje a zařízení v souladu s předpisy a pracovními postupy - osvojil si a vhodně používá vybrané techniky a prostředky podporující kognitivní, komunikační, interpersonální a sociální dovednosti klientů, zejména seniorů a klientů s demencí - identifikuje změny zdravotního stavu a chování klienta v průběhu poskytované péče - hovoří s klientem, motivuje ho k aktivitě, vysvětluje mu prováděné postupy a činnosti, oceňuje jeho pokroky - zprostředkovává klientovi informace a kontakt se společenským a přírodním prostředím - osvojil si zásady a postupy poskytování sociálních služeb v domácím prostředí	aj.
- vyjmenuje a popíše jednotlivé typy lůžek - popíše pomocná zařízení a pomůcky lůžka - dbá na čistotu, úpravnost a bezpečnost životního prostředí klientů, doporučí vhodné prostředky pro zvýšení bezpečnosti	Péče o lůžko klienta - typy lůžek - pomocná zařízení a pomůcky lůžka - úprava prázdného lůžka - úprava lůžka s klientem
- vyjmenuje polohy nemocných - vysvětlí význam léčebných poloh - vysvětlí význam vyšetřovacích a vynucených poloh - uplatňuje při poskytování péče a pomoci klientům znalosti z biologie člověka - identifikuje změny zdravotního stavu a chování klienta v průběhu poskytované péče - hovoří s klientem, motivuje ho k aktivitě, vysvětluje mu prováděné postupy a činnosti, oceňuje jeho pokroky	Polohy nemocných - léčebné polohy - vyšetřovací polohy - vynucené polohy - změny polohy, manipulace s klienty - polohovací pomůcky
- vysvětlí zásady zajišťování hygienické péče u klienta a aplikuje je v praxi - odebere anamnézu, definuje problém klienta a stanoví plán péče - aplikuje postupy přímé péče nebo pomoci mobilnímu a imobilnímu klientovi při osobní hygieně, úkony provádí bezpečně, spolehlivě a zručně, s taktem a ohleduplností, dodržuje zásady vertikalizace klienta - používá správně a eticky různé pracovní a kompenzační pomůcky (pro hygienu, oblékání, stolování aj.) - užívá pracovní a kompenzační pomůcky, přístroje a zařízení v souladu s předpisy a pracovními postupy - identifikuje změny zdravotního stavu a chování klienta v průběhu poskytované péče - hovoří s klientem, motivuje ho k aktivitě, vysvětluje mu prováděné postupy a činnosti, oceňuje jeho pokroky - dbá na čistotu, úpravnost a bezpečnost životního	Péče o osobní hygienu dospělých - význam hygienické péče - zásady při zajištění hygieny - hygienická péče u chodícího klienta - hygienická péče u částečně soběstačného klienta - hygienická péče u imobilního klienta

prostředí klientů, doporučí vhodné prostředky pro zvýšení bezpečnosti	
- vysvětlí význam hygienické péče u malých dětí - popíše příznaky nejčastějších dětských onemocnění - vysvětlí zásady ošetřování nemocných dětí se zaměřením na domácí péči - vyjmenuje obsah domácí lékárničky - aplikuje postupy přímé péče o dítě do tří let věku - identifikuje změny zdravotního stavu a chování klienta v průběhu poskytované péče - hovoří s klientem, motivuje ho k aktivitě, vysvětluje mu prováděné postupy a činnosti, oceňuje jeho pokroky - dbá na čistotu, úpravnost a bezpečnost životního prostředí klientů, doporučí vhodné prostředky pro zvýšení bezpečnosti - zprostředkovává klientovi informace a kontakt se společenským a přírodním prostředím	Péče o kojence a batolata - hygienická péče o kojence a batolata - oblékání a přebalování - manipulace s dětmi Péče o nemocné dítě - dětská onemocnění - specifika ošetrovatelské péče o nemocné děti - náhlé příhody - zásady podávání léků u dětí
- definuje imobilizační syndrom - popíše poruchy jednotlivých tělesných systému vzniklé v důsledku imobility a jejich prevenci, ev. řešení - provádí s klientem podle pokynů nácvik soběstačnosti (nácvik úkonů spojených s péčí o vlastní osobu, prostorové orientace a pohybu, používání kompenzačních pomůcek a zařízení atp.), vhodně ho motivuje - užívá pracovní a kompenzační pomůcky, přístroje a zařízení v souladu s předpisy a pracovními postupy - používá správně a eticky různé pracovní a kompenzační pomůcky (pro hygienu, oblékání, stolování aj.) - uplatňuje při poskytování péče a pomoci klientům znalosti z biologie člověka - osvojil si sadu jednoduchých kompenzačních (vyrovnávacích) a regeneračních cvičení a pohybových aktivit, používá je adekvátně zdravotnímu stavu klienta; umí je využívat také pro kompenzaci zátěže související s výkonem profese; uplatňuje při práci s klientem porozumění projevům osobnosti klienta a sociálním aspektům lidské psychiky - identifikuje změny zdravotního stavu a chování klienta v průběhu poskytované péče - hovoří s klientem, motivuje ho k aktivitě, vysvětluje mu prováděné postupy a činnosti, oceňuje jeho pokroky	Imobilizační syndrom - poruchy pohybového systému - poruchy krevního oběhu - poruchy dýchacího systému - poruchy trávicího traktu - poruchy močového systému - poruchy kožního systému - metabolismus a výživový systém - psychosociální reakce na imobilitu
- popíše predilekční místa dekubitů - rozpozná fáze dekubitů - vyjmenuje, vysvětlí a používá metody prevence dekubitů - uplatňuje při poskytování péče a pomoci klientům znalosti z biologie člověka - identifikuje změny zdravotního stavu a chování klienta v průběhu poskytované péče	Prevence dekubitů - charakteristika dekubitů - faktory ovlivňující vznik dekubitů - predilekční místa vzniku dekubitů - preventivní opatření vzniku dekubitů - péče o dekubity

- hovoří s klientem, motivuje ho k aktivitě, vysvětluje mu prováděné postupy a činnosti, oceňuje jeho pokroky	
- vysvětlí význam pravidelného vyprazdňování stolice a moči - vyjmenuje příčiny způsobující poruchy vyprazdňování stolice a moči - umí získávat anamnestické informace od klienta - stanoví problémy klienta, vypracuje ošetřovatelský plán včetně intervence - popíše jednotlivé druhy stomií - uplatňuje při poskytování péče a pomoci klientům znalosti z biologie člověka - identifikuje změny zdravotního stavu a chování klienta v průběhu poskytované péče - hovoří s klientem, motivuje ho k aktivitě, vysvětluje mu prováděné postupy a činnosti, oceňuje jeho pokroky - dbá na čistotu, úpravnost a bezpečnost životního prostředí klientů, doporučí vhodné prostředky pro zvýšení bezpečnosti	Péče o vyprazdňování klienta - péče o vyprazdňování - péče o vyprazdňování stolice - péče o vyprazdňování moči - péče o stomie

4. ročník

1 hodina týdně

celkem 30 hodin

Výsledky vzdělávání	Učivo
- popíše fyziologii dýchání - vyjmenuje faktory ovlivňující dýchání - popíše poruchy dýchání - odebere anamnézu, stanoví problémy klienta a naplánuje pečovatelskou činnost - uplatňuje při poskytování péče a pomoci klientům znalosti z biologie člověka - identifikuje změny zdravotního stavu a chování klienta v průběhu poskytované péče - hovoří s klientem, motivuje ho k aktivitě, vysvětluje mu prováděné postupy a činnosti, oceňuje jeho pokroky	Péče o dýchání klienta - faktory ovlivňující dýchání - poruchy dýchání a jejich příznaky - hodnocení dýchání a příznaků dechových onemocnění
- vyjmenuje a charakterizuje složky výživy - popíše faktory, které ovlivňují výživu klienta - zhodnotí výživový stav klienta - stanoví ošetřovatelské problémy a naplánuje pečovatelskou činnost - vyjmenuje diety dietního systému, vysvětlí význam a účel jednotlivých diet - zná zásady racionální výživy, dietní systém a příznaky poruch výživy - charakterizuje výživu kojenců a batolat - doporučí a zdůvodní podávání umělé výživy kojencům a batolatům - vysvětlí zásady při přípravě stravy pro děti - aplikuje postupy přímé péče nebo pomoci mobilnímu a imobilnímu klientovi při zajišťování stravy (včetně krmení) a pitného režimu; úkony provádí bezpečně, spolehlivě a zručně, s taktem a ohleduplností, dodržuje zásady vertikalizace klienta	Péče o výživu klienta - charakteristika výživy - faktory ovlivňující výživu - poruchy výživy - příznaky poruch výživy - zhodnocení výživy klienta - ošetřovatelská péče - dietní systém - způsoby podávání stravy - výživa dětí

- používá správně a eticky různé pracovní a kompenzační pomůcky (pro hygienu, oblékání, stolování aj.) - užívá pracovní a kompenzační pomůcky, přístroje a zařízení v souladu s předpisy a pracovními postupy - identifikuje změny zdravotního stavu a chování klienta v průběhu poskytované péče - hovoří s klientem, motivuje ho k aktivitě, vysvětluje mu prováděné postupy a činnosti, oceňuje jeho pokroky	
- vyjmenuje a zdůvodní funkce obvazů - vysvětlí postup při zhotovení různých obvazů - hovoří s klientem, motivuje ho k aktivitě, vysvětluje mu prováděné postupy a činnosti, oceňuje jeho pokroky	Obvazová technika - dělení obvazů - šátkové obvazy - obinadlové obvazy - obvazy z pružných hmot
- vysvětlí pojmy, stáří, stárnutí, geriatricie, gerontologie - popíše nejčastější problémy ve stáří - charakterizuje Alzheimerovu chorobu a jiné typy demence - zná různé přístupy péče ke klientovi s demencí - naplánuje individuální péči o klienta s Alzheimerovou chorobou a jinými typy demencí - používá správně a eticky různé pracovní a kompenzační pomůcky (pro hygienu, oblékání, stolování aj.) - užívá pracovní a kompenzační pomůcky, přístroje a zařízení v souladu s předpisy a pracovními postupy - vysvětlí specifika péče o osoby s demencí v sociálním zařízení i v domácím prostředí, zásady komunikace s nimi, význam a způsob jejich aktivizace - uplatňuje při poskytování péče a pomoci klientům znalosti z biologie člověka - osvojil si a vhodně používá vybrané techniky a prostředky podporující kognitivní, komunikační, interpersonální a sociální dovednosti klientů, zejména seniorů a klientů s demencí - identifikuje změny zdravotního stavu a chování klienta v průběhu poskytované péče - hovoří s klientem, motivuje ho k aktivitě, vysvětluje mu prováděné postupy a činnosti, oceňuje jeho pokroky - zprostředkovává klientovi informace a kontakt se společenským a přírodním prostředím - dbá na čistotu, úpravnost a bezpečnost životního prostředí klientů, doporučí vhodné prostředky pro zvýšení bezpečnosti	Péče o seniory a klienty s poruchami paměti - specifické faktory stáří - vybrané problémy stáří – pohyb a cvičení, pády u seniorů, inkontinence moči a stolice, výživa - péče o klienta s Alzheimerovou chorobou
- charakterizuje bolest a její význam - vyjmenuje typy bolesti - hodnotí bolest pomocí různých metod - odebere anamnézu a stanoví problémy klienta a plán péče	Péče o klienta s bolestí - význam bolesti - faktory ovlivňující bolest - typy bolesti - projevy bolesti; posuzování bolesti
- vysvětlí, co je spánek a odpočinek - vyjmenuje faktory, které ovlivňují spánek - vyjmenuje a popíše poruchy spánku - odebere spánkovou anamnézu, stanoví plán péče	Péče o spánek a odpočinek klienta - charakteristika spánku a odpočinku - fáze spánku - faktory ovlivňující spánek a odpočinek

- uplatňuje při poskytování péče a pomoci klientům znalosti z biologie člověka - zprostředkovává klientovi informace a kontakt se společenským a přírodním prostředím	- poruchy spánku - péče o klienty s poruchou spánku
- charakterizuje a popíše fyziologické funkce lidského těla - objasní způsoby měření fyziologických funkcí - demonstrovuje měření tělesné teploty, krevního tlaku, pulzu a dechu - vyjmenuje fyziologické a patologické hodnoty fyziologických funkcí - uplatňuje při poskytování péče a pomoci klientům znalosti z biologie člověka - identifikuje změny zdravotního stavu a chování klienta v průběhu poskytované péče - hovoří s klientem, motivuje ho k aktivitě, vysvětluje mu prováděné postupy a činnosti, oceňuje jeho pokroky	Sledování fyziologických funkcí - sledování tělesné teploty - sledování pulzu - sledování krevního tlaku - sledování dechu
- vyjmenuje účinky tepla a chladu - vysvětlí význam působení tepla a chladu na lidský organismus - popíše postupy aplikace - přiloží teplý nebo studený obklad a zábal - identifikuje změny zdravotního stavu a chování klienta v průběhu poskytované péče - hovoří s klientem, motivuje ho k aktivitě, vysvětluje mu prováděné postupy a činnosti, oceňuje jeho pokroky - dbá na čistotu, úpravnost a bezpečnost životního prostředí klientů, doporučí vhodné prostředky pro zvýšení bezpečnosti	Aplikace tepla a chladu - aplikace tepla - aplikace chladu - obklady a zábaly
- popíše a respektuje zvláštnosti jedinců s mentální retardací - vysvětlí potřeby osob s mentální retardací - popíše péči o dítě a dospělého s mentální retardací - identifikuje změny zdravotního stavu a chování klienta v průběhu poskytované péče - hovoří s klientem, motivuje ho k aktivitě, vysvětluje mu prováděné postupy a činnosti, oceňuje jeho pokroky - zprostředkovává klientovi informace a kontakt se společenským a přírodním prostředím	Péče o klienta s mentálním postižením - ošetrovatelská péče o dítě - ošetrovatelská péče o dospělého
- orientuje se v nabídce pomoci organizací, které poskytují služby klientům se zrakovým postižením - vyjmenuje kompenzační pomůcky a popíše jejich funkci - dodržuje zásady komunikace se zrakově postiženým - popíše zásady péče o klienta se zrakovým postižením - provádí s klientem podle pokynů nácvik soběstačnosti (nácvik úkonů spojených s péčí o vlastní osobu, prostorové orientace a pohybu, používání kompenzačních pomůcek a zařízení atp.), vhodně ho motivuje - používá správně a eticky různé pracovní a kompenzační pomůcky (pro hygienu, oblékání,	Péče o klienta se zrakovým postižením - faktory ovlivňující spolupráci pečovatele a klienta - ošetrovatelská péče - zásady kontaktu pečovatele s klientem s poruchou zraku - kompenzační pomůcky pro osoby s poruchou zraku

stolování aj.) - užívá pracovní a kompenzační pomůcky, přístroje a zařízení v souladu s předpisy a pracovními postupy - osvojil si a vhodně používá vybrané techniky a prostředky podporující kognitivní, komunikační, interpersonální a sociální dovednosti klientů, zejména seniorů a klientů s demencí - identifikuje změny zdravotního stavu a chování klienta v průběhu poskytované péče - hovoří s klientem, motivuje ho k aktivitě, vysvětluje mu prováděné postupy a činnosti, oceňuje jeho pokroky - zprostředkovává klientovi informace a kontakt se společenským a přírodním prostředím - dbá na čistotu, úpravnost a bezpečnost životního prostředí klientů, doporučí vhodné prostředky pro zvýšení bezpečnosti	
- charakterizuje roztroušenou sklerózu a vysvětlí zásady při péči o klienta s touto chorobou - charakterizuje Parkinsonovu chorobu a vysvětlí zásady při péči o klienta s touto chorobou - charakterizuje cévní mozkovou příhodu a vysvětlí zásady při péči o klienta s touto chorobou - charakterizuje míšní postižení a vysvětlí zásady při péči o klienta s postižením míchy - vyjmenuje kompenzační pomůcky a popíše jejich funkci - umí zacházet s kompenzačními pomůckami - provádí s klientem podle pokynů nácvik soběstačnosti (nácvik úkonů spojených s péčí o vlastní osobu, prostorové orientace a pohybu, používání kompenzačních pomůcek a zařízení atp.), vhodně ho motivuje - používá správně a eticky různé pracovní a kompenzační pomůcky (pro hygienu, oblékání, stolování aj.) - užívá pracovní a kompenzační pomůcky, přístroje a zařízení v souladu s předpisy a pracovními postupy - osvojil si a vhodně používá vybrané techniky a prostředky podporující kognitivní, komunikační, interpersonální a sociální dovednosti klientů, zejména seniorů a klientů s demencí - identifikuje změny zdravotního stavu a chování klienta v průběhu poskytované péče - hovoří s klientem, motivuje ho k aktivitě, vysvětluje mu prováděné postupy a činnosti, oceňuje jeho pokroky - zprostředkovává klientovi informace a kontakt se společenským a přírodním prostředím - dbá na čistotu, úpravnost a bezpečnost životního prostředí klientů, doporučí vhodné prostředky pro zvýšení bezpečnosti	Péče o klienta s tělesným postižením - péče o klienta s roztroušenou sklerózou - péče o klienta s Parkinsonovou chorobou - péče o klienta s cévní mozkovou příhodou - péče o klienta s míšním poraněním - kompenzační pomůcky - úpravy bytu klienta
- charakterizuje pojem duševní porucha - popíše péči o klienta se schizofrenií - charakterizuje komunitní péči o duševně nemocné	Péče o klienta s duševní poruchou - péče o klienta se schizofrenií - péče o klienty s duševní nemocí

- osvojil si a vhodně používá vybrané techniky a prostředky podporující kognitivní, komunikační, interpersonální a sociální dovednosti klientů, zejména seniorů a klientů s demencí - identifikuje změny zdravotního stavu a chování klienta v průběhu poskytované péče - hovoří s klientem, motivuje ho k aktivitě, vysvětluje mu prováděné postupy a činnosti, oceňuje jeho pokroky - zprostředkovává klientovi informace a kontakt se společenským a přírodním prostředím	
- popíše onemocnění diabetes mellitus vč. akutních a chronických komplikací - vysvětlí zvláštnosti stravování u klientů s DM - naplánuje ošetrovatelskou péči u klientů s DM - uplatňuje při poskytování péče a pomoci klientům znalosti z biologie člověka - identifikuje změny zdravotního stavu a chování klienta v průběhu poskytované péče - hovoří s klientem, motivuje ho k aktivitě, vysvětluje mu prováděné postupy a činnosti, oceňuje jeho pokroky	Péče o klienta s diabetes mellitus - charakteristika onemocnění - léčba diabetu - komplikace diabetu - ošetrovatelská péče o diabetika s chronickými komplikacemi
- vysvětlí pojmy onkologie, maligní a benigní nádor, metastázy, prekancerózy - vyjmenuje faktory podílející se na vzniku nádorů - popíše symptomatologii nádorů - charakterizuje léčbu onkologických chorob - popíše komplikace léčby a nežádoucí účinky radioterapie a chemoterapie - naplánuje ošetrovatelskou péči o klienta s onkologickým onemocněním - uplatňuje při poskytování péče a pomoci klientům znalosti z biologie člověka - identifikuje změny zdravotního stavu a chování klienta v průběhu poskytované péče - hovoří s klientem, motivuje ho k aktivitě, vysvětluje mu prováděné postupy a činnosti, oceňuje jeho pokroky	Péče o klienta s onkologickými nemocemi - charakteristika nádorů - léčba nádorů a nežádoucí účinky léčby - psychologická problematika nádorových onemocnění - péče o bolest a tělesný komfort - péče o nežádoucí účinky po ozařování - péče o hygienu, zvláštní péče o ozařovanou kůži - prevence infekčních onemocnění - péče o odpočinek, spánek, trávení volného času
- definuje paliativní péči - vyjmenuje příznaky, které se objevují v terminálním stádiu nemoci - popíše potřeby umírajících - vysvětlí zásady komunikace s umírajícími - popíše péči o mrtvé tělo - uplatňuje při poskytování péče a pomoci klientům znalosti z biologie člověka - identifikuje změny zdravotního stavu a chování klienta v průběhu poskytované péče - hovoří s klientem, motivuje ho k aktivitě, vysvětluje mu prováděné postupy a činnosti, oceňuje jeho pokroky - dbá na čistotu, úpravnost a bezpečnost životního prostředí klientů, doporučí vhodné prostředky pro zvýšení bezpečnosti	Péče o klienty v terminálním stádiu nemoci - paliativní péče - biopsychosociální potřeby umírajících - fáze umírání - známky blížící se smrti - péče o tělo zemřelého

5.11. Pedagogika

STŘEDNÍ ŠKOLA SOCIÁLNÍ PÉČE A SLUŽEB, ZÁBŘEH, NÁM. 8. KVĚTNA			
RVP:	75-41-M/01 Sociální činnost		
ŠVP:	Sociálně správní činnost		
Předmět:	Pedagogika		
Hodinová dotace:	60 hodin	Platnost od:	1. 9. 2025

5.11.1. Pojetí vyučovacího předmětu Pedagogika

5.11.1.1. Obecné cíle předmětu

Cílem předmětu je předat žákům znalosti z oblasti pedagogiky, a naučit je využívat poznatky při jednání s lidmi, při řešení problémů v mezilidských vztazích v osobním i pracovním životě, k snazšímu pochopení sebe sama i motivů jednání druhých, k rozvoji vlastní osobnosti.

Vede ke kritickému ztotožnění s principy, normami a pravidly kulturního chování a vyjadřování ve společenských a pracovních situacích.

Cílem tohoto předmětu je naučit žáky samostatně a zodpovědně pečovat o svěřeného klienta nebo dítě s ohledem na jeho potřeby vzhledem k jeho věku, zdravotnímu stavu, psychickým a sociálním podmínkám.

5.11.1.2. Charakteristika učiva

Předmět vychází ze vzdělávací oblasti RVP sociální činnost. V předmětu se žáci seznámí se základními pojmy pedagogiky a podrobněji s disciplínou pedagogiky – speciální pedagogika s cílem pochopit praktické využití v osobním životě, v mezilidských vztazích a v pracovním prostředí.

Žáci se ve druhém ročníku podrobně seznámí se základy pedagogiky, pedagogickou terminologií, historií a vývojem výchovy, systémem vzdělávání v ČR, včetně zvláštností učení dospělých a seniorů, pedagogikou volného času. Také bude uveden do problematiky vyučování a vzdělávání a výchovného procesu. Žáci plynule naváží na disciplínu pedagogiky – speciální pedagogika a seznámí se se základními pojmy, jednotlivými druhy postižení a možnostmi péče o takového jedince v rámci rodiny a naší společnosti. Získá základní informace o specifických poruchách učení a jak pracovat s takto postiženým jedincem, s metodami SPG, jejím vývojem.

V průběhu třetího ročníku se žáci seznámí s jednotlivými disciplínami speciální pedagogiky – vymezením základních pojmů, jednotlivými typy postižení a vadami, možnostmi léčby, vzděláváním a jejich pracovním a sociálním začleněním.

Ve čtvrtém ročníku budou uvedeni do problematiky etopedie, historie a vývoje výchovy a základními informacemi z oblasti humanitární výchovy.

Získané dovednosti využijí v rámci své odborné praxe v zařízeních sociálních služeb, mateřských školách, v integračních centrech.

Všechny tyto okruhy si osvojí teoreticky pomocí učebnice, prezentací a referátů. Naučí se také vyhledávat důležité informace v odborné literatuře a prostřednictvím digitálních technologií. Naučí se používat klíčové pojmy a porozumět jim.

5.11.1.3. Cíle vzdělávání v oblasti citů, postojů, hodnot a preferencí

Ve výuce předmětu je kladen důraz na přípravu jedince pro praktický život (osobní i profesní), nikoliv na sumu teoretických poznatků.

Cílem výuky je vést žáka k připravenosti na aktivní život ve společnosti. Směřuje k pozitivnímu ovlivňování hodnotové orientace žáků, aby se tito stali vzdělanými a mravními lidmi, aby ctili ve svém jednání zodpovědnost za svůj vlastní život, ale i za život klienta, potažmo potřebné společnosti a v neposlední řadě celého lidstva.

Žáci jsou vedeni k vysoké míře empatie a tolerance a úctě k lidem. Získané hlubší poznatky dokáží samostatně aplikovat ve své praxi, umí kriticky myslet a nenechají sebou manipulovat. Důraz je kladen na rozvoj dovednosti sociální a řečové komunikace. Tím se rozvíjí dovednost sebereflexe a autoregulace, tolerance, etnické, náboženské a jiné snášenlivosti a bezpředsudkového přístupu k lidem.

Preferují skutečně lidské, demokratické hodnoty a přístupy, nekompromisně vystupují proti intoleranci, kriminalitě s respektem k lidským povinnostem a právům.

5.11.1.4. Výukové strategie (pojetí výuky)

Žáci se s předmětem seznamují formou výkladu, vysvětlování, her a prezentací. Učí se samostatně vyhledávat informace v odborných publikacích, na internetu (tvorba referátů) a o získaných informacích besedují s ostatními (vlastní interpretace informací). V modelových situacích žáci procvičují schopnost srozumitelně formulovat požadavky a cíle jednání včetně nácviku role aktivního partnera v sociálním styku.

Čerpáno bude také z příprav pedagoga, které vznikají formou shromažďování informací z odborných textů, knih a s využitím digitálních technologií.

Využívána bude hojně i videotechnika, a to z důvodu praktické ukázky teoreticky přijatých informací.

V rámci výuky dochází k exkurzím do různých sociálních zařízení a jsou zváni odborníci na besedy.

5.11.1.5. Hodnocení výsledků žáků

Hodnocení bude založeno na písemné i ústní klasifikaci po ukončení jednoho či více tematických celků.

Písemné zkoušení bude probíhat formou krátkých kontrolních prací, ale také formou delších kontrolních prací, zejména čtvrtletních.

Ústní podoba zkoušení bude realizována prostřednictvím individuálního rozhovoru s žákem, případně frontálně se zapojením více žáků ve skupině.

Do hodnocení bude zároveň promítnuta také aktivita studenta, připravenost na výuku, schopnost logického uvažování i dovednost vyřešit konkrétní problémovou situaci. Také může být vzat zřetel na aktivitu žáka v době mimo vyučování, a to v rámci společensky prospěšné práce.

5.11.1.6. Přínos předmětu k rozvoji klíčových kompetencí a aplikaci průřezových témat

Z klíčových kompetencí jsou u žáků rozvíjeny kompetence k učení, kompetence k řešení problémů, kompetence komunikativní, kompetence sociální a personální, kompetence občanského a kulturního povědomí, kompetence k pracovnímu uplatnění a digitální kompetence.

Z odborných kompetencí se žákyně učí spolupracovat s ostatními při zajišťování sociálních služeb, dbají na bezpečnost práce a ochranu zdraví při práci.

Průřezová témata

Vzdělávací předmět jako celek pokrývá následující průřezová témata:

Občan v demokratické společnosti

- výuka napomáhá k rozvoji osobnosti žáka
- učí jej diskutovat o odborných otázkách
- dále jej připravuje nést odpovědnost za vlastní rozhodnutí
- výuka jej dále připravuje respektovat názory druhých lidí, být asertivní a empatický
- žáci jsou vedeni k demokracii a humanitě
- učí se hledat kompromisní řešení
- mají dostatečné povědomí o materiálních i duchovních hodnotách ve společnosti
- žák umí vhodnými a přijatelnými argumenty podpořit vlastní názor

Člověk a svět práce

- žák má povědomí o možnostech pracovního uplatnění při práci se seniory, postiženými jedinci
- umí kultivovaně vystupovat a vhodně komunikovat s potencionálním zaměstnavatelem
- je seznámen s možnostmi pracovního uplatnění i s možnostmi dalšího studia v rámci práce se seniory (sociální práce, ergoterapie, rekreologie, andragogiky atd.)

Člověk a životní prostředí

- žák výhradně respektuje život jako nejvyšší společenskou hodnotu
- má poznatky o zdravém životním stylu a o prevenci civilizačních chorob
- má vědomosti o problematice stárnutí populace a o otázce demografického vývoje u nás i ve světě
- zná problematiku chudoby a problematiku stárnutí v zemích třetího světa

Člověk a digitální svět

- žák je veden k efektivnímu využívání digitálních nástrojů potřebných nebo vhodných pro odborné činnosti
- **žák využívá digitální technologie k vlastnímu vzdělávání a osobnímu rozvoji**
- žák získává data, informace a obsah z různých zdrojů v digitálním prostředí; posuzuje jejich spolehlivost a úplnost
- žák komunikuje prostřednictvím různých digitálních technologií a přizpůsobuje prostředky komunikace danému kontextu

Přínos k rozvoji kompetencí

Kompetence k učení

žáci by měli:

- mít pozitivní vztah k učení a vzdělávání
- ovládat různé techniky učení, umět si vytvořit vhodný studijní režim a podmínky – opakovat učivo v malých celcích, připravit si stručnou osnovu, dle které se učí
- uplatňovat různé způsoby práce s textem (zvl. Studijní a analytické čtení), umět efektivně vyhledávat a zpracovávat informace, být čtenářsky gramotný, hledat příklady z praxe, hledat v různých zdrojích, pokud něčemu nerozumí
- s porozuměním poslouchat mluvené projevy (např. výklad, referát, prezentace aj.), pořizovat si poznámky,
- využívat ke svému učení různé informační zdroje, včetně zkušeností svých i jiných lidí
- sledovat a hodnotit pokrok při dosahování cílů svého učení, přijímat hodnocení výsledků svého učení od jiných lidí, sledovat návaznost na život, zajímat se o hodnocení své práce ze strany jiných lidí
- znát možnosti svého dalšího vzdělávání, zejména v oboru a povolání

Kompetence k řešení problémů

žáci by měli:

- být ochotni a schopni vyřešit problém klienta – porozumět jádru problému, získat informace potřebné k řešení problému, navrhnout způsob řešení, popř. varianty řešení, a zdůvodnit je, vyhodnotit a ověřit správnost zvoleného postupu a dosažené výsledky
- být schopni pomoci, případně klienta vhodně navést k adresné pomoci
- být schopni spolupracovat při řešení problémů s ostatními odborníky, tyto zná a chápe význam jejich pracovní činnosti
- nenechat se odradit prvotním neúspěchem při řešení problematické situace
- disponovat schopností zhodnotit závažnost problému, se kterým se na něj klient obrací a zároveň je schopen i ochoten najít nejúčinnější a zároveň nejkratší cestu k jeho vyřešení
- umět získat informace, které pomohou problém řešit a následně i vyřešit
- volit prostředky a způsoby (pomůcky, studijní literaturu, metody a techniky) vhodné pro splnění jednotlivých aktivit, využívat zkušeností a vědomostí z minulosti

Komunikativní kompetence

žáci by měli:

- vyjadřovat se přiměřeně účelu jednání a komunikační situaci v projevech mluvených i psaných a vhodně se prezentovat
- formulovat své myšlenky srozumitelně a souvisle, v písemné podobě přehledně a správně
- účastnit se aktivně diskusí, formulovat a obhajovat své názory a postoje
- rozvíjet komunikační dovednosti v problémových situacích
- dodržovat jazykové a stylistické normy i odbornou terminologii
- adekvátně reagovat v různých životních situacích a učit se přijímat, ale zároveň také poskytovat kritiku a poradenství
- vhodným způsobem komunikovat s nejrůznějšími skupinami klientů, s rodinnými příslušníky
- vyjadřovat se a vystupovat v souladu se zásadami kultury projevu a chování

Personální a sociální kompetence

žáci by měli:

- ochotně přijímat rady i konstruktivní kritiku od druhých lidí
- schopni samostatné práce i práce v kolektivu ostatních lidí, podílet se na realizaci společných pracovních a jiných činností
- akceptovat systém nadřazenosti a podřazenosti a tolerovat názory druhých lidí, přestože s nimi nemusí souhlasit
- přispívat k vytváření vstřícných mezilidských vztahů a předcházet osobním konfliktům, nepodléhat předsudkům a stereotypům v přístupu k druhým
- umět naslouchat druhým, být schopni se kultivovaně vyjadřovat a být empatičtí
- mít povědomí o pracovních a platových podmínkách v oboru (sociální oblast)
- vědět o skutečnosti, že další vzdělávání je pro něj nepostradatelným předpokladem úspěšného výkonu svého povolání
- mít odpovědný vztah ke svému zdraví, pečovat o svůj fyzický i duševní rozvoj, být si vědomi důsledků nezdravého životního stylu a závislostí

- adaptovat se na měnící se životní a pracovní podmínky a podle svých schopností a možností je pozitivně ovlivňovat, být připraveni řešit své sociální i ekonomické záležitosti, být finančně gramotní

Občanské kompetence a kulturní povědomí

žáci by měli:

- odpovědně, samostatně a iniciativně jednat nejen ve vlastním zájmu, ale i ve veřejném, a nést zodpovědnost za svá rozhodnutí
- znát svá práva, ale také své povinnosti, dodržovat zákony, respektovat právo a osobnost druhých lidí, vystupovat proti nesnášenlivosti, diskriminaci a xenofobii
- jednat v souladu s morálními principy a zásadami společenského chování, přispívat k uplatňování hodnot demokracie
- aktivně se zajímat o tradice a hodnoty svého národa, je přístupný multikulturnímu soužití v rámci společnosti
- zajímat se aktivně o politické a společenské dění u nás i ve světě
- uznávat hodnotu života, uvědomovat si odpovědnost za vlastní život a spoluodpovědnost při zabezpečování ochrany života a zdraví ostatních

Digitální kompetence

žáci by měli:

- ovládat potřebnou sadu digitálních zařízení, aplikací, služeb a nástrojů umělé inteligence, využívat je ve školním a pracovním prostředí i při zapojení do veřejného života
- získávat, posuzovat, spravovat a sdílet data, informace a digitální obsah v různých formátech
- vyrovnávat se s proměnlivostí digitálních technologií, zvažuje rizika a přínosy
- **předcházet situacím ohrožujícím bezpečnost zařízení, dat, i zdraví lidí**
- **v digitálním prostředí vždy jednat eticky, s ohleduplností a respektem k druhým**

Kompetence k pracovnímu uplatnění a podnikatelským aktivitám

žáci by měli:

- mít odpovědný postoj k vlastní profesní budoucnosti, a tedy i vzdělávání
- uvědomovat si význam celoživotního učení a být připraveni přizpůsobovat se měnícím se pracovním podmínkám
- mít přehled o možnostech uplatnění na trhu práce v daném oboru, cílevědomě a zodpovědně rozhodovat o své budoucí profesní a vzdělávací dráze
- vhodně komunikovat s potencionálními zaměstnavateli, prezentovat svůj odborný potenciál a své profesní cíle
- znát obecná práva a povinnosti zaměstnavatelů a pracovníků, dokázat využít poradenských služeb

5.11.2. Rozpis učiva a výsledků vzdělávání

1. ročník	0,5 hodiny týdně	celkem 15 hodin
Výsledky vzdělávání	Učivo	
Žák	Pedagogika	
- dokáže vysvětlit pojem pedagogiky, umí charakterizovat jednotlivé pedagogické disciplíny - zná prameny pedagogiky - dokáže vysvětlit význam pedagogiky pro jiné vědní obory, také vztah pedagogiky k jiným vědám - pracuje s odbornou pedagogickou literaturou i s jinými zdroji informací	- pedagogické disciplíny - prameny pedagogiky - vztah pedagogiky k jiným vědám - historie pedagogiky	
- je schopen popsat systém školství v ČR, jednotlivé stupně vzdělávání - rozumí pojmu alternativní školství, umí popsat rysy alternativního školství - zná typy alternativních škol (pedagogika M. Montessori, waldorfská škola, jenská a freinetovská škola, daltonská škola a orientuje se v jejich činnostech, dokáže vysvětlit pojem celoživotního učení a objasnit základní charakteristiku andragogiky, gerontopedagogiky a pedagogiky	Vzdělávání v ČR v současnosti - systém školství v ČR - alternativní školství - pedagogika M. Montessori, waldorfská škola, jenská a freinetovská škola, daltonská škola - základy andragogiky, gerontopedagogiky - základy pedagogiky volného času - celoživotní učení	

volného času pro sociální činnost - charakterizuje vývoj jedince z hlediska vzdělávání - vysvětlí funkci vzdělávání v osobním životě, ve společnosti a v sociální péči	
- vysvětlí dle věku jednotlivé výchovné etapy, se kterými pracuje pedagogika - dokáže vysvětlit faktory a funkce, které ovlivňují vývoj člověka z hlediska výchovy v osobním životě, ve společnosti a v sociální péči - vysvětlí definice jednotlivých složek výchovy, dokáže rozlišit rozdíly mezi složkami výchovy - dovede aplikovat obecné pedagogické zásady při individuální i skupinové práci s klienty - charakterizuje metody výchovy a umí vysvětlit zásady výchovy - klasifikuje výchovné cíle včetně jejich struktury - zná současné trendy ve výchově	Výchovný proces - složky výchovy - metody výchovy - zásady výchovy - výchovné cíle
- dokáže vysvětlit podoby vyučování, popíše modely učení, je schopen plánovat ve vyučování, umí analyzovat učivo - definuje cíle vyučování včetně práce s cílem při vyučování - rozumí pojmu vzdělávání, zná obsah, druhy a formy vzdělávání - je schopen uplatnit individualizační principy ve škole - objasní zvláštnosti učení dospělých včetně seniorů a pedagogické zásady práce s nimi	Vyučování a vzdělávání - cíle učení - obsah vzdělávání - metody výuky - organizační formy výuky - formy výuky a stavba vyučovací jednotky
- je podrobně seznámen s počátky vývoje v antickém Řecku, Římě, ve středověku včetně o vzniku univerzit, rozumí vývoji pedagogiky v období renesance, zná informace o reformačních a protireformačních snahách, charakterizuje anglickou, francouzskou a německou pedagogiku 17. a 18. století včetně jejich hlavních představitelů, je schopen charakterizovat pedagogiku 19. století - zná pedagogický význam J. A. Komenského, umí popsat jeho život, jeho dílo a vysvětlit jeho celosvětový přínos pedagogice - zná počátky a rozvoje české pedagogiky v 19. století, její rysy ve 20. století	Pedagogika - historie a vývoj výchovy - pojem výchova - vymezení základních znaků výchovy v jednotlivých obdobích - J. A. Komenský Vývoj české pedagogiky

2. ročník

0,5 hodiny týdně

celkem 15 hodin

Výsledky vzdělávání	Učivo
Žák - vymezí základní disciplíny SPG, používá vybrané pojmy SPG - vyjmenuje úkoly SPG, je seznámen s historií SPG, zná přístupy k postiženým vzhledem k vývoji společnosti - uvede metody práce s postiženými jedinci - uvede možnosti státu v přístupu k rodinám a jedincům s postižením, možnosti vzdělávání a sociálního začlenění	Speciální pedagogika - vymezení pojmu SPG jako vědní disciplíny - přehled disciplín speciální pedagogiky - terapeutické a intervenční metody ve SPG - společnost a postižený jedinec - možnosti vzdělávání jedinců s postižením - ústavní zařízení v ČR pro postižené jedince - úloha SPC, PPP, raná péče

- zná hlavní aktivity poradenských zařízení v ČR – raná péče, PPP, SPC - ovládá přehled zařízení s ústavní péčí o osoby s handicapem - charakterizuje funkci rodiny, jejich práva a povinnosti k jedinci s postižením	- rodina a postižený jedinec
- objasní odborné názvy SPU - vymezí příčiny a projevy dané SPU - objasní současné přístupy ke vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami	Specifické vývojové poruchy učení - dyslexie - dysgrafie - dysortografie - dyskalkulie - dyspraxie - dysmuzie - dyspinxie

3. ročník

0,5 hodiny týdně

celkem 15 hodin

Výsledky vzdělávání	Učivo
Žák - vymezí pojem disciplíny speciální pedagogiky, používá správně vybrané pojmy disciplíny speciální pedagogiky - charakterizuje jednotlivé skupiny klientů se zdravotním postižením, jejich zdravotní a sociální situaci a potřeby, možnosti vzdělávání a sociálního začlenění - je schopen uplatňovat při práci se zdravotně postiženými klienty metody a prostředky speciální pedagogiky	Speciální pedagogika - základy psychopedie - základy somatopedie - základy surdopedie - základy logopedie - základy tyflopédie

4. ročník

0,5 hodiny týdně

celkem 15 hodin

Výsledky vzdělávání	Učivo
Žák - popíše sociálně patologické projevy chování dětí, objasní jejich příčiny, způsoby prevence i právní důsledky - vyjmenuje a popíše projevy problémového chování - vymezí a popíše patologické závislosti - vymezí a popíše sexuální deviace - charakterizuje jednotlivé skupiny klientů s kombinovaným postižením, jejich zdravotní a sociální situaci a potřeby, možnosti vzdělávání a sociálního začlenění - je schopen uplatňovat při práci se zdravotně postiženými klienty metody a prostředky speciální pedagogiky	Speciální pedagogika - základy etopedie - klasifikace vad, příčiny, prevence - konkrétní projevy problémového chování - patologické závislosti - sexuální deviace - kombinované vady
- orientuje se v problematice daného oboru, včetně disciplíny SPG	Opakování maturitních témat

5.12. Psychologie

STŘEDNÍ ŠKOLA SOCIÁLNÍ PÉČE A SLUŽEB, ZÁBŘEH, NÁM. 8 KVĚTNA			
RVP:	75-41-M/01 Sociální činnost		
ŠVP:	Sociální činnost		
Předmět:	Psychologie		
Hodinová dotace:	60 hodin	Platnost od:	1. 9. 2025

5.12.1. Pojetí vyučovacího předmětu Psychologie

5.12.1.1. Obecný cíl vyučovacího předmětu

Cílem předmětu je předat žákům znalosti z oblasti psychologie, a naučit je využívat poznatky z psychologie při jednání s lidmi, při řešení problémů v mezilidských vztazích v osobním i pracovním životě, k snazšímu pochopení sebe sama i motivů jednání druhých, k rozvoji vlastní osobnosti.

Vede ke kritickému ztotožnění s principy, normami a pravidly kulturního chování a vyjadřování ve společenských a pracovních situacích.

Učí přemýšlet o skutečnosti kolem sebe, tvořit vlastní úsudek, nenechat se manipulovat.

Cílem tohoto předmětu je naučit žáky samostatně a zodpovědně pečovat o svěřeného klienta nebo dítě s ohledem na jeho potřeby vzhledem k jeho věku, zdravotnímu stavu, psychickým a sociálním podmínkám. Žáci se naučí rozumět psychickému prožívání a chování klientů sociálních služeb, aplikovat vhodné přístupy při práci s klienty a kontaktu s jejich příbuznými, využívat získané dovednosti i v běžném životě.

5.12.1.2. Charakteristika učiva

Předmět vychází ze vzdělávací oblasti RVP sociálně výchovná činnost a sociální vztahy a komunikace. V předmětu se žáci seznámí se základními pojmy psychologie. S cílem pochopit praktické využití v osobním životě, v mezilidských vztazích a v pracovním prostředí. Vyučování vede žáky k osvojení zásad duševní hygieny, zdravého životního stylu, aby se péče biopsychosociální zdraví stala součástí jejich hodnotové orientace.

Žáci se ve druhém ročníku seznámí s obecnou psychologií – vymezením základních pojmů, vývojem psychologie jako vědy, metodami psychologie a pedagogiky, osobností jedince včetně schopností, temperamentu. Bude uveden do problematiky psychických procesů a stavů a základů psychopatologie.

Ve třetím ročníku budou uvedeni do problematiky sociální patologie a sociální psychologie.

Ve čtvrtém ročníku žákům bude představena vývojová psychologie, porozumí zvláštnostem psychiky od narození po stáří.

Získané dovednosti využijí v rámci své odborné praxe v zařízeních sociálních služeb.

Všechny tyto okruhy si osvojí teoreticky pomocí učebnice, prezentací a referátů. Naučí se také vyhledávat důležité informace v odborné literatuře a prostřednictvím digitálních technologií. Naučí se používat klíčové pojmy a porozumět jim.

5.12.1.3. Cíle vzdělávání v oblasti citů, postojů, hodnot a preferencí

Ve výuce předmětu je kladen důraz na přípravu jedince pro praktický život (osobní i profesní), nikoliv na sumu teoretických poznatků.

Cílem výuky je vést žáka k připravenosti na aktivní život ve společnosti. Směřuje k pozitivnímu ovlivňování hodnotové orientace žáků, aby se tito stali vzdělanými a mravními lidmi, aby ctili ve svém jednání zodpovědnost za svůj vlastní život, ale i za život klienta, potažmo potřebné společnosti a v neposlední řadě celého lidstva.

Žáci jsou vedeni k vysoké míře empatie a tolerance a úctě k lidem. Získané hlubší poznatky dokáží samostatně aplikovat ve své praxi, umí kriticky myslet a nenechají sebou manipulovat. Důraz je kladen na rozvoj dovednosti sociální a řečové komunikace. Tím se rozvíjí dovednost sebereflexe a autoregulace, tolerance, etnické, náboženské a jiné snášenlivosti a bezpředsudkového přístupu k lidem.

Preferují skutečně lidské, demokratické hodnoty a přístupy, nekompromisně vystupují proti intoleranci, kriminalitě s respektem k lidským povinnostem a právům.

5.12.1.4. Výukové strategie (pojetí výuky)

Žáci se s předmětem seznamují formou výkladu, vysvětlování, her a prezentací. Učí se samostatně vyhledávat informace v odborných publikacích, na internetu (tvorba referátů) a o získaných informacích besedují s ostatními (vlastní interpretace informací). V modelových situacích žáci procvičují schopnost srozumitelně formulovat požadavky a cíle jednání včetně nácviku role aktivního partnera v sociálním styku.

Čerpáno bude také z příprav pedagoga, které vznikají formou shromažďování informací z odborných textů, knih a s využitím digitálních technologií. Vědomosti získají žáci zejména z odborných textů významných psychologů a pedagogů (Vágnerové, Jedličky, Hovorky, Matouška, Říčana, Wolfa a dalších

Využívána bude hojně i videotechnika, a to z důvodu praktické ukázky teoreticky přijatých informací.

V rámci výuky dochází k exkurzím do různých sociálních zařízení a jsou zváni odborníci na besedy.

5.12.1.5. Hodnocení výsledků žáků

Hodnocení bude založeno na písemné i ústní klasifikaci po ukončení jednoho či více tematických celků.

Písemné zkoušení bude probíhat formou krátkých kontrolních prací, ale také formou delších kontrolních prací, zejména čtvrtletních.

Ústní podoba zkoušení bude realizována prostřednictvím individuálního rozhovoru s žákem, případně frontálně se zapojením více žáků ve skupině.

Do hodnocení bude zároveň promítnuta také aktivita studenta, připravenost na výuku, schopnost logického uvažování i dovednost vyřešit konkrétní problémovou situaci. Také může být vzat zřetel na aktivitu žáka v době mimo vyučování, a to v rámci společensky prospěšné práce..

5.12.1.6. Přínos předmětu k rozvoji klíčových kompetencí a aplikaci průřezových témat

Z klíčových kompetencí jsou u žáků rozvíjeny kompetence k učení, kompetence k řešení problémů, kompetence komunikativní, kompetence sociální a personální, kompetence občanského a kulturního povědomí, kompetence k pracovnímu uplatnění a digitální kompetence.

Z odborných kompetencí se žákyně učí spolupracovat s ostatními při zajišťování sociálních služeb, dbají na bezpečnost práce a ochranu zdraví při práci.

Průřezová témata

Vzdělávací předmět jako celek pokrývá následující průřezová témata:

Občan v demokratické společnosti

- výuka napomáhá k rozvoji osobnosti žáka
- učí jej diskutovat o odborných otázkách
- dále jej připravuje nést odpovědnost za vlastní rozhodnutí
- výuka jej dále připravuje respektovat názory druhých lidí, být asertivní a empatický
- žáci jsou vedeni k demokracii a humanitě
- učí se hledat kompromisní řešení
- mají dostatečné povědomí o materiálních i duchovních hodnotách ve společnosti
- žák umí vhodnými a přijatelnými argumenty podpořit vlastní názor

Člověk a svět práce

- žák má povědomí o možnostech pracovního uplatnění při práci se seniory
- umí kultivovaně vystupovat a vhodně komunikovat s potenciálním zaměstnavatelem
- je seznámen s možnostmi pracovního uplatnění i s možnostmi dalšího studia v rámci práce se seniory (sociální práce, ergoterapie, rekreologie, andragogiky atd.)

Člověk a životní prostředí

- žák výhradně respektuje život jako nejvyšší společenskou hodnotu
- má poznatky o zdravém životním stylu a o prevenci civilizačních chorob
- má vědomosti o problematice stárnutí populace a o otázce demografického vývoje u nás i ve světě
- zná problematiku chudoby a problematiku stárnutí v zemích třetího světa

Člověk a digitální svět

- žák je veden k efektivnímu využívání digitálních nástrojů potřebných nebo vhodných pro odborné činnosti
- žák využívá digitální technologie k vlastnímu vzdělávání a osobnímu rozvoji
- žák získává data, informace a obsah z různých zdrojů v digitálním prostředí; posuzuje jejich spolehlivost a úplnost
- žák komunikuje prostřednictvím různých digitálních technologií a přizpůsobuje prostředky komunikace danému kontextu.

Přínos k rozvoji kompetencí

Kompetence k učení

žáci by měli:

- mít pozitivní vztah k učení a vzdělávání
- ovládat různé techniky učení, umět si vytvořit vhodný studijní režim a podmínky – opakovat učivo v malých celcích, připravit si stručnou osnovu, dle které se učí
- uplatňovat různé způsoby práce s textem (zvl. Studijní a analytické čtení), umět efektivně vyhledávat a zpracovávat informace, být čtenářsky gramotný, hledat příklady z praxe, hledat v různých zdrojích, pokud něčemu nerozumí
- s porozuměním poslouchat mluvené projevy (např. výklad, referát, prezentace aj.), pořizovat si poznámky,
- využívat ke svému učení různé informační zdroje, včetně zkušeností svých i jiných lidí
- sledovat a hodnotit pokrok při dosahování cílů svého učení, přijímat hodnocení výsledků svého učení od jiných lidí, sledovat návaznost na život, zajímat se o hodnocení své práce ze strany jiných lidí
- znát možnosti svého dalšího vzdělávání, zejména v oboru a povolání

Kompetence k řešení problémů

žáci by měli:

- být ochotni a schopni vyřešit problém klienta – porozumět jádru problému, získat informace potřebné k řešení problému, navrhnout způsob řešení, popř. varianty řešení, a zdůvodnit je, vyhodnotit a ověřit správnost zvoleného postupu a dosažené výsledky
- být schopni pomoci, případně klienta vhodně navést k adresné pomoci
- být schopni spolupracovat při řešení problémů s ostatními odborníky, tyto zná a chápe význam jejich pracovní činnosti
- nenechat se odradit prvotním neúspěchem při řešení problematické situace
- disponovat schopností zhodnotit závažnost problému, se kterým se na něj klient obrací a zároveň je schopen i ochoten najít nejúčinnější a zároveň nejkratší cestu k jeho vyřešení
- umět získat informace, které pomohou problém řešit a následně i vyřešit
- volit prostředky a způsoby (pomůcky, studijní literaturu, metody a techniky) vhodné pro splnění jednotlivých aktivit, využívat zkušeností a vědomostí z minulosti

Komunikativní kompetence

žáci by měli:

- vyjadřovat se přiměřeně účelu jednání a komunikační situaci v projevech mluvených i psaných a vhodně se prezentovat
- formulovat své myšlenky srozumitelně a souvisle, v písemné podobě přehledně a správně
- účastnit se aktivně diskusí, formulovat a obhajovat své názory a postoje
- rozvíjet komunikační dovednosti v problémových situacích
- dodržovat jazykové a stylistické normy i odbornou terminologii
- adekvátně reagovat v různých životních situacích učí schopnosti přijímat, ale zároveň také poskytovat kritiku a poradenství
- vhodným způsobem komunikovat s nejrůznějšími skupinami klientů
- vyjadřovat se a vystupovat v souladu se zásadami kultury projevu a chování

Personální a sociální kompetence

žáci by měli:

- ochotně přijímat rady i konstruktivní kritiku od druhých lidí
- schopni samostatné práce i práce v kolektivu ostatních lidí, podílet se na realizaci společných pracovních a jiných činností
- akceptovat systém nadřazenosti a podřazenosti a tolerovat názory druhých lidí, přestože s nimi nemusí souhlasit
- přispívat k vytváření vstřícných mezilidských vztahů a předcházet osobním konfliktům, nepodléhat předsudkům a stereotypům v přístupu k druhým
- umět naslouchat druhým, být schopni se kultivovaně vyjadřovat a být empatičtí
- mít povědomí o pracovních a platových podmínkách v oboru (sociální oblast)
- vědět o skutečnosti, že další vzdělávání je pro něj nepostradatelným předpokladem úspěšného výkonu svého povolání
- mít odpovědný vztah ke svému zdraví, pečovat o svůj fyzický i duševní rozvoj, být si vědomi důsledků nezdravého životního stylu a závislosti
- adaptovat se na měnící se životní a pracovní podmínky a podle svých schopností a možností je pozitivně ovlivňovat, být připraveni řešit své sociální i ekonomické záležitosti, být finančně gramotní

Občanské kompetence a kulturní povědomí

žáci by měli:

- odpovědně, samostatně a iniciativně jednat nejen ve vlastním zájmu, ale i ve veřejném, a nést zodpovědnost za svá rozhodnutí
- znát svá práva, ale také své povinnosti, dodržovat zákony, respektovat právo a osobnost druhých lidí, vystupovat proti nesnášenlivosti, diskriminaci a xenofobii
- jednat v souladu s morálními principy a zásadami společenského chování, přispívat k uplatňování hodnot demokracie
- aktivně se zajímat o tradice a hodnoty svého národa, je přístupný multikulturnímu soužití v rámci společnosti
- zajímat se aktivně o politické a společenské dění u nás i ve světě
- uznávat hodnotu života, uvědomovat si odpovědnost za vlastní život a spoluodpovědnost při zabezpečování ochrany života a zdraví ostatních

Digitální kompetence

žáci by měli:

- ovládat potřebnou sadu digitálních zařízení, aplikací, služeb a nástrojů umělé inteligence, využívat je ve školním a pracovním prostředí i při zapojení do veřejného života
- získávat, posuzovat, spravovat a sdílet data, informace a digitální obsah v různých formátech
- vyrovnávat se s proměnlivostí digitálních technologií, zvažuje rizika a přínosy
- předcházet situacím ohrožujícím bezpečnost zařízení, dat, i zdraví lidí
- v digitálním prostředí vždy jednat eticky, s ohleduplností a respektem k druhým

Kompetence k pracovnímu uplatnění a podnikatelským aktivitám

žáci by měli:

- mít odpovědný postoj k vlastní profesní budoucnosti, a tedy i vzdělávání
- uvědomovat si význam celoživotního učení a být připraveni přizpůsobovat se měnícím se pracovním podmínkám
- mít přehled o možnostech uplatnění na trhu práce v daném oboru, cílevědomě a zodpovědně rozhodovat o své budoucí profesní a vzdělávací dráze
- vhodně komunikovat s potenciálními zaměstnavateli, prezentovat svůj odborný potenciál a své profesní cíle
- znát obecná práva a povinnosti zaměstnavatelů a pracovníků, dokázat využít poradenských služeb

5.12.2. Rozpis učiva a výsledků vzdělávání

2. ročník	0,5 hodiny týdně	celkem 15 hodin
Výsledky vzdělávání	Učivo	
Žák - dokáže definovat pojem psychologie, rozdělit psychologické obory - dokáže vysvětlit stručný vývoj oboru psychologie	Vymezení základních pojmů - psychologie - odvětví psychologie - význam psychologie - základní problematika vzniku samostatného vědního oboru psychologie	
- dokáže vysvětlit jednotlivé metody oboru psychologie	Metody psychologie a pedagogiky - anamnéza, kazuistika, mapování - pozorování - dotazník - rozhovor - experiment - testy - rozbor činnosti - Sociometrie - Grafologie	
- charakterizuje strukturu osobnosti, činitele jejího utváření a chování - umí vysvětlit pojem fylogeneze psychiky, objasnit pojem chování a jeho hlavní typy - definuje pojem učení, umí vysvětlit jednotlivé formy	Psychologie osobnosti - pojem osobnost - utváření osobnosti - struktura osobnosti - rysy osobnosti	

- a druhy učení, včetně činitelů ovlivňujících učení - uveďte některá specifika osobnosti klientů soc. služeb - dokáže vysvětlit pojem charakter a temperament, dokáže objasnit osobnostní typologie - pojmenuje a rozdělí získané dispozice a vlastnosti osobnosti - zná možnosti a způsoby motivace člověka - popíše Maslowovu pyramidu potřeb - vymezí poruchy saturace potřeb - popíše vznik a funkci postojů, objasní možnosti působení na změnu postojů - identifikuje na příkladech chyby, předsudky a stereotypy - v posuzování osobnosti ve vztahu ke klientům sociálních služeb	Základní funkce psychiky - Fylogeneze a ontogeneze, chování - Společenská podmíněnost psychiky - Učení a jeho životní význam Vrozené dispozice a vlastnosti osobnosti - temperament - pudy - vlohy Pojem charakter a temperament - charakter, temperament - Hippokratova typologie - Eysenckova typologie - Kretschmerova typologie - Sprangerova typologie Získané dispozice a vlastnosti osobnosti - schopnosti - vědomosti - dovednosti - návyky - zvyky - motivace (potřeby, cíle, zájmy, postoje, hodnoty) - charakter
- pojmenuje a rozdělí jednotlivé psychické procesy a stavy, dokáže popsat jejich vlastnosti, druhy a poruchy jednotlivých psychických procesů a stavů	Psychické procesy a stavy - Vnímání - Pozornost - Paměť - Myšlení - Řeč - Pozornost - Představy a fantazie - Emoce a city - Vůle a volní jednání - Poruchy jednotlivých psychických procesů a stavů

3. ročník

0,5 hodiny týdně

celkem 15 hodin

Výsledky vzdělávání	Učivo
Žák - je seznámen s předmětem vývojové psychologie - dokáže popsat 3 hlavní oblasti psychického vývoje, činitelé ovlivňující psychický vývoj, dokáže popsat obecné znaky psychického vývoje - rozumí pojmům zrání a učení	Vývojová psychologie - pojem vývojové psychologie - hlavní oblasti psychického vývoje - činitelé psychického vývoje - obecné znaky psychického vývoje - mechanismy psych. vývoje
- charakterizuje jednotlivé metody vývojové psychologie, zná jejich druhy, umí vysvětlit výhody a nevýhody jednotlivých metod - dokáže definovat podélnou a průřezovou studii, popsat rozdíly mezi průřezovou a podélnou studií psychického vývoje, zná jejich konkrétní příklady	Metody vývojové psychologie - pozorování - rozhovor - experiment - dotazník - průřezová a podélné studie
- má povědomí o existenci různých vývojových teorií, dokáže konkrétně vysvětlit Piagetovu psychologickou vývojovou teorii, Fredovu psychoanalytickou a psychosociální Eriksona - umí charakterizovat jednotlivé fáze vývoje dle jednotlivých autorů včetně jejich časového rozdělení	Vývojové periodizace - Piaget - Freud - Erikson - WHO

- je schopen popsat jednotlivá období, jejich základní charakteristiku, časové vymezení - umí vysvětlit vývoj motoriky a poznávacích procesů, citový a sociální vývoj - chápe význam vlivu okolního prostředí na vývoj plodu	Prenatální období
- zná fáze porodu a příčiny překotného porodu - je schopen popsat odlišnosti porodu doma a v nemocnici, má svůj názor na přítomnost otce u porodu	Perinatální období
- dokáže vysvětlit pojem rooming in, rozumí termínu APGAR skóre - charakterizuje vývoj novorozence a chápe význam vlivu okolního prostředí na novorozeně	Novorozenecké období
- dokáže charakterizovat kojenecké období - je informován o významu kojení - je schopen popsat psychomotorický a biopsychosociální vývoj jedince	Kojenecké období
- dokáže popsat období, jeho základní charakteristiku a časové vymezení - je schopen popsat psychomotorický a biopsychosociální vývoj jedince - má znalosti o typických znacích dětské hry	Batolecí období
- charakterizuje předškolní období, umí je časově zařadit, dokáže vysvětlit rozvoj identity, chápe pojem egocentrismus, význam rodiny a vrstevníků - má znalosti o vývojových stádiích dětské kresby - dobře se orientuje v problematice týkající se školní zralosti, umí ji definovat a popsat její jednotlivé aspekty, zná kritéria školní zralosti	Období předškoláka - školní zralost - kresba
- charakterizuje psychický, sociální a kognitivní vývoj mladšího školáka - objasní změny po nástupu do školy	Mladší školní věk
- žák se velmi dobře orientuje v tomto období, charakterizuje psychický, sociální a kognitivní vývoj, rozumí pojmu druhé období vzdoru včetně jeho typických podob, dokáže vysvětlit význam sebehodnocení v tomto věku, vliv vrstevníků	Starší školní věk - období prepuberty a puberty
- umí popsat emoční projevy v dospívání - ví o zvýšených rizicích patologického chování v těchto obdobích, zná možnosti prevence i včasné pomoci	Adolescence
- zvládá vymezit jednotlivá období dospělosti včetně charakteristiky typických problémů jednotlivých období – krize středního věku, syndrom prázdného hnízda, zavřených dveří - umí popsat nastávající změny fyzické stránky - definuje psychické, fyzické a sociální změny typické pro tyto období	Dospělost - časná dospělost - střední dospělost - starší dospělost
- žák je seznámen s obdobím stáří a biopsychosociálními problémy starých lidí, s nejčastějšími chorobami ve stáří - rozumí pojmům gerontologie a geriatrie - dokáže vysvětlit možnosti ohrožení psychického vývoje, prognózu dalšího vývoje i formu pomoci a podpory starých lidí	Stáří a smrt - umírání a smrt - faktory ovlivňující vztah ke smrti - potřeby umírajících - fáze procesu umírání - fáze smutku - eutanazie

- zvládá problematiku umírání a smrti	
---------------------------------------	--

4. ročník	1 hodiny týdně	celkem 30 hodin
Výsledky vzdělávání	Učivo	
Žák - Vysvětlí základní pojmy jako je zdraví, nemoc a normalita osobnosti - rozumí pojmům patologie a deviace, dokáže popsat jednotlivé typy sociálních norem, umí vyjmenovat typy sociální kontroly a prevence včetně příkladů z praxe, je schopen vysvětlit druhy odchýlného chování - Dokáže popsat příčiny psychických poruch - Umí vysvětlit rozdíl mezi deprivací, frustrací a stresem, umí objasnit důsledky dlouhodobé zátěže - Vymezí poruchy saturace potřeb - Zná typy stresorů včetně příkladů z praxe, charakterizuje poruchy psychických funkcí, zná duševní poruchy - zná typologií krizí a dopady na jednotlivce	Psychopatologie - Základní pojmy - vymezení pojmů soc.patologie a sociální deviace, sociální normy, kontrola a prevence - klasifikace odchýlného chování a sociálních deviací - uspokojování potřeb v náročných životních situacích – stres, frustrace, deprivace - krize - Příčiny psychických poruch - Poruchy psychických funkcí - Jiné duševní poruchy	
- Žák je schopen vysvětlit historický vývoj rodinného soužití, definuje rodinu, umí popsat postavení muže a ženy v rodině, jednotlivé role v rodině, chápe vliv rozvodu na rodinu - dokáže objasnit psychologické aspekty adopce, pěstounské péče, ústavní výchovy - umí objasnit problematiku domácího násilí včetně jeho dopadu na oběti – ženy, zdravotně znevýhodněné jednotlivce, seniory, - rozumí pojmu CAN a jeho dopadům na dítě po stránce psychické, fyzické a sociální, - zná pojem šikana, umí objasnit postavení účastníků šikany a vysvětlit jednotlivé fáze šikany - dokáže stručně definovat některé závislosti včetně prevence jejich vzniku	Psychologická problematika rodiny - historie rodiny - role a vztahy v rodině - psychologické aspekty náhradní rodinné péče - násilí v rodině - syndrom CAN - šikana - závislost, abstinenční syndrom - drogová závislost, alkoholismus, tabakismus, gamblerství, sektářství aj.	
- Osvojí si techniky péče o duševní zdraví	Duševní hygiena a relaxace	
- dokáže vysvětlit socializaci jedince, druhy a stadia socializace, umí vysvětlit vliv jednotlivých činitelů socializace - definuje sociální skupinu, její vznik, norma a hodnoty, dynamiku a strukturu skupiny - dokáže popsat sociální roli, pozici a status - zná vlastnosti a druhy skupin - klasifikuje malé sociální skupiny - rozumí pojmu sociální konformita - dokáže vysvětlit pojem sociální učení a jeho druhy - rozumí pojmům sociální interakce a percepce, umí popsat efekty sociální percepce, objasní pojem sociální komunikace	Sociální psychologie - socializace jedince - vymezení pojmů sociální skupina, pozice, role, prestiž - sociální učení - sociální interakce - sociální percepce - sociální komunikace	

5.13. Sociální péče

STŘEDNÍ ŠKOLA SOCIÁLNÍ PÉČE A SLUŽEB, ZÁBŘEH, NÁM. 8. KVĚTNA			
RVP:	75-41-M/01 Sociální činnost		
ŠVP:	Sociálně činnost		
Předmět:	Sociální péče		
Hodinová dotace:	90 hodin	Platnost od:	1. 9. 2025

5.13.1. Pojetí vyučovacího předmětu Sociální péče

5.13.1.1. Obecný cíl vyučovacího předmětu

Cílem předmětu je předat žákům znalosti ze systému sociální péče, seznámit je s formami, prostředky a přístupy k sociální ochraně a pomoci občanům v obtížné sociální nebo životní situaci. Žáci jsou vedeni v Sociální péči k samostatnosti a odpovědnosti a aktivně je jim vštěpována samozřejmost uznávání morálních norem. Žáci jsou vedeni k vlastnímu kritickému myšlení se schopností vytvořit si vlastní úsudek.

5.13.1.2. Charakteristika učiva

Žáci se naučí orientovat se v systému sociální péče a v jejím řízení a budou disponovat přehledem metod a prostředků sociální péče. Žák je seznámen s významem Zákona o sociálních službách a zná jeho obsah. Chápe veškeré poskytované sociální služby dle tohoto zákona. Žák je plně připraven se účelně orientovat v oblasti péče o rodinu a děti, zná dávky a služby sloužící k péči o rodinu a děti, má přehled o náhradní rodinné péči a jednotlivých postupech práce. Žák dále zná různé formy péče o staré občany podle stupně jejich potřeby, orientuje se v problematice občanů se zdravotním postižením a má přehled o formách sociální péče o tyto klienty. Žák je dále seznámen s postupy sociální péče u sociálně dezintegrovaných a sociálně potřebných osob. Zná je seznámen s oblastí sociální politiky.

5.13.1.3. Cíle vzdělávání v oblasti citů, postojů, hodnot a preferencí

Výuka předmětu Sociální péče směřuje k tomu, aby žáci byli schopni pochopit komplexní systém péče o jednotlivé kategorie klientů. Cílem výuky je také samostatnost žáka při rozhodování o jednotlivých způsobech řešení sociálních událostí občanů. Žáci jsou vedeni k profesionálnímu přístupu ke klientovi a k toleranci, empatii a prosociálnímu chování.

5.13.1.4. Metody a formy práce

Při výuce budou používány zejména metody výkladu a vysvětlování, dále skupinová práce. Využívány budou přípravy pedagoga, které vznikají formou čerpání informací z odborných textů, knih a s využitím digitálních technologií. Využívána bude i videotechnika, a to z důvodů praktické ukázky teoreticky přijatých informací. Nedílnou součástí předmětu Sociální péče jsou samozřejmě odborné exkurze.

5.13.1.5. Hodnocení výsledků žáků

Hodnocení bude založeno na písemné i ústní klasifikaci po ukončení jednoho či více tematických celků. Písemné zkoušení bude probíhat formou kontrolních prací. Ústní podoba zkoušení bude realizována prostřednictvím individuálního rozhovoru s žákem, případně frontálně se zapojením více žáků ve skupině. Do hodnocení bude zároveň promítnuta také aktivita studenta.

5.13.1.6. Přínos předmětu k rozvoji klíčových kompetencí a aplikaci průřezových témat

Komunikativní kompetence

- předmět rozvíjí schopnost vyjadřovat plně vlastní názory a postoje
- připravuje žáka na schopnost komunikace s různými typy klientů
- rozvíjí komunikační dovednosti v problémových situacích
- předpokládá komunikaci s dobrou znalostí odborné terminologie
- předmětu učí adekvátní reakci na jednání a chování různých typů klientů
- učí schopnosti přijímat, ale zároveň také poskytovat kritiku a poradenství

- učí vhodným způsobem komunikaci s nejrůznějšími skupinami klientů (agresivní klient, úzkostný klient, zdravotně postižený klient, sociálně dezintegrovaný klient atd.)

Kompetence k řešení problémů

- žák je ochoten a schopen vyřešit problém klienta
- je schopen pomoci, případně klienta vhodně navést k adresné pomoci
- žák je schopen spolupracovat při řešení problémů s ostatními odborníky, tyto zná a chápe význam jejich pracovní činnosti
- žáci mají vštěpenou schopnost nenechat se odradit prvotním neúspěchem při řešení problematické situace
- žák disponuje schopností zhodnotit závažnost problému, se kterým se na něj klient obrací a zároveň je schopen i ochoten najít nejúčinnější a zároveň nejkratší cestu k jeho vyřešení
- žák umí získat informace, které pomohou problém řešit a následně i vyřešit

Kompetence k učení

- žák je schopen třídit přijaté informace, pracovat s nimi a zároveň umí také další informace vyhledávat
- žák dovede získané poznatky aplikovat v praxi
- žák v procesu vzdělávání umí využívat nejrůznějších informačních zdrojů, včetně zkušeností svých i jiných lidí
- žák má k předmětu Sociální péče pozitivní vztah, protože výuka je pro něj zajímavá, různorodá a pro další uplatnění v praxi zároveň přínosná

Personální a sociální kompetence

- žák je ochoten přijímat rady i konstruktivní kritiku od druhých lidí
- je schopen samostatné práce i práce v kolektivu ostatních lidí
- je ochoten akceptovat systém nadřazenosti a podřazenosti
- toleruje názory druhých lidí, přestože s nimi nemusí souhlasit
- je schopen vysoké míry empatie, umí naslouchat druhým a je schopen se kultivovaně vyjadřovat
- umí přijímat a účelně plnit svěřené úkoly
- za každých okolností je pro klienta (uživatele) oporou a rádcem
- žák má povědomí o pracovních a platových podmínkách v oboru (sociální oblast)
- žák ví o skutečnosti, že další vzdělávání je pro něj nepostradatelným předpokladem úspěšného výkonu svého povolání
- je ochoten přispívat k vytváření dobrých mezilidských vztahů na pracovišti

Občanské kompetence a kulturní povědomí

- žák dokáže odpovědně jednat a nést zodpovědnost za svá rozhodnutí
- žák zná svá práva, ale také své povinnosti
- je ohleduplný ke klientům, je schopen akceptovat osobnost každého klienta
- umí rázně vystupovat proti nesnášenlivosti, diskriminaci a případné xenofobii
- aktivně se zajímá o tradice a hodnoty svého národa, je přístupný multikulturnímu soužití v rámci společnosti
- je ochoten přijímat nové trendy v práci s klienty, zná zásady prevence syndromu vyhoření v pomáhajících profesích

Digitální kompetence

- žák umí ovládat potřebnou sadu digitálních zařízení, aplikací, služeb a nástrojů umělé inteligence, využívat je ve školním a pracovním prostředí i při zapojení do veřejného života
- žák získává, posuzuje, spravuje a sdílí data, informace a digitální obsah v různých formátech
- žák se vyrovnává s proměnlivostí digitálních technologií, zvažuje rizika a přínosy
- žák předchází situacím ohrožujícím bezpečnost zařízení, dat, i zdraví lidí
- žák jedná v digitálním prostředí vždy eticky, s ohleduplností a respektem k druhým

Průřezová témata

Občan v demokratické společnosti

- výuka napomáhá k rozvoji osobnosti žáka
- učí jej diskutovat o odborných otázkách
- dále jej připravuje nést odpovědnost za vlastní rozhodnutí
- výuka jej dále připravuje respektovat názory druhých lidí, být asertivní a empatický
- žáci jsou vedeni k demokracii a humanitě
- učí se hledat kompromisní řešení
- mají dostatečné povědomí o materiálních i duchovních hodnotách ve společnosti
- žák umí vhodnými a přijatelnými argumenty podpořit vlastní názor

Člověk a svět práce

- žák má povědomí o možnostech pracovního uplatnění při práci s klienty v rámci sociální péče

- umí kultivovaně vystupovat a vhodně komunikovat s potencionálním zaměstnavatelem
- je seznámen s možnostmi pracovního uplatnění i s možnostmi dalšího studia v rámci práce s klienty (sociální práce, pečovatelská služba, osobní asistence atd.)

Člověk a životní prostředí

- žák výhradně respektuje život jako nejvyšší společenskou hodnotu
- má poznatky o zdravém životním stylu a o prevenci civilizačních chorob
- má vědomosti o problematice stárnutí populace a o otázce demografického vývoje u nás i ve světě
- zná problematiku chudoby a problematiku stárnutí v zemích třetího světa

Člověk a digitální svět

- žák je veden k efektivnímu využívání digitálních nástrojů potřebných nebo vhodných pro odborné činnosti
- žák využívá digitální technologie k vlastnímu vzdělávání a osobnímu rozvoji
- žák získává data, informace a obsah z různých zdrojů v digitálním prostředí; posuzuje jejich spolehlivost a úplnost
- žák komunikuje prostřednictvím různých digitálních technologií a přizpůsobuje prostředky komunikace danému kontextu.

5.13.2. Rozpis učiva a výsledků vzdělávání

1. ročník	0,5 hodiny týdně	celkem 15 hodin
Výsledky vzdělávání	Učivo	
Žák	Základní sociální terminologie	
- dokáže se bezproblémově orientovat v základní sociální terminologii a je schopen tyto pojmy používat při běžné komunikaci		
- získává vědomosti o celkovém vývoji sociální péče u nás i ve světě - chápe základní etické pojmy a umí identifikovat nejčastější etické problémy v sociální práci s klienty	Historie a etika sociální práce	
- má přehled o tom, jaké vzdělání, vlastnosti a schopnosti by měl mít sociální pracovník a pracovník v sociálních službách - zná role a kompetence sociálního pracovníka a pracovníka v sociálních službách - jsou mu známy hodnoty vztahu sociální pracovník - klient a pracovník v sociálních službách - uživatel	Osobnost sociálního pracovníka a pracovníka v sociálních službách	
- má znalosti o riziku syndromu vyhoření zejména u pomáhajících profesí - zná jednotlivé fáze syndromu vyhoření - zná prevenci syndromu vyhoření - chápe pojem supervize i její využití v rámci sociálních služeb	Syndrom vyhoření a supervize	
- orientuje se ve struktuře Zákona o sociálních službách	Zákon o sociálních službách	
- orientuje se ve struktuře sociálních služeb, jednotlivé služby umí popsat a určit cílovou skupinu jednotlivých sociálních služeb - zná zařízení, ve kterých jsou sociální služby poskytovány - dokáže služby rozdělit do jednotlivých kategorií, chápe význam a účelnost tohoto dělení - umí sepsat smlouvu o poskytnutí sociální služby, je informován o nutnosti zachovávat mlčenlivost v rámci poskytování sociálních služeb - je seznámen s financováním a řízením sociálních služeb	Sociální služby	

2. ročník**0,5 hodiny týdně****celkem 15 hodin**

Výsledky vzdělávání	Učivo
Žák - zná principy poskytování sociálních služeb - dokáže charakterizovat jednotlivé standardy kvality poskytovaných sociálních služeb, umí je v praxi následně využít - chápe význam standardů kvality poskytovaných sociálních služeb pro práci sociálního pracovníka a pracovníka v sociálních službách	Standardy kvality poskytování sociálních služeb
- je schopen vysvětlit cíle a principy sociální politiky - umí popsat nástroje a subjekty sociální politiky - zná aktuální sociální problémy v ČR a návazná soc. opatření	Sociální politika
- zná pilíře sociálního zabezpečení - orientuje se v dávkách nemocenského a důchodového pojištění - orientuje se v dávkách v případě nezaměstnanosti, dávkách státní sociální podpory, dávkách péstounské péče a dávkách hmotné nouze - zná dávky a výhody pro osoby se zdravotním postižením	Dávková agenda ČR
- dokáže se orientovat v základních etapách sociální práce, dokáže pochopit způsoby sociální evidence a vytváření základní anamnézy o klientovi - zná způsoby stanovení sociální diagnózy a plánování sociální terapie - je mu znám význam sociální dokumentace, její vedení a důležitost pro další soc. pracovníky - orientuje se v problematice rozhovoru s klientem	Sociální práce s jednotlivcem
- je seznámen s charakteristikou skupin a její typologií - zná základy pravidel členství ve skupině, stadia vývoje skupiny a ví, jakým způsobem se pracuje se skupinou klientů	Sociální práce se skupinou
- zná jednotlivé typy náročných sociálních klientů, má přehled o jejich charakteristice a projevech, a zároveň ví, jakým způsobem přistupovat k jednotlivým náročným sociálním klientům	Náročný sociální klient

3. ročník**1 hodina týdně****celkem 30 hodin**

Výsledky vzdělávání	Učivo
Žák - dokáže popsat rodinu, její typy a funkce - zná historický vývoj rodiny - umí popsat rodiny podle jejich funkčnosti a zná základní typy dysfunkčních rodin	Rodina jako základní sociální skupina
- zná formy péče o rodinu a děti, poskytovatele péče o rodinu a děti a základní práva dětí - zná spektrum dávek, výhod a služeb určených pro rodiny s dětmi	Dávky a služby pro rodiny s dětmi
- je seznámen se syndromem CAN - zná jeho formy, rizikové faktory a následky - je obeznámen s metodami práce v této oblasti - orientuje se v problematice domácího násilí - je obeznámen s účinností krizové intervence	Syndrom CAN a problematika domácího násilí

- je schopen popsat příčiny náhradní rodinné péče a zná její jednotlivé formy - zná přednosti náhradní rodinné péče před péčí ústavní	Náhradní rodinná péče
- dokáže popsat náplň práce kurátorů - je seznámen s postupem získávání anamnézy a jejím obsahem, dále zná postup práce kurátora, jeho terapeutický plán	Kurátorská péče
- orientuje se v problematice probační a mediační činnosti, je mu znám postup a význam probačního dohledu a jeho výhody pro společnost - má přehled o výhodách mediační činnosti a postupu mediátora	Probace a mediace
- dokáže se orientovat v ústavních zařízeních jednotlivých resortů, zná jejich ústavní řád - zná funkce ústavní výchovy a péče - zná podmínky pro nařízení ústavní výchovy	Ústavní výchova a péče
- orientuje se v terminologii, která se týká OZP - má přehled o sociálních službách určených pro OZP - zvládá popsat spektrum dávek určených pro OZP - orientuje se ve výhodách, které jsou poskytovány OZP - dokáže popsat způsoby zaměstnávání OZP v ČR - je seznámen s problematikou komunikace s OZP	Problematika osob se zdravotním postižením

4. ročník

1 hodina týdně

celkem 30 hodin

Výsledky vzdělávání	Učivo
Žák - je seznámen s terminologií týkající se seniorů a se současným demografickým stavem - zná pravidla sociální práce se seniory a druhy pomoci seniorům - zná skupiny seniorů, které jsou označovány jako rizikové - dokáže popsat instituce zajišťující zdravotní i sociální péči pro seniory, dokáže charakterizovat hospicovou péči - orientuje se v sociálních službách, které jsou poskytovány seniorům - zná dávky, které jsou poskytovány seniorům	Problematika seniorské populace
- má povědomí o sociální dezintegraci a jejich příčinách - dokáže charakterizovat osoby bez přístřeší a běžence - je seznámen s procesem azylové procedury - je seznámen s možnostmi řešení problematice situace sociálně dezintegrováných osob - zná státní i nestátní zařízení angažující se na pomoci této cílové skupině	Péče o sociálně dezintegrované občany
- dokáže charakterizovat streetwork, formy, činnosti a úkoly streetworkerů - jsou mu známy cílové skupiny streetworkerů a význam jejich pomoci - je seznámen s významem existence nízkoprahových zařízení	Terénní sociální práce (streetwork)

5.14. Volný čas klienta

STŘEDNÍ ŠKOLA SOCIÁLNÍ PÉČE A SLUŽEB, ZÁBŘEH, NÁM. 8. KVĚTNA			
RVP:	75-41-M/01 Sociální činnost		
ŠVP:	Sociální činnost		
Předmět:	Volný čas klienta		
Hodinová dotace:	45 hodin	Platnost od:	1. 9. 2025

5.14.1. Pojetí vyučovacího předmětu Volný čas klienta

5.14.1.1. Obecný cíl vyučovacího předmětu

Cílem předmětu Volný čas klienta je předat žákům informace o formách a metodách trávení volného času. Žáci jsou seznámeni s podobou trávení volného času v nejrůznějších zařízeních a s metodami práce při volnočasových aktivitách. Dostává se jim informací o trávení volného času tělesně, mentálně a smyslově postižených, dále potom o trávení volného času seniorů. Žáci jsou vedeni k práci v rámci volného času klientů v nejrůznějších institucích a sdruženích, která jsou přímo určena pro trávení volného času. Při organizaci i vlastním průběhu trávení volného času jsou žáci směřováni k samostatnosti a odpovědnosti při zadaných úkolech. Znájí úskalí herních činností z pohledu věku či handicapu. Žáci znají speciální formy pohybových a jiných volnočasových aktivit pro jedince s handicapem. Žáci získají nejen vědomosti, ale také dovednosti, které následně uplatní v praxi. Dokáží písemně zpracovat přípravu na aktivizační činnost hudební, výtvarnou, osobnostní a pohybovou pro danou cílovou skupinu.

5.14.1.2. Charakteristika učiva

Žáci se seznámí s problematikou volnočasových aktivit, naučí se volný čas plánovat vhodně a reálně dle cílové skupiny klientů (uživatelů). Jsou připraveni se plně orientovat v nabídce volnočasových činností a zároveň schopni posoudit vhodnost dané volnočasové aktivity dle charakteristiky klienta (uživatele), jeho věku, schopností i míry handicapu. Žák zná význam hry pro harmonický rozvoj lidské osobnosti, zná chyby, kterých je nutné se při hře vyvarovat. Učivo je směřováno ke znalostem, kterými žák může disponovat v rámci plné integrace jedinců s postižením při volnočasových aktivitách a programech.

5.14.1.3. Cíle vzdělávání v oblasti citů, postojů, hodnot a preferencí

Výuka předmětu Volný čas klienta je směřována k tomu, aby žáci byli schopni docenit význam smysluplně tráveného volného času pro člověka, a to v pozitivním chápání tohoto prvku. Žák si je vědom, že negativní chápání volného času je polem působnosti pro páchání sociálně patologických jevů dětí a mládeže. Význam předmětu spočívá v tom, že žák bude plně vybaven znalostmi a kompetencemi k vytváření co nejvhodnějších podmínek k trávení volného času a dále k tomu, že jeho samotná náplň bude nejen kvalitní, ale zároveň adresná směrem k uživateli.

5.14.1.4. Metody a formy práce

V rámci výuky budou uplatňovány pedagogem zejména metody výkladu a vysvětlování obohacené o další příbuzné metody. Těžištěm výuky se stanou přípravy pedagoga, které budou získávány z odborných publikací, textů, či internetu. V rámci předmětu bude velmi výrazně zastoupena také videotechnika, a to s využitím k praktickým ukázkám, zejména v případech, ve kterých není literatura v současné době dostatečně popisná (např. sportovní vyžití jedinců s kombinovaným postižením). Během výuky bude využíván také dataprojektor – příprava ukázkového textu, křížovky, fotografie, práce s digitálními technologiemi apod. V rámci předmětu budou probíhat kratší i delší diskuse, své zastoupení bude mít také metoda problémová v menších skupinách žáků a samozřejmě bude využito digitálních technologií. Informace budou žákům předávány mimo jiné z odborných textů Pávkové, Hermochové, Vališové, Nelešovské a dalších.

5.14.1.5. Hodnocení výsledků žáků

Hodnocení bude založeno na písemné i ústní klasifikaci po ukončení jednoho či více tematických celků. Písemné zkoušení bude probíhat formou krátkých kontrolních prací, ale také formou delších kontrolních prací, zejména čtvrtletních. Ústní podoba zkoušení bude realizována prostřednictvím individuálního rozhovoru se žákem, případně frontálně se zapojením více žáků ve skupině. Nedílnou součástí hodnocení se stane také úroveň prezentací studentů s přihlédnutím ke kultivovanosti jejich projevu. Do hodnocení bude zároveň promítnuta také aktivita studenta,

schopnost logického uvažování i dovednost vyřešit konkrétní problémovou situaci. Při hodnocení může být vzat zřetel na aktivitu žáka v době mimo vyučování, a to v rámci jeho prosociálního chování.

5.14.1.6. Přínos předmětu k rozvoji klíčových kompetencí a aplikaci průřezových témat

Komunikativní kompetence

- předmět rozvíjí schopnost vyjadřovat plně vlastní názory a postoje
- připravuje žáka na schopnost komunikace s jedincem v rámci volnočasových aktivit
- rozvíjí komunikační dovednosti v problémových situacích
- předpokládá komunikaci s dobrou znalostí odborné terminologie
- předmět učí adekvátní reakci na jednání a chování jedince
- učí schopnosti přijímat, ale zároveň také poskytovat kritiku a poradenství
- učí vhodným způsobem komunikaci s nejrůznějšími skupinami minorit

Kompetence k řešení problémů

- žák je ochoten a schopen vyřešit problematické situace, ke kterým při trávení volného času může docházet
- je schopen pomoci, nadchnout dítě pro určitou volnočasovou aktivitu
- žák je schopen spolupracovat při řešení problémů s ostatními odborníky, tyto zná a chápe význam jejich pracovní činnosti
- žáci mají vštěpenou schopnost nenechat se odradit prvotním neúspěchem při řešení problematické situace
- žák umí získat informace, které pomohou problém řešit a následně i vyřešit
- žák je připraven k ráznému odstraňování bariér, které jsou ve společnosti v rámci trávení volného času handicapovaných doposud stále zakotvené

Kompetence k učení

- žák je schopen třídit přijaté informace, pracovat s nimi a zároveň umí také další informace vyhledávat
- žák dovede získané poznatky aplikovat v praxi
- žák v procesu vzdělávání umí využívat nejrůznějších informačních zdrojů, včetně zkušeností svých i jiných lidí
- žák má k předmětu Volný čas klienta pozitivní vztah, protože výuka je pro něj zajímavá, obohacující, různorodá a pro další uplatnění v praxi zároveň přínosná
- žák se učí se zájmem, neboť ví, že veškerou teoreticky přijímanou látku bude moci vidět i z praktického pohledu v rámci několika zajímavých exkurzí

Personální a sociální kompetence

- žák je ochoten přijímat rady i konstruktivní kritiku od druhých lidí
- je schopen samostatné práce i práce v kolektivu ostatních lidí
- je ochoten akceptovat systém nadřazenosti a podřazenosti
- toleruje názory druhých lidí, přestože s nimi nemusí souhlasit
- je schopen vysoké míry empatie, umí naslouchat druhým a je schopen se kultivovaně vyjadřovat
- umí přijímat a účelně plnit svěřené úkoly
- žák má povědomí o pracovních a platových podmínkách v oboru
- žák ví o skutečnosti, že další vzdělávání je pro něj nepostradatelným předpokladem úspěšného výkonu svého povolání
- je ochoten přispívat k vytváření dobrých mezilidských vztahů na pracovišti

Občanské kompetence a kulturní povědomí

- žák dokáže odpovědně jednat a nést zodpovědnost za svá rozhodnutí
- žák zná svá práva, ale také své povinnosti
- je nápaditý, vstřícný a organizačně nadaný směrem k jedincům využívajících volnočasových aktivit, je schopen porozumět významu kvalitně prožitého volného času, zejména potom pro jedince s handicapem
- umí rázně vystupovat proti nesnášenlivosti, diskriminaci a xenofobii, zásadně odsuzuje projevy rasismu či šikany
- aktivně se zajímá o tradice a hodnoty svého národa, je přístupný multikulturnímu soužití v rámci společnosti
- je ochoten přijímat nové trendy v rámci trávení volného času
- váží si úspěchů sportovců nejen při olympiádách, ale zejména při paralympiádách či deaflympiádách
- žák ví, že prosociální jednání je v současnosti naprosto běžným způsobem formy pomoci lidem, kteří tuto pomoc potřebují

Digitální kompetence

- žák ovládá potřebnou sadu digitálních zařízení, aplikací, služeb a nástrojů umělé inteligence, využívat je ve školním a pracovním prostředí i při zapojení do veřejného života
- žák získává, posuzuje, spravuje a sdílí data, informace a digitální obsah v různých formátech
- žák se vyrovnává s proměnlivostí digitálních technologií, zvažuje rizika a přínosy
- žák umí předcházet situacím ohrožujícím bezpečnost zařízení, dat, i zdraví lidí

- žák jedná v digitálním prostředí vždy
- eticky, s ohleduplností a respektem k druhým

Průřezová témata

Občan v demokratické společnosti

- výuka napomáhá k rozvoji osobnosti žáka
- učí jej diskutovat o odborných otázkách
- dále jej připravuje nést odpovědnost za vlastní rozhodnutí
- výuka jej dále připravuje respektovat názory druhých lidí, být asertivní a empatický
- žáci jsou vedeni k demokracii a humánnosti
- učí se hledat kompromisní řešení
- mají dostatečné povědomí o materiálních i duchovních hodnotách ve společnosti
- žák umí vhodnými a přijatelnými argumenty podpořit vlastní názor
- žák ví, že nabídka volnočasových aktivit je pro každého jedince dobrovolná

Člověk a svět práce

- žák má povědomí o možnostech pracovního uplatnění v rámci profesí, které se zabývají smysluplným trávením volného času
- umí kultivovaně vystupovat a vhodně komunikovat s potencionálním zaměstnavatelem
- je seznámen s možnostmi pracovního uplatnění i s možnostmi dalšího studia v rámci volnočasových aktivit (sociální pedagogika, rekreologie, aplikované pohybové aktivity, ergoterapie, pedagogika volného času atd.)

Člověk a životní prostředí

- žák výhradně respektuje život jako nejvyšší společenskou hodnotu
- má poznatky o zdravém životním stylu a o základech ekologické výchovy ve spojení s ochranou přírody
- žák zná organizace, které se ve volném čase převážně věnují ochraně přírody

Člověk a digitální svět

- žák je veden k efektivnímu využívání digitálních nástrojů potřebných nebo vhodných pro odborné činnosti
- žák využívá digitální technologie k vlastnímu vzdělávání a osobnímu rozvoji
- žák získává data, informace a obsah z různých zdrojů v digitálním prostředí; posuzuje jejich spolehlivost a úplnost
- žák komunikuje prostřednictvím různých digitálních technologií a přizpůsobuje prostředky komunikace danému kontextu

5.14.2. Rozpis učiva a výsledků vzdělávání

3. ročník	0,5 hodiny týdně	celkem 15 hodin
Výsledky vzdělávání	Učivo	
Žák - zná význam hry - zná vhodné hry pro jednotlivá vývojová období - zná zásady používané při hře - dokáže hry rozdělit dle jednotlivých kritérií - orientuje se ve výběru vhodných hraček - umí charakterizovat instituce, které se věnují volnému času	Hra	
- rozumí pojmům volný čas, zájem, zájmová činnost - dokáže rozdělit jednotlivé zájmové činnosti a uvést příklady - zná formy, prostředky a funkce volného času - chápe pozitivní a negativní trávení volného času	Zájmy a volný čas	
- orientuje se ve vhodných aktivitách pro jedince s tělesným, zrakovým, sluchovým, mentálním postižením, dále potom pro seniora - zná specifické projevy chování cílové skupiny	Aktivity ve volném čase dle cílové skupiny	

Výsledky vzdělávání	Učivo
- dokáže písemně zpracovat jednorázovou aktivizační činnost hudební, výtvarnou, pohybovou a osobnostní, a to dle věku klienta (uživatele) a věku - umí zpracovat a následně využít vhodně zvolenou motivaci	Písemná příprava aktivizační činnosti
- chápe význam týdenních plánů volnočasových aktivit - umí plán sestavit s ohledem na cílovou skupinu a její specifika - umí s plány pracovat a používat je v praxi	Týdenní plány volnočasových aktivit

5.15. Výtvarné činnosti s metodikou

STŘEDNÍ ŠKOLA SOCIÁLNÍ PÉČE A SLUŽEB, ZÁBŘEH, NÁM. 8. KVĚTNA			
RVP:	75-41-M/01 Sociální činnost		
ŠVP:	Sociální činnost		
Předmět:	Výtvarné činnosti s metodikou		
Hodinová dotace:	15 hodin	Platnost od:	1. 9. 2025

5.15.1. Pojetí vyučovacího předmětu Výtvarné činnosti s metodikou

5.15.1.1. Obecný cíl vyučovacího předmětu

Výtvarné činnosti s metodikou slouží ke kultivaci a estetickému rozvoji žáků. Předmět naučí žáka připravovat a realizovat výtvarné činnosti. Přispívá k prohloubení výtvarného myšlení a tvořivosti, vybavuje žáky základními dovednostmi v oblasti praktického výtvarného projevu. Osvojí si základy výtvarných technik nebo postupů a metody jejich aplikace pro různé skupiny klientů. Estetická podmíněnost předmětu by měla žákům pomáhat vytvářet kladné vztahy nejen k umění, přírodě a společnosti, ale především k sobě navzájem a k člověku jako cíli svého budoucího zaměření.

5.15.1.2. Charakteristika učiva

Obsah předmětu vychází z RVP z obsahového okruhu sociálně výchovná činnost. Celková hodinová dotace činí 68 hodin. Učivo je rozpracováno pro **2. ročník**.

Těžištěm výuky je:

- ovládat teoreticky i prakticky škálu výtvarných technik, materiálů a forem
- naučit se osvojené poznatky a dovednosti výtvarných činností aplikovat při práci s různými skupinami klientů
- pracovat s různými zdroji informací z oblasti kultury a orientovat se v nabídce kulturních institucí
- učit se orientovat v současných uměleckých trendech a poznatky využít v praxi
- seznámení s vývojem dětského výtvarného projevu
- znát problematiku výtvarné výchovy s handicapem, výtvarné činnosti se seniory
- seznámit se s arteterapií včetně metodiky arteterapie
- dodržovat zásady bezpečnosti a ochrany zdraví při jednotlivých činnostech

5.15.1.3. Cíle vzdělávání v oblasti cílů, postojů hodnot a preferencí

Žák připravuje sám nebo týmově aktivizační a volnočasové programy s různou délkou trvání pro různé skupiny klientů nebo jednotlivce, stanovuje cíle činnosti a postupy pro jejich dosažení, vyhodnocuje průběh a úspěšnost programu. Pracuje s odbornou literaturou a jinými zdroji informací včetně digitálních technologií.

K cílům předmětu patří rozvoj osobnostních vlastností, návyků a postojů žáka potřebných pro práci se sociálními klienty, respekt k osobnosti žáka, jeho myšlenkám a výtvarným projevům.

5.15.1.4. Výukové strategie (pojetí výuky)

Při výuce se využívá samostatná i skupinová práce. Žák si vytváří zásobník (portfolio) výtvarných technik a námětů a využívá jej při práci s klienty.

Žák bude k výuce využívat složku/y/ pro založení pracovních listů, domácích zadání a ostatního vlastního materiálu.

Výuku rozvíjí návštěva výstav v galeriích a muzeích, ukázky výtvarných činností na CD a DVD, obrazový výtvarný materiál, ukázky výtvarných technik.

Součástí výuky budou odborné exkurze a zařazení prací k aktuálním výtvarným soutěžím.

5.15.1.5. Hodnocení výsledků žáků

Úroveň žáky získaných znalostí a vědomostí je hodnocena dle klasifikačního řádu školy. Žák je hodnocen klasifikačním stupněm za teoretické znalosti z metodiky a výtvarných technik (ústní zkoušení nebo test) a za zadané dokončené výtvarné práce. Nefigurativní práce budou hodnoceny ústně. Ve druhém pololetí žák vypracuje přípravu na blok výtvarné výchovy a předloží ke kontrole portfolio a složku s výtvarným materiálem.

5.15.1.6. Přínos předmětu k rozvoji klíčových kompetencí a aplikaci průřezových témat

Při výuce výtvarné výchovy jsou klíčové kompetence rozvíjeny průběžně. V průběhu výuky jsou posilovány především dále uvedené dovednosti.

Kompetence k učení – žák využívá různé techniky učení, umí si vytvořit vhodný studijní režim a podmínky, využívá pro učení různé informační zdroje (včetně zkušeností jiných). Pomocí různých výtvarných technik, materiálů a forem zaznamenává myšlenky a náměty. Zdůvodní význam umění a vlastních tvůrčích činností pro rozvoj osobnosti.

Kompetence k řešení problémů – žák řeší problémy každodenního života, při řešení úkolů spolupracuje, předmět napomáhá předcházet možným problémům ve škole i v běžném životě.

Komunikativní kompetence – při vzájemné spolupráci během výtvarných činností žák umí komunikovat, dokáže vhodně prezentovat své výstupy na veřejnosti při formálních i méně formálních příležitostech. Získané znalosti a dovednosti z předmětu uplatňuje při práci a komunikaci s klienty.

Personální a sociální kompetence – předmět učí žáka reálnému posuzování svých možností, odhadování důsledků svého jednání a chování, schopnost přijímat a odpovědně plnit svěřené úkoly, dokáže přijímat rady a kritiku od druhých lidí, pracuje v týmu, uznává autoritu nadřízených. Pracuje se škálou výtvarných technik, materiálů a forem, volí formy a techniky výtvarných činností adekvátně klientům.

Občanské kompetence a kulturní povědomí – žák jedná odpovědně, samostatně a iniciativně, navštěvuje kulturní akce, výstavy, muzea, sleduje kulturně-výtvarné dění, aplikuje své poznatky a osvojené metody práce pro různé skupiny klientů.

Kompetence k pracovnímu uplatnění a podnikatelským aktivitám – žák získává návyky k systematické práci, které uplatní v budoucím profesním životě.

Digitální kompetence – žák ovládá potřebnou sadu digitálních zařízení, aplikací, služeb a nástrojů umělé inteligence, využívá je ve školním a pracovním prostředí i při zapojení do veřejného života; získává, posuzuje, spravuje a sdílí data, informace a digitální obsah v různých formátech; vyrovnává se s proměnlivostí digitálních technologií, zvažuje rizika a přínosy; předchází situacím ohrožujícím bezpečnost zařízení, dat, i zdraví lidí, v digitálním prostředí jedná vždy eticky, s ohleduplností a respektem k druhým.

Průřezová témata jsou začleňována k jednotlivým tematickým okruhům v učivu. Všechna čtyři témata se v předmětu výtvarné činnosti s metodikou prolínají.

Občan v demokratické společnosti – žák zná zásady správného jednání s lidmi, dokáže se orientovat v nabídce médií, váží si materiálních a duchovních hodnot.

Člověk a svět práce – žák se učí systematicky pracovat na zadaných tématech, která poskytují vhodný základ pro profesní i osobní celoživotní vzdělávání, je schopen respektovat nadřízeného a pracovat v kolektivu, naučí se verbálně i formou různých výtvarných technik, materiálů a forem prezentovat.

Člověk a životní prostředí – žák je veden k posouzení vlivu člověka na životní prostředí, k ochraně přírody a přírodních zdrojů, ochraně zdraví člověka.

Člověk a digitální svět – žák je veden k efektivnímu využívání digitálních nástrojů potřebných nebo vhodných pro odborné činnosti; žák využívá digitální technologie k vlastnímu vzdělávání a osobnímu rozvoji; žák získává data, informace a obsah z různých zdrojů v digitálním prostředí; posuzuje jejich spolehlivost a úplnost; žák komunikuje prostřednictvím různých digitálních technologií a přizpůsobuje prostředky komunikace danému kontextu.

5.15.2. Rozpis učiva a výsledků vzdělání

2. ročník	0,5 hodina týdně	celkem 15 hodin
Výsledky vzdělávání	Rozpis učiva	
Žák - dodržuje zásady bezpečnosti a ochrany zdraví při jednotlivých činnostech - zná základní technické podmínky, pomůcky a materiál používaný při výtvarných činnostech	Zásady hygieny a bezpečnosti práce - úprava pracovního - pracovní oděv - potřebné vybavení pro výuku	
- umí vytvořit přípravu na blok výtvarné výchovy - připraví aktivizační (volnočasový) program s různou délkou trvání pro různé skupiny klientů nebo jednotlivce.	Zásobník aktivit (portfolio) Příprava na blok výtvarných činností - plánování, hodnocení výtvarných prací	

- umí zprostředkovat klientům kontakt s výtvarným uměním, volí umělecké formy a díla s ohledem na osobnost klientů - pozná metody arteterapie ve výtvarném projevu, tematickém projevu, skupinové výtvarné činnosti - zná uplatnění řízeného výtvarného projevu - vysvětlí a doloží na příkladech možnosti a formy terapie uplatnitelné v arteterapii	Arteterapie - definice, historie, techniky, klady, neúspěchy Metodika arteterapie
- seznámí se s problematikou, pomůckami pro výtvarné činnosti, technikami, náměty a způsobem práce (zásady bezpečnosti) - volí formy a techniky výtvarných činností adekvátně klientům - osvojí si postupy a prostředky podporující fyzické a motorické schopnosti klienta - vede klienty k návykům bezpečného chování - seznámí se s možnostmi práce se seniory, zúčastní se exkurze zařízení sociálních služeb	Výtvarné činnosti osob se zdravotním postižením: - zrakově, tělesně, mentálně, sluchově postižených a s kombinovanými vadami a seniory Portfolio - vyhodnocení

5.16. Základy práva

STŘEDNÍ ŠKOLA SOCIÁLNÍ PÉČE A SLUŽEB, ZÁBŘEH, NÁM. 8. KVĚTNA			
RVP:	75-41-M/01 Sociální činnost		
ŠVP:	Sociální činnost		
Předmět:	Základy práva		
Hodinová dotace:	15 hodin	Platnost od:	1. 9. 2025

5.16.1. Pojetí vyučovacího předmětu Základy práva

5.16.1.1. Obecný cíl vyučovacího předmětu

Cílem předmětu je poskytnout žákům základní informace o důležitosti existence právního řádu a právních norem pro fungování lidské společnosti. Žáci po absolvování studia disponují znalostmi ze základů teorie práva, znají souvislosti mezi vznikem práva a státem, fungování a znaky právního státu, uvědomují si rozdíl mezi normou právní a ostatními společenskými normami, chápou logiku právního řádu a právního systému. Orientují se v jednotlivých odvětvích práva. Znalosti z nich jsou schopni vhodně užít v běžném každodenním osobním a budoucím profesním životě.

5.16.1.2. Charakteristika učiva

Obsah učiva vychází z RVP, učivo je zařazeno do 1. ročníku.

Žáci se v průběhu výuky seznámí s fungováním státu, dělbou státní moci a důležitostmi, pravomocemi a funkcemi jednotlivých státních mocí. Poznají fungování kontrolních mechanismů mezi nimi. Získání znalostí z ústavního práva a uvědomění si základních lidských práv a svobod je vede k tomu žít a chovat se jako tolerantní, slušný a zdvořilý člověk a profesionál, od kterého se to vzhledem ke studovanému oboru očekává. Potřebné znalosti z dalších odvětví práva – rodinného, občanského, trestního, pracovního - mu dávají jednoznačnou vybavenost pro práci s lidmi. Předmět mimo jiné učí i k praktickému využívání právních znalostí, k práci s právní normou, ke schopnosti logicky a jasně přemýšlet, samostatně pracovat a hledat zdroje platného práva.

5.16.1.3. Cíle vzdělávání v oblasti citů, postojů, hodnot a preferencí

Žáci si osvojí respekt a toleranci k druhým lidem, jejich právům a svobodám, důvěru k fungování právního státu.

5.16.1.4. Výukové strategie (pojetí výuky)

Nejčastěji využívanými metodami jsou metoda informačně receptivní, zahrnující především výklad, popis, přednášku. Problémový výklad, kdy učitel předloží žákům problém, který buď společně s učitelem, samostatně nebo ve spolupráci s dalšími žáky analyzují a hledají správná řešení. Časté jsou diskuze o aktuálních problémech z právní problematiky. V průběhu výuky je možné zařadit i projektovou práci na daném problému.

5.16.1.5. Hodnocení výsledků žáků

Žáci jsou hodnoceni na základě soustavného sledování při plnění zadaných úkolů ve vyučování, na základě didaktických testů s otevřenými otázkami, uzavřenými otázkami s možností výběru odpovědi nebo jejich kombinací, na základě ústního zkoušení. Hodnoceno je případné zpracování seminární, ročníkové práce na zadané téma, popř. eseje. Hodnocení vychází a je vždy v souladu s klasifikačním řádem školy.

5.16.1.6. Přínos předmětu k rozvoji klíčových kompetencí a aplikaci průřezových témat

Kompetence a dovednosti jsou rozvíjeny v předmětu Právo v průběhu celého studia. Osvojeny, popř. posíleny jsou tyto klíčové a odborné kompetence:

Kompetence k učení - žák si ji osvojuje na základě používání vhodných metod vyučujícím, především na základě vhodně zvolené motivace. Vyučující musí apelovat u žáků na jejich budoucí profesní orientaci a nutnosti znalosti práva, ale zároveň je motivuje i podporováním jejich samostatnosti, tolerancí k jejich názorům a odpovědím.

Kompetence k řešení problémů - žáci samostatně řeší zadané praktické úkoly, ve výuce je vhodné použít i jiné formy metod než frontální výuky, především nutit žáky přemýšlet nad zadaným konkrétním praktickým úkolem, vhodné

jsou inscenační metody, skupinové práce, projektové práce apod.. Takto osvojenou samostatnost myšlení, práce, spolupráce s dalšími v týmu ho vybaví předpokládanými kompetencemi.

Komunikativní kompetence - žák se v tomto předmětu učí vyjadřovat své myšlenky přesně, jasně, srozumitelně, logicky a přesvědčivě. Opět v důsledku využívání vhodných didaktických metod ve výuce je schopen jasné a demokratické diskuze, přístupu ke kompromisům, asertivnímu jednání a také jistému využití správné terminologie z oboru práva.

Personální a sociální kompetence - tento typ kompetencí úzce souvisí s předchozími, především komunikativními dovednostmi. Žák studiem nejen rozvíjí vlastní osobnost, zároveň si uvědomuje důležitost fungování lidských vztahů na bázi slušnosti, tolerance, respektování vzájemných lidských práv a lidské důstojnosti druhých.

Kompetence k pracovnímu uplatnění - znalost práva a schopnost používat je prakticky, především znalosti z práva ústavního, rodinného, občanského a pracovního jsou nezbytnou součástí pro uplatnění se v sociální práci.

Podílení se na zajišťování sociálních služeb - absolventi znají a respektují příslušnou legislativu, mají znalosti o fungování státu a jeho institucí, o právech klientů a o povinnostech profesionálů vůči nim. Mají přehled o fungování systému veřejných služeb, jsou schopni podat klientům potřebné poradenství.

Poskytování přímé pomoci klientům v sociálních službách - v tomto smyslu znají povinnosti, zákonem předepsané postupy příslušných orgánů, respektují práva občanů, lidská práva, zachovávají mlčenlivost, znají kompetence příslušných orgánů. Klientům jsou schopni odborně poradit, pomoci, doprovázet je. Vědí, které instituce státní správy a místní samosprávy a za jakých zákonem stanovených podmínek služby klientům poskytují.

Dodržování bezpečnosti práce a ochrany zdraví při práci - dodržují základní předpisy v této oblasti

Digitální kompetence – žáci by měli ovládat potřebnou sadu digitálních zařízení, aplikací, služeb a nástrojů umělé inteligence, využívat je ve školním a pracovním prostředí i při zapojení do veřejného života; získávat, posuzovat, spravovat a sdílet data, informace a digitální obsah v různých formátech; vyrovnávat se s proměnlivostí digitálních technologií, zvažuje rizika a přínosy; předcházet situacím ohrožujícím bezpečnost zařízení, dat, i zdraví lidí; v digitálním prostředí vždy jednat eticky, s ohleduplností a respektem k druhým.

Usilování o nejvyšší kvalitu své práce

Ekonomické jednání

V předmětu dochází v průběhu učiva především k začleňování průřezových témat - Občan v demokratické společnosti, Člověk a svět práce, Informační a komunikační technologie.

Průřezová témata jsou průběžně a vhodně začleňována k jednotlivým tematickým okruhům učiva. V mnoha případech se v předmětu Základy práva prolínají.

Občan v demokratické společnosti - prolíná se téměř všemi tematickými okruhy učiva. Předmět je koncipován tak, aby si každou hodinu v každém tématu žáci uvědomovali a osvojovali postoje a hodnotové orientaci, které jsou potřebné pro fungování a zdokonalování demokracie. Osvojují si faktické, věcné i normativní stránky jednání odpovědného aktivního občana. Učivo je vede k tomu, aby se seznámili a zároveň respektovali fungování právního státu, respektovali práva druhých, respektovali právní normy ale i jiné nepsané sociální normy společnosti, ve které žijí. Učí se myslet kriticky, objektivně, logicky a učí se tím být schopni odolávat myšlenkové manipulaci.

Člověk a svět práce – téma je naplňováno především v tematickém celku o pracovním právu, kde se žáci učí nejen budoucím odborným profesním dovednostem, ale zároveň se učí i orientaci na trhu práce, práce s příslušnými právními normami z této oblasti, učí se, jak vzniká, zaniká, mění se pracovní poměr, co obsahuje pracovní smlouva, jaká jsou práva a povinnosti zaměstnanců a zaměstnavatelů, postavení odborů a podmínky kolektivního vyjednávání a další.

Člověk a digitální svět – žák je veden k efektivnímu využívání digitálních nástrojů potřebných nebo vhodných pro odborné činnosti; využívá digitální technologie k vlastnímu vzdělávání a osobnímu rozvoji; žák získává data, informace a obsah z různých zdrojů v digitálním prostředí; posuzuje jejich spolehlivost a úplnost; žák komunikuje prostřednictvím různých digitálních technologií a přizpůsobuje prostředky komunikace danému kontextu.

5.16.1.7. Vzdělávací oblasti a obsahové okruhy

Učivo předmětu Základy práva je součástí především **Společenskovední vzdělávání**. Napomáhá k pozitivnímu ovlivňování hodnotové orientace žáků, aby byli slušnými lidmi a odpovědnými občany demokratického státu, aby jednali uvážlivě nejen pro vlastní prospěch, ale též pro veřejný zájem. Tento směr naplňuje obsahově především ústavní právo, které klade důraz na získání informací o fungování demokratického státu a lidská práva, dále právo občanské, rodinné i pracovní. Díky trestnímu právu se učí odpovědnosti, uvědomují si následky protisociálního jednání a pravidla fungování mezilidských vztahů.

5.16.2. Rozpis učiva a výsledků vzdělání

1. ročník	0,5 hodiny týdně	celkem 15 hodin
Výsledky vzdělávání	Učivo	
Žák - dokáže časově určit vznik práva, chápe vztah mezi vznikem prvních států a práva, zdůvodní a objasní nepostradatelnost práva pro fungování lidské společnosti - je mu zřejmé, co je to státní stát, jakými se vyznačuje znaky, dokáže vysvětlit rozdíl mezi státy totalitními a právními a chápe význam dodržování a garantování základních lidských práv a svobod v právním státu a nutnost primátu práva nad státem - chápe nutnost existence právní normy pro fungování nejen státu jako takového, ale i význam právních norem pro běžný každodenní život občana a tedy i život svůj vlastní, umí rozlišit mezi normou právní a ostatními společenskými normami, umí vysvětlit rozdíl mezi konformitou a deviací - dokáže zařadit jednotlivé právní normy i právní skutečnosti do jednotlivých odvětví práva, zná rozdělení právních norem do základních odvětví - zná a dokáže vysvětlit, jaké prameny práva se v historii lidstva vyskytovaly a které prameny práva jsou výhradními v ČR - chápe a umí objasnit hierarchii právního řádu - chápe, za jakých podmínek dochází k realizaci práva, jaké musí nastat právní skutečnosti a jaké prvky musí obsahovat každý právní vztah - umí objasnit, jak se normativní právní akty (normy) mění v individuální právní akty, tedy jak dochází k aplikaci práva, které orgány ji provádějí	Právní teorie - Vznik práva. Právo a stát, právo a společnost. - Právní stát. Funkce práva. - Právní systém, odvětví práva. - Právní norma. - Prameny práva. - Právní řád. - Realizace práva. Prvky právních vztahů. - Aplikace práva.	
- uvědomuje si význam a postavení Ústavy ČR v právním řádu ČR - dokáže Ústavu ČR charakterizovat, zná její strukturu, dokáže s touto normou pracovat a vyhledávat v ní potřebné informace o fungování státu a státní moci - zná základní lidská práva, svobody, historii vývoje lidských práv ve společnosti - chápe důležitost LZPS, zná a dokáže objasnit základní práva občanů v ní obsažená, dokáže je uplatňovat v praxi a učit se akceptovat a tolerovat práva druhých - uvědomuje si zvláštnost postavení dětí ve společnosti, zná práva dětí stanovená Úmluvou o právech dítěte, umí v praxi rozpoznat, kdy jsou práva dětí poškozována a potlačována, zná mechanismy pomoci těmto dětem - uvědomuje si nutnost rozdělení státní moci v demokraticky fungující společnosti i mechanismy kontroly těchto mocí - zná, chápe a umí vysvětlit fungování Parlamentu ČR, jeho rozdělení, kompetence a funkce jeho komor, popíše legislativní proces - chápe a umí popsat činnost vlády jako orgánu moci výkonné, zná její složení, fungování, zná pravomoci	Ústavní právo - Ústava ČR. - Základní lidská práva. Všeobecná deklarace lidských práv. Listina základních práva a svobod. Úmluva o právech dítěte. - Dělbá státní moci. - Moc zákonodárná - Moc výkonná. - Moc soudní. - Územní samospráva.	

prezidenta svěřené mu Ústavou ČR, chápe fungování tohoto institutu - umí popsat a vysvětlit obecnou soustavu soudů, jejich nezávislost, zná soudy speciální a jejich funkce - ví, jakým způsobem je dle Ústavy ČR dělen stát do samostatných územních celků	
- umí vysvětlit, které právní vztahy rodinné právo upravuje, seznámí se a naučí pracovat se Zákonem o rodině a dalšími právními normami tohoto odvětví - uvědomuje si význam a účel manželství nejen z hlediska právního, ale i jeho význam manželství a především funkční rodiny pro každého jedince - zná podmínky pro vznik manželství a zná zákonné podmínky jeho zániku - dokáže posoudit a chápe nutnost fungování rodiny pro nezletilé děti - uvědomuje si postavení muže a ženy v manželství, jejich vztahy osobního, morálního charakteru a chápe i vztahy majetkové a institut společného jmění manželů - ví, kdy vznikají vztahy mezi rodiči a dětmi, jak se dle zákona určuje otcovství, co je to rodičovská odpovědnost, co zahrnuje, jak je důležité její plnění pro řádný vývoj dítěte a jak může soud zasáhnout do výkonu rodičovské odpovědnosti a sám dokáže najít příklady, kdy je k tomu soud oprávněn a kdy rodiče svou zákonnou odpovědnost vůči dítěti neplní - zná, chápe a umí vysvětlit všechny druhy vyživovacích povinností mezi členy rodiny, především rodiči a dětmi a manžely - chápe význam institutu náhradní rodinné péče pro výchovu a vývoj dítěte, které nemá možnost vyrůstat ve vlastní rodině, zná podmínky pro vznik některého z typů náhradní rodinné péče, ví, jaké vztahy mezi dítětem a osvojitelem, popř. pěstouny ze zákona vznikají	Právo rodinné - Charakteristika a prameny rodinného práva - Vznik manželství - Zánik manželství - Vztahy mezi manžely - Vztahy mezi rodiči a dětmi - Vyživovací povinnosti v rodinném právu - Náhradní rodinná péče
- dokáže charakterizovat občanské právo jako jedno z nejvýznamnějších odvětví práva, které provází občana každodenně po celý život, zná hlavní prameny tohoto práva, především Občanský zákoník - dokáže vysvětlit, co je to institut zastoupení, jaký je rozdíl mezi zastoupením smluvním a zákonným, umí sepsat plnou moc - chápe a umí vysvětlit hlavní pojmy občanského práva, rozlišuje mezi právem věcným, dokáže vysvětlit, co je to věc v právním smyslu, jaké věci občanské právo rozlišuje, co je to právo závazkové, co je pohledávka, kdo je věřitel a dlužník - umí vysvětlit, co je to vlastnictví, jak vzniká, zaniká, jaká je regulace vlastnických vztahů mezi sousedy, co je to spoluvlastnictví, jak vzniká, zaniká, co je to podíl - chápe, jak vznikají závazky, jak se zaručuje jejich dodržování, rozlišuje smlouvy, z nichž závazky vznikají - chápe obecnou odpovědnost za škodu a zná i	Občanské právo - Charakteristika právního odvětví, hlavní prameny práva, subjekty občanského práva - Zastupování v občanském právu - Vlastnické právo. Vlastnictví. Spoluvlastnictví - Dědické právo. - Závazkové právo. - Odpovědnost za škodu v občanském právu. - Občanské soudní řízení – pojem, prameny - Průběh občanského soudního řízení

zvláštní typy odpovědnosti za škodu - ví, jakým způsobem probíhá občanské soudní řízení, které soudy jsou kompetentní k rozhodování v občanských věcech, umí sepsat jednoduchý návrh, zná, jaké může volit opravné prostředky a jakým způsobem může probíhat výkon rozhodnutí	
- umí charakterizovat odpovědnost pracovního práva, má přehled o hlavních právních normách, umí pracovat se Zákoníkem práce - rozlišuje subjekty pracovního práva, zná jejich práva a povinnosti, chápe postavení odborů a podmínky kolektivního vyjednávání - dokáže vysvětlit, jak vznikají pracovně právní vztahy, jak vypadá a co musí obsahovat pracovní smlouva - orientuje se v tom, co je pracovní doba a jaké jsou druhy pracovní doby, a co je považováno dle pracovního práva za dobu odpočinku - zná způsoby zániku pracovního poměru	Pracovní právo - Charakteristika odpovědnosti práva, hlavní právní normy - Subjekty pracovního práva - Vznik pracovního poměru - Změny pracovního poměru - Pracovní doba - Doba odpočinku - Zánik pracovního poměru
- umí charakterizovat trestní právo jako jedno z odpovědností práva, chápe jeho dělení na TP hmotné a procesní - zná Trestní zákon jako hlavní pramen trestního práva hmotného, umí v něm vyhledávat - umí rozlišovat mezi trestným činem a přestupkem - zná a umí určit a vysvětlit prvky trestného činu - zná strukturu pravidelných trestů daných zákonem a zná i tresty výjimečné, chápe význam trestu - chápe zvláštní přístup trestního práva k mladistvým, má přehled o tom, jakým způsobem mohou být trestáni	Trestní právo hmotné - Pojem, struktura, prameny, funkce a zásady - Trestný čin - Tresty a ochranná opatření - Zvláštní ustanovení ve vztahu k mladistvým Trestní právo procesní - Průběh trestního řízení

5.17. Základy přírodních věd

STŘEDNÍ ŠKOLA SOCIÁLNÍ PÉČE A SLUŽEB, ZÁBŘEH, NÁM. 8 KVĚTNA			
RVP:	75-41-M/01 Sociální činnost		
ŠVP:	Sociální činnost		
Předmět:	Základy přírodních věd		
Hodinová dotace:	15 hodin	Platnost od:	1. 9. 2025

5.17.1. Pojetí vyučovacího předmětu Základy přírodních věd

5.17.1.1. Obecný cíl vyučovacího předmětu

Cílem vzdělávání v oblasti chemie je především naučit žáky využívat chemické poznatky v profesním, odborném i denním životě, klást si otázky významu chemických látek pro člověka, jejich význam a využití. Přispívá k formování vztahů k přírodnímu prostředí a umožňuje žákům proniknout do dějů, které probíhají v přírodě a v lidském organismu.

Výuka fyziky směřuje k tomu, aby žáci dodržovali zásady a předpisy BOZP, přijímali odpovědnost za svá rozhodnutí a jednání, vážili si života, zdraví, materiálních a duchovních hodnot, dobrého životního prostředí a snažili se je zachovat pro příští generace.

5.17.1.2. Charakteristika učiva

Výuka probíhá v prvním ročníku dvěma vyučovacími hodinami týdně. V prvním pololetí je výuka zaměřená na chemii a ve druhém pololetí na fyziku. Učivo se zaměřuje na tematické celky:

- **Obecná chemie**, která pojednává o chemickém složení a vlastnostech látek, směsí a roztoků a jejich významu pro člověka. Dále je učivo zaměřeno na chemické názvosloví, periodickou soustavu prvků a jednoduché chemické výpočty.
- **Anorganická chemie** pojednává o vlastnostech anorganických látek a sloučenin a jejich využití v běžném životě i v odborné praxi.
- **Organická chemie** se zaměřuje na klasifikaci a názvosloví organických sloučenin a jejich využití a zároveň je posoudí i z hlediska vlivu na zdraví a životní prostředí.
- **Biochemie** se zabývá chemickým složením živých organismů a přírodními látkami (sacharidy, bílkoviny, lipidy, enzymy, vitamíny, hormony, nukleové kyseliny).
- **Technicky významné látky** – léčiva, pesticidy, detergenty, plasty a jejich vliv na lidský organismus, zdraví a životní prostředí.
- **Mechanika** se zabývá mechanickým pohybem, tedy přemísťováním těles v prostoru a čase a změnami velikostí a tvarů těles
- **Termika** se zabývá studiem vlastností látek a jejich změn souvisejících teplotou.
- **Elektřina a magnetismus** - soubor jevů, ve kterém se projevuje vzájemná souvislost elektřiny a magnetismu
- **Vlnění a optika**, optika se zabývá světlem, jeho šířením v různých prostředích a na jejich rozhraních, zabývá se vzájemným působením světla a látky, zkoumá podstatu světla a další jevy, které se světlem souvisejí.
- **Fyzika atomu** zabývající se studiem elektronového obalu a také atomovým jádrem,
- **Vesmír** - zahrnuje tedy hvězdy, planety, galaxie, mezgalaktický prostor a další. V užším smyslu se vesmír také někdy užívá jako označení pro kosmický prostor, tedy část vesmíru mimo Zemi.

5.17.1.3. Cíle vzdělávání v oblasti citů, postojů, hodnot a preferencí

Obsah předmětu dává předpoklad, aby žáci uměli využívat poznatky chemie v praktickém životě, logicky uvažovali, analyzovali a řešili jednoduché chemické problémy, aby uměli posoudit chemické látky také z hlediska nebezpečnosti pro živé organismy, vážili si života, zdraví, dobrého životního prostředí a snažili se je zachovat pro příští generace. Žáci jsou vedeni k samostatnosti, odpovědnosti a kultuře osobního projevu.

Výuka fyziky směřuje k tomu, aby žáci dodržovali zásady a předpisy BOZP, přijímali odpovědnost za svá rozhodnutí a jednání, vážili si života, zdraví, materiálních a duchovních hodnot, dobrého životního prostředí a snažili se je zachovat pro příští generace.

5.17.1.4. Výukové strategie (pojetí výuky)

Předmět Chemie je rozdělen na několik hlavních tematických celků, které na sebe navazují. Výuka je vedena formou výkladu nebo řízeného rozhovoru s návazností na znalost žáků. Jsou využívány názorné pomůcky, praktické ukázky, modely, didaktická technika, učebnice, do výuky je zařazováno samostatné řešení úkolů, kdy žáci uplatní své znalosti z předmětu. Součástí vyučování je práce s informacemi, skupinová práce, písemně zpracovaná seminární práce s následnou prezentací, odborné exkurze, přednášky, besedy. Žáci jsou vedeni k využívání digitálních zdrojů pro vyhledávání informací o chemických látkách, reakcích a jejich aplikacích v praxi. Žáci využívají digitální technologie k provádění a dokumentaci chemických experimentů, včetně záznamu a zpracování dat. Při zpracování zadaných úkolů využívají digitálních technologií, odbornou literaturu, technickou dokumentaci.

Při výuce Fyziky je nejčastěji používaná metoda informačně receptivní, tzn. metoda vysvětlování, doplněná metodou rozhovoru, při kterém využívají žáci svých předchozích zkušeností, na které může učitel při výkladu navázat. Tyto metody mohou být doplněny metodami názorně demonstračními: ukázky a pozorování předmětů a jevů, předvádění pokusů, demonstrace statických obrazů.

Do výuky jsou v přiměřené míře zařazovány úlohy na zjišťování faktů a úlohy na řešení jednoduchých příkladů, které slouží k upevňování získaných vědomostí. Žáci se učí efektivně vyhledávat a hodnotit fyzikální informace z různých digitálních zdrojů a aplikovat je při řešení problémů.

Na závěr tematických celků mohou být zařazeny hodiny opakování a upevňování vědomostí a hodiny ověřování a hodnocení.

5.17.1.5. Hodnocení výsledků žáků

Při hodnocení se zaměříme na hloubku porozumění poznatkům, schopnost kritického myšlení, dovednost práce s texty, samostatnost úsudku, dovednost výstižně formulovat myšlenky, argumentovat, diskutovat, schopnost aplikovat poznatky v praxi.

Písemné zkoušení v závěru každého tematického celku, ústní zkoušení, referáty na zadané téma, prezentace pololetní písemně zpracované seminární práce a její vyhodnocení, aktivní přístup k předmětu.

5.17.1.6. Přínos předmětu k rozvoji klíčových kompetencí a aplikaci průřezových témat

Komunikativní kompetence - žáci prokazují ústně své znalosti z probraného učiva, prezentují, vysvětlují a obhajují před ostatními spolužáky své připravené seminární práce a referáty, reagují na jejich dotazy. To vede k rozvíjení schopnosti formulovat myšlenky srozumitelně a vyjadřovat se přiměřeně komunikační situaci v ústním projevu. Písemně zpracované práce (referáty a seminární práce) s využitím vlastních znalostí, internetu a odborné literatury učí žáky formulovat své myšlenky srozumitelně a souvisle, písemně zpracovávat odborná témata, jsou vedeni k dodržování jazykové i stylistické normy a odborné terminologie, učí se vyjadřovat a vystupovat v souladu se zásadami kultury osobního projevu a společenského chování.

Personální kompetence - prezentace vědomostí a diskuse při řešení problematiky chemie a fyziky, s návazností na znalosti z ostatních předmětů (biologie, ekologie), poznatky a zkušenosti z každodenního a osobního života učí žáky, jak se chovat v různých situacích, učí je přijímat hodnocení výsledků svých znalostí a dovedností i ze strany jiných lidí, adekvátně reagovat, přijímat radu i kritiku, dále se vzdělávat, pečovat o své fyzické i duševní zdraví.

Sociální kompetence - žáci jsou schopni v hodinách při řešení odborného problému pracovat v týmu a podílet se na realizaci společných pracovních činností a odpovědně plnit svěřené úkoly, uznávat autoritu nadřízených, přispívat k vytváření vstřícných mezilidských vztahů a k předcházení osobních konfliktů, nepodléhat předsudkům a stereotypům v přístupu k jiným lidem.

Kompetence k řešení problémů - zadáváním samostatných úkolů, jsou žáci schopni porozumět zadanému problému, určit jádro problému, získat informace k jeho řešení, zhodnotit dosažený výsledek, uplatňovat při řešení problémů různé metody myšlení a myšlenkové operace, využívat prostředky informačních a komunikačních technologií a efektivně pracovat s informacemi.

Digitální kompetence - žáci jsou vedeni k efektivnímu využívání digitálních technologií v přírodních vědách, a to při provádění experimentů, zpracování a vyhodnocování dat a řešení přírodovědných problémů. Žáci se učí pracovat s digitálními nástroji, které jsou užívány k podpoře badatelských činností a k rozvoji schopnosti interpretovat a prezentovat výsledky své práce.

Průřezová témata

Občan v demokratické společnosti - výuka rozšiřuje rozhled žáka, napomáhá rozvoji osobnosti

Člověk a svět práce – žáci jsou vedeni k uvědomění si nutnosti celoživotního vzdělávání, k pochopení fungování mezilidských vztahů (v osobním životě i na pracovišti), učí se jednodušší orientaci v pracovněprávních vztazích, jsou vedeni k dodržování pracovních povinností.

Člověk a životní prostředí - tvoří v předmětu chemie zejména tyto oblasti: "Životní prostředí" se zaměřením na půdní a klimatické podmínky a jejich vliv na kvalitu potravin, ochrana přírody, prostředí a krajiny, likvidace odpadních látek a účinky likvidace toxických látek, ropných produktů, produktů jaderných reakcí a likvidace plastů... Tyto oblasti jsou realizovány formou prezentace žáků a referátů.

Ve fyzice se žáci učí využití obnovitelných zdrojů energií, ochranu před negativními účinky hluku, využití jaderné energie.

Ochrana člověka za mimořádných událostí - únik nebezpečných látek do životního prostředí

Člověk a digitální svět - v předmětu Základy přírodních věd jde zejména o využití internetu, odborné literatury, technické dokumentace k získání informací pro tvorbu seminární práce, referátů a k dalšímu vzdělávání.

5.17.2. Rozpis učiva a výsledků vzdělávání

1. ročník	0,5 hodiny týdně	celkem 15 hodin
Výsledky vzdělávání	Učivo	
Žák - dokáže porovnat fyzikální a chemické vlastnosti různých látek - popíše stavbu atomu, vznik chemické vazby - zná názvy, značky a vzorce vybraných chemických prvků a sloučenin - popíše charakteristické vlastnosti nekovů, kovů a jejich umístění v periodické soustavě prvků - popíše základní metody oddělování složek ze směsí a jejich využití v praxi - vyjádří složení roztoku a připraví roztok požadovaného složení - vysvětlí podstatu chemických reakcí a zapíše jednoduchou chemickou reakci chemickou rovnicí - provádí jednoduché chemické výpočty, které lze využít v odborné praxi	CHEMIE: Obecná chemie - chemické látky a jejich vlastnosti - částicové složení látek, atom, molekula - chemická vazba - chemické prvky, sloučeniny - chemická symbolika - periodická soustava prvků - směsi a roztoky - chemické reakce, chemické rovnice - výpočty v chemii	
- vysvětlí vlastnosti anorganických látek - tvoří chemické vzorce a názvy vybraných anorganických sloučenin - charakterizuje vybrané prvky a anorganické sloučeniny a zhodnotí jejich využití v odborné praxi a v běžném životě, posoudí je z hlediska vlivu na zdraví a životní prostředí	Anorganická chemie - anorganické látky, oxidy, kyseliny, hydroxidy, soli - názvosloví anorganických sloučenin - vybrané prvky a anorganické sloučeniny v běžném životě a odborné praxi	
- charakterizuje skupiny uhlovodíků a jejich vybrané deriváty a tvoří jednoduché organické vzorce a názvy - uvede významné zástupce jednoduchých organických sloučenin a zhodnotí jejich využití v běžném životě a v odborné praxi, posoudí je z hlediska vlivu na zdraví a životní prostředí	Organická chemie - vlastnosti atomů uhlíku - základ názvosloví organických sloučenin - organické sloučeniny v běžném životě	
- charakterizuje biogenní prvky a jejich sloučeniny - charakterizuje nejdůležitější přírodní látky - popíše vybrané biochemické děje	Biochemie - chemické složení živých organismů - přírodní látky, sacharidy, bílkoviny, lipidy, nukleové kyseliny, biokatalyzátory - biochemické děje	
- uvede zástupce technicky významných látek a zhodnotí jejich využití v běžném životě a v odborné praxi, posoudí je z hlediska vlivu na zdraví a životní	Technicky významné látky - léčiva, pesticidy, detergenty, plasty	

prostředí	
- rozliší druhy pohybů a řeší jednoduché úlohy na pohyb hmotného bodu - určí síly, které působí na tělesa a popíše, jaký druh pohybu tyto síly vyvolají - určí mechanickou práci a energii při pohybu tělesa působením stálé síly - vysvětlí na příkladech platnost zákona zachování mechanické energie - určí výslednici sil působících na těleso - aplikuje Pascalův a Archimédův zákon při řešení úloh	FYZIKA: Mechanika - jednotky SI, převody jednotek - pohyb přímočarý, jeho rychlost a dráha - pohyb rovnoměrný po kružnici - Newtonovy pohybové zákony - síly v přírodě, gravitace - mechanická práce a energie - posuvný a otáčivý pohyb, skládání sil - tlakové síly a tlak v tekutinách
- vysvětlí význam teplotní roztažnosti látek v přírodě a technické praxi - vysvětlí pojem vnitřní energie soustavy a způsoby její změny - popíše princip nejdůležitějších tepelných motorů - popíše přeměny skupenství látek a jejich význam v přírodě a technické praxi	Termika - teplota, teplotní roztažnost látek - teplo a práce, přeměny vnitřní energie - tepelné motory - přeměny skupenství, struktura pevných látek a kapalin
- popíše elektrické pole z hlediska jeho působení na bodový elektrický náboj - řeší úlohy s elektrickými obvody s použitím Ohmova zákona - popíše princip a použití polovodičových součástek s přechodem PN - určí magnetickou sílu v magnetickém poli vodiče s proudem - popíše princip generování střídavých proudů a jejich využití v energetice	Elektřina a magnetismus - elektrický náboj tělesa, elektrická síla, elektrické pole, kapacita vodiče - elektrický proud v látkách, zákony elektrického proudu, polovodiče - magnetické pole, magnetické pole elektrického proudu, elektromagnetická indukce - vznik střídavého proudu, přenos elektrické energie střídavým proudem
- rozliší základní druhy vlnění, popíše jeho šíření - charakterizuje základní vlastnosti zvuku, chápe negativní vliv hluku a zná způsoby ochrany sluchu - charakterizuje světlo a jeho rychlost - řeší úlohy na zobrazení zrcadly a čočkami - vysvětlí optickou funkci oka a korekci jeho vad - popíše význam různých druhů elektromagnetického záření	Vlnění a optika - mechanické kmitání a vlnění - zvuk, jeho vlastnosti, ultrazvuk - světlo a jeho šíření - zrcadla a čočky, oko - druhy elektromagnetického záření, rentgenové záření
- popíše strukturu atomu a stavbu elektron. obalu - popíše stavbu atomového jádra a charakterizuje základní nukleony - vysvětlí podstatu radioaktivity, typy radioaktivního záření a ochranu před tímto zářením - popíše princip získávání energie v jaderném reaktoru	Fyzika atomu - model atomu, laser - nukleony, radioaktivita, jaderné záření - jaderná energie a její využití
- charakterizuje Slunce jako hvězdu - popíše objekty ve sluneční soustavě - zná příklady základních typů hvězd	Vesmír - Slunce, planety a jejich pohyb, komety - hvězdy a galaxie

5.18. Základy společenských věd

STŘEDNÍ ŠKOLA SOCIÁLNÍ PÉČE A SLUŽEB, ZÁBŘEH, NÁM. 8 KVĚTNA			
RVP:	75-41-M/01 Sociální činnost		
ŠVP:	Sociálně činnost		
Předmět:	Základy společenských věd		
Hodinová dotace:	15 hodin	Platnost od:	1. 9. 2025

5.18.1. Pojetí vyučovacího předmětu Základy společenských věd

5.18.1.1. Obecný cíl vyučovacího předmětu

Obecným cílem předmětu je připravit žáky na aktivní a odpovědný život v demokratické společnosti. Předmět si klade za cíl naučit žáky orientovat se v základních společenských jevech a procesech, jež jsou součástí každodenního života. Rozvíjet pozitivní hodnotový systém a vést žáky k vědomé reflexi vlastního jednání i jednání ostatních, dále pak upevňovat odpovědnost za sebe, místo a společnost, ve které žijí. Výuka je směřována k podpoře schopnosti diskutovat, věcně argumentovat, rozpoznávat negativní stereotypy či případné manipulativní strategie v rámci veřejného života, respektovat základní demokratické principy. Učí se kriticky myslet, řešit problémy, zastávat zásady a principy demokracie. Snažíme se vést žáky ke vzájemné toleranci a spolupráci.

5.18.1.2. Charakteristika učiva

Vyučovací předmět základy společenských věd vychází ze vzdělávacího obsahu RVP 75-41-M/ 01 a průřezových témat Občan v demokratické společnosti, Člověk a životní prostředí a Člověk a svět práce, Člověk a digitální svět.

Učivo je zařazeno do čtvrtého ročníku, věnuje se oblastem Člověk v lidském společenství, Soudobý svět, Člověk jako občan, Člověk a svět.

Základy společenských věd jako předmět s obsahem všeobecně vzdělávacím je úzce propojen s dalšími vyučovacími předměty, a to jak všeobecně vzdělávacími, tak odbornými předměty. Žáci se při řešení příkladových situací učí využívat poznatky získané z různých vzdělávacích oborů. Z předmětů úzce spojených s obsahem základů společenských věd je možné jmenovat dějepis, český jazyk a komunikaci, ekonomiku, osobnostní výchovu, právo, literaturu a dějiny umění, psychologii.

5.18.1.3. Výukové strategie (pojetí výuky)

Ve společenskovědní oblasti vzdělávání je kladen důraz nikoliv na sumu teoretických poznatků, ale na přípravu pro praktický život a celoživotní vzdělávání. K této dobré přípravě je třeba vybraných vědomostí a dovedností, které jsou prostředkem ke kultivaci politického, sociálního, právního a ekonomického vědomí žáků a k posilování jejich mediální a finanční gramotnosti.

Ve výuce základů společenských věd se využívá širokého spektra metod výuky, převážně aktivizujících metod, skupinové i samostatné práce žáků, práce s textem, ale i diskuze, besedy, exkurzí, samozřejmostí je i využívání moderních informačních a komunikačních technologií. Ve výuce jsou zvýšeně reflektovány aktuální otázky občanského a společenského života, je kladen velký důraz na kritické myšlení, práci s informacemi, žáci jsou vedeni k sebehodnocení, vyjádření svého názoru i poskytování zpětné vazby.

5.18.1.4. Hodnocení výsledků žáků

Hodnocení vychází z platného klasifikačního řádu školy a je doplněno sebehodnocením žáka a slovním hodnocením učitele. V hodnocení se promítá aktivita žáků při výuce, znalost probraného učiva, orientace v současném dění, schopnost získávat informace, formulovat své názory a diskutovat o nich, schopnost práce s informacemi - vyhledávání zdrojů, jejich zhodnocení, zpracování a použití. Hodnocena je i kvalita zpracování domácích úloh.

Žáci jsou na začátku školního roku seznámeni s podmínkami klasifikace a kritérii hodnocení.

5.18.1.5. Přínos předmětu k rozvoji klíčových kompetencí a aplikaci průřezových témat

Kompetence k učení

Žák:

- ovládá různé techniky učení, umí si vytvořit vhodný studijní režim a podmínky

- umí efektivně vyhledávat a zpracovávat informace, využívá ke svému učení různé informační zdroje, včetně svých zkušeností i zkušeností jiných lidí
- sleduje a hodnotí pokrok při dosahování cílů svého učení, přijímá hodnocení výsledků svého učení od jiných lidí
- zná možnosti svého dalšího vzdělávání

Kompetence k řešení problémů

Žák:

- umí uplatňovat své společenskovední znalosti a dovednosti v každodenním životě – při jednání s lidmi i institucemi, při řešení praktických otázek spojených s politickým a filozoficko-etickým rozhodováním, hodnocením a jednáním, stejně jako při zvládání problémů právní či sociální povahy
- porozumí zadání úkolu nebo určí jádro problému, získá informace potřebné k řešení problému
- navrhne způsob řešení, popř. varianty řešení a zdůvodní jej, vyhodnotí a ověří správnost zvoleného postupu a dosažené výsledky
- využívá zkušenosti a vědomosti nabyté dříve
- spolupracuje při řešení problémů s jinými lidmi

Kompetence komunikativní

Žák:

- vyjadřuje se přiměřeně účelu jednání a komunikační situaci v projevech mluvených i psaných a vhodně se prezentuje v souladu se zásadami kultury projevu a chování
- umí vyjadřovat své názory a postoje na sociální, politické, ekonomické i etické otázky jasně, přesně a správně z hlediska pojmů i formy a zároveň je podkládat odpovídajícími argumenty
- účastní se aktivně diskusí, je otevřený názorům ostatních lidí
- je schopen zpracovat administrativní písemnosti, pracovní dokumenty i souvislé texty na běžná i odborná témata

Kompetence sociální a personální

Žák:

- odhaduje důsledky svého jednání a chování v různých situacích
- stanovuje si cíle a priority podle svých osobních schopností, zájmové a pracovní orientace a životních podmínek
- reaguje adekvátně na hodnocení svého vystupování a způsobu jednání ze strany jiných lidí, přijímá radu i kritiku
- ověřuje si získané poznatky, kriticky zvažuje názory, postoje a jednání jiných lidí
- adaptuje se na měnící se životní a pracovní podmínky a podle svých schopností a možností je pozitivně ovlivňuje
- je připraven řešit své sociální i ekonomické záležitosti, je finančně gramotný
- pracuje v týmu a podílí se na realizaci společných pracovních a jiných činností
- přijímá a odpovědně plní svěřené úkoly
- přispívá k vytváření vstřícných mezilidských vztahů a k předcházení osobním konfliktům, nepodléhá předsudkům a stereotypům v přístupu k druhým

Kompetence občanské

Žák:

- jedná zodpovědně jak ve svém vlastním zájmu, tak ve prospěch společnosti, v souladu s morálními zásadami a s respektem k právům a důstojnosti každého člověka
- upřednostňuje demokratické hodnoty a přístupy před nedemokratickými a ctí lidská práva, dodržuje zákony
- zajímá se aktivně o politické a společenské dění u nás a ve světě
- uznává hodnotu života, uvědomuje si odpovědnost za vlastní život a spoluodpovědnost při zabezpečování ochrany života a zdraví ostatních
- uznává tradice a hodnoty svého národa, chápe jeho současnost v evropském a světovém kontextu

Kompetence k pracovnímu uplatnění a podnikatelským aktivitám

Žák:

- optimálně využívá své osobnostní a odborné předpoklady pro úspěšné uplatnění ve světě práce
- má přehled o uplatnění na trhu práce a reálnou představu o pracovních, platových a jiných podmínkách v oboru a o požadavcích zaměstnavatelů na pracovníky
- zná obecná práva a povinnosti zaměstnavatelů a pracovníků
- rozumí podstatě podnikání

Digitální kompetence

Žák:

- je schopen se orientovat v digitálním prostředí a využívat digitální technologie bezpečně, sebejistě, kriticky a tvořivě při práci, při učení, ve volném čase i při svém zapojení do společenského života

- ovládá potřebnou sadu digitálních zařízení, aplikací a služeb, včetně nástrojů z oblasti umělé inteligence, vhodně je využívá, digitální technologie a způsob jejich použití nastavuje a mění podle toho, jak se vyvíjejí dostupné možnosti a jak se mění jeho vlastní potřeby nebo pracovní prostředí a nástroje
- získává, posuzuje, spravuje, sdílí a sděluje data, informace a digitální obsah v různých formátech v osobní či profesní komunitě; k tomu volí efektivní postupy, strategie a způsoby, které odpovídají konkrétní situaci a účelu
- předchází situacím ohrožujícím bezpečnost zařízení i dat, situacím ohrožujícím zdraví, při spolupráci, komunikaci a sdílení informací v digitálním prostředí jedná eticky

Průřezová témata jsou začleňována k jednotlivým tematickým celkům v učivu. V předmětu základy společenských věd se prolínají tato průřezová témata:

Občan v demokratické společnosti – žáci jsou vedeni k tomu, aby byli připraveni si klást základní existenční otázky a hledat na ně odpovědi a řešení, hledali kompromisy mezi osobní svobodou a sociální odpovědností a byli kriticky tolerantní, byli schopni odolávat myšlenkové manipulaci, dovedli jednat s lidmi, diskutovat o citlivých nebo kontroverzních otázkách, byli ochotni se angažovat nejen pro vlastní prospěch, ale i pro veřejné zájmy a ve prospěch jiných lidí, vážili si materiálních a duchovních hodnot. Dovedli se orientovat v mediálních obsazích a optimálně využívat a hodnotit masová média.

Člověk a životní prostředí – žáci jsou vedeni k citovému vnímání svého okolí a přírodního prostředí, k uvědomování si odpovědnosti za své chování ve vztahu k okolnímu prostředí, k zásadám zdravého životního stylu a odpovědnosti za své zdraví.

Člověk a svět práce – žáci se učí posouzení svých reálných možností, znají techniky sebe prezentace, jsou si vědomi nutnosti celoživotního vzdělávání.

Člověk a digitální svět – žáci jsou vedeni zejména k tomu, aby vnímali postavení, roli či vliv digitálních technologií a práci s nimi v politickém, sociálním, právním a ekonomickém kontextu.

5.18.2. Rozpis učiva a výsledků vzdělávání

3. ročník

0,5 hodiny týdně

celkem 15 hodin

Výsledky vzdělávání	Učivo
Žák: - charakterizuje současnou českou společnost, její etnické a sociální složení - vysvětlí význam péče o kulturní hodnoty, význam vědy a umění - popíše sociální nerovnost a chudobu ve vyspělých demokraciích, uvede postupy, jimiž lze do jisté míry řešit sociální problémy - popíše, kam se může obrátit, když se dostane do složité sociální situace - rozliší pravidelné a nepravidelné příjmy a výdaje a na základě toho sestaví rozpočet domácnosti - navrhne, jak řešit schodkový rozpočet a jak naložit s přebytkovým rozpočtem domácnosti, včetně zajištění na stáří - navrhne způsoby, jak využít osobní volné finanční prostředky, a vybere nejvýhodnější finanční produkt pro jejich investování - vybere nejvýhodnější úvěrový produkt, zdůvodní své rozhodnutí a posoudí způsoby zajištění úvěru, vysvětlí, jak se vyvarovat předlužení a jaké jsou jeho důsledky, a jak řešit tíživou finanční situaci - dovede posoudit služby nabízené peněžními ústavy a jinými subjekty a jejich možná rizika - objasní způsoby ovlivňování veřejnosti - objasní význam solidarity a dobrých vztahů	Člověk v lidském společenství - společnost, společnost tradiční a moderní, pozdně moderní společnost - hmotná kultura, duchovní kultura - současná česká společnost, společenské vrstvy, elity a jejich úloha - sociální nerovnost a chudoba v současné společnosti - majetek a jeho nabývání, rozhodování o finančních záležitostech jedince a rodiny, rozpočtu domácnosti, zodpovědné hospodaření - řešení krizových finančních situací, sociální zajištění občanů - rasy, etnika, národy a národnosti; majorita a minority ve společnosti, multikulturní soužití; migrace, migranti, azylanti - postavení mužů a žen, genderové problémy - víra a ateismus, náboženství a církve, náboženská hnutí, sekty, náboženský fundamentalismus

v komunitě - debatuje o pozitivěch i problémech multikulturního soužití, objasní příčiny migrace lidí - posoudí, kdy je v praktickém životě rovnost pohlaví porušována - objasní postavení církví a věřících v ČR - vysvětlí, čím jsou nebezpečné některé náboženské sekty a náboženský fundamentalismus	
Žák: - popíše rozčlenění soudobého světa na civilizační sféry a civilizace, charakterizuje základní světová náboženství; - vysvětlí, s jakými konflikty a problémy se potýká soudobý svět, jak jsou řešeny, debatuje o jejich možných perspektivách; - objasní postavení České republiky v Evropě a v soudobém světě; - charakterizuje soudobé cíle EU a posoudí její politiku; - popíše funkci a činnost OSN a NATO; - vysvětlí zapojení ČR do mezinárodních struktur a podíl ČR na jejich aktivitách; - uvede příklady projevů globalizace a debatuje o jejích důsledcích	Soudobý svět - rozmanitost soudobého světa: civilizační sféry a kultury; nejvýznamnější světová náboženství; velmoci, vyspělé státy, rozvojové země a jejich problémy; konflikty v soudobém světě - integrace a dezintegrace - Česká republika a svět: NATO, OSN; zapojení ČR do mezinárodních struktur; bezpečnost na počátku 21. století, konflikty v soudobém světě; globální problémy, globalizace
Žák: - charakterizuje demokracii a objasní, jak funguje a jaké má problémy (korupce, kriminalita...) - objasní význam práv a svobod, které jsou zakotveny v českých zákonech, a popíše způsoby, jak lze ohrožená lidská práva obhajovat - dovede kriticky přistupovat k mediálním obsahům a pozitivně využívat nabídky masových médií - charakterizuje současný český politický systém, objasní funkci politických stran a svobodných voleb - uvede příklady funkcí obecní a krajské samosprávy - vysvětlí, jaké projevy je možné nazvat politickým radikalismem, nebo politickým extremismem - vysvětlí, proč je nepřijatelné propagovat hnutí omezující práva a svobody jiných lidí - uvede příklady občanské aktivity ve svém regionu, vysvětlí, co se rozumí občanskou společností - debatuje o vlastnostech, které by měl mít občan demokratického státu	Člověk jako občan - základní hodnoty a principy demokracie - lidská práva, jejich obhajování, veřejný ochránce práv, práva dětí - svobodný přístup k informacím, masová média a jejich funkce, kritický přístup k médiím, maximální využití potenciálu médií - stát, státy na počátku 21. století, český stát, státního občanství v ČR - česká ústava, politický systém v ČR, struktura veřejné správy, obecní a krajská samospráva - politika, politické ideologie - politické strany, volební systémy a volby - politický radikalismus a extremismus, současná česká extremistická scéna a její symbolika, mládež a extremismus - teror, terorismus - občanská participace, občanská společnost - občanské činnosti potřebné pro demokracii a multikulturní soužití
Žák: - vysvětlí, jaké otázky řeší filozofie filozofická etika - dovede používat vybraný pojmový aparát, který byl součástí učiva - dovede pracovat s jemu obsahově a formálně dostupnými texty - debatuje o praktických filozofických a etických otázkách - vysvětlí, proč jsou lidé za své názory, postoje a jednání odpovědní jiným lidem	Člověk a svět (praktická filozofie) - co řeší filozofie a filozofická etika - význam filozofie a etiky v životě člověka, jejich smysl pro řešení životních situací - etika a její předmět, základní pojmy etiky; morálka, mravní hodnoty a normy, mravní rozhodování a odpovědnost - životní postoje a hodnotová orientace, člověk mezi touhou po vlastním štěstí a angažováním se pro obecné dobro a pro pomoc jiným lidem

5.19. Zdravotní nauky

STŘEDNÍ ŠKOLA SOCIÁLNÍ PÉČE A SLUŽEB, ZÁBŘEH, NÁM. 8 KVĚTNA			
RVP:	75-41-M/01 Sociální činnost		
ŠVP:	Sociální činnost		
Předmět:	Zdravotní nauky		
Hodinová dotace:	45 hodin	Platnost od:	1. 9. 2025

5.19.1. Pojetí vyučovacího předmětu Zdravotní nauky

Předmět Zdravotní nauky (dále ZRN) je zaměřen na oblast vzdělávání a výchovu pro zdraví, jehož součástí jsou teoretické poznatky z anatomie a fyziologie, učivo o zdraví a nemoci, zdravém životním stylu a hygieně. Součástí předmětu jsou metodické postupy při korekci zdravotních oslabení a získávání praktických dovedností při práci s handicapovaným klientem.

Cílem předmětu ZRN je vybavit žáky znalostmi a dovednostmi potřebnými k preventivní a aktivní péči o zdraví a bezpečnost, korekce zdravotních oslabení a postižení, a tak rozvinout a podpořit jejich chování a postoje ke zdravému způsobu života a celoživotní odpovědnost za své zdraví a zdraví klientů a kompenzovat negativní vlivy způsobu života.

5.19.1.1. Charakteristika učiva

Učivo zdravotních nauk (ZRN) je rozděleno do 3 ročníků.

V 1. ročníku se ZRN zabývá stavbou a funkcí lidského organismu za fyziologických podmínek. Poskytuje základní vědomosti z anatomie a fyziologie člověka a zásady jednání v situacích osobního ohrožení a za mimořádných událostí.

Ve 2. a 3. ročníku jsou zdravotní nauky zaměřeny na péči o zdraví, prevenci a kompenzaci nemoci, význam zdravého životního stylu. Patří sem i bezpečnost a ochrana zdraví při práci a požární prevence.

Učivo vychází z teoretického základu dalších odborných předmětů (pečovatelsví, sociální péče, speciální pedagogika, ekologie, tělesná výchova a odborná praxe) a žák se učí získané znalosti využívat v praxi. Konkrétně se jedná o pohybové aktivity určené zdravotně oslabeným a postiženým jedincům.

Praktická část je zaměřena na speciální činnosti (převážně pohybové či motorické), které působí buď preventivně, nebo podporují korekce zdravotních oslabení a zdravotních postižení a nejsou kontraindikací zvýšené tělesné námahy handicapovaných jedinců.

5.19.1.2. Cíle vzdělávání v oblasti citů, postojů, hodnot a preferencí

Obsah předmětu dává předpoklad, aby žáci uměli teoretické poznatky z oblasti ZRN využívat v praktickém životě. Rozvíjí v žácích zodpovědnost za své zdraví, klade důraz na hodnocení individuálního zlepšení zdravotního stavu žáka, a tím jej motivuje k práci na vlastním zdokonalení. Svým přístupem působí i na zdraví svých klientů.

5.19.1.3. Výukové strategie (pojetí výuky)

Výuka ZRN probíhá v 1. - 3. ročníku.

V 1. ročníku 0,5 vyučovací hodiny týdně, celkem 15 hodin za školní rok.

Ve 2. ročníku 0,5 vyučovací hodiny týdně, celkem 15 hodin za školní rok.

Ve 3. ročníku 0,5 vyučovací hodiny týdně, celkem 15 hodin za školní rok.

Celkem vyučovacích hodin za celé studium je 45 hodin.

Obsah předmětu ZRN je rozdělen na několik hlavních tematických celků, které na sebe navazují. Výuka je vedena formou výkladu nebo řízeného rozhovoru s návazností na předešlé znalosti žáků. Výklad je doplňován příklady z praxe. Při výkladu jsou využívány a porovnávány zkušenosti žáka a na základě dosavadního poznání vedeme žáka k vyvozování vlastních závěrů. Důraz je kladen na názorné pojetí výuky. Jsou využívány názorné pomůcky, praktické ukázky, didaktická technika, učebnice. Do výuky je zařazováno samostatné řešení úkolů, kdy žáci uplatní své znalosti z předmětu, skupinové cvičení s využitím dostupného nářadí, náčiní a kompenzačních či demonstračních pomůcek, individuální činnosti, činnosti ve dvojici a malé skupině, využití hudby při pohybových aktivitách a cvičeních. Součástí vyučování je práce s informacemi, písemně zpracovaná seminární práce nebo referát, výstupy žáků, odborné

exkurze, přednášky. Žáci si vedou záznamy o probraném učivu. Při zpracování zadaných úkolů využívají odbornou literaturu a digitální technologie.

5.19.1.4. Hodnocení výsledků žáků

Žáci jsou hodnoceni v souladu s platným klasifikačním řádem školy. Ke zjištění dosažené úrovně osvojení vědomostí a dovedností jednotlivých žáků jsou využívány různé formy ústního a písemného hodnocení. Při hodnocení klademe důraz na osvojení znalostí v ZDN, hloubku porozumění teoretickým i praktickým poznatkům a schopnost aplikovat tyto poznatky v praxi. Při skupinových metodách a výstupech je využíváno vzájemné hodnocení žáků.

Žáky hodnotíme z písemného zkoušení v závěru každého tematického celku, z orientačního ústního zkoušení, prezentace formou výstupů na zadané téma, písemně zpracované seminární práce nebo referátu.

5.19.1.5. Přínos předmětu k rozvoji klíčových kompetencí a aplikaci průřezových témat

Kompetence k učení

- vést k uvědomění si zdraví jako nejdůležitější životní hodnoty
- žáci mají pozitivní vztah k osvojování poznatků a motivaci k dalšímu vzdělávání
- umí si aktivně vyhledávat různé informace vztahující se k předmětu zdravotní nauky, ovládá techniky učení a dovede pracovat s různými informačními zdroji, aktivně se zapojuje do výuky
- soustředěně reagovat na pokyny
- hodnotit své činnosti nebo výsledky

Kompetence k řešení problémů

- chápat zdraví jako vyvážený stav tělesné, duševní i sociální pohody (snadnější řešení problémů)
- rozvíjet vlastní zkušenost, umět rozpoznat jednoduchý (zadaný) problém, popsat jej a aktivně se zapojit do jeho řešení, žák navrhuje možné varianty řešení problému

Kompetence komunikativní

- umět vyjádřit své potřeby, přání, prožitky, porozumět jednotlivým pokynům, formulovat správně otázky
- soustředit se na informace druhých, správně naslouchat a porozumět sdělení, umět vstupovat do diskuse
- kulturně se vyjadřovat v hodinách ZRN, vyjadřovat se přesně, konkrétně, jednoznačně a srozumitelně

Kompetence sociální a personální

- umět posuzovat reálně své možnosti, podílet se na podpoře zdravého životního stylu, uvědomit si nutnost péče o zdraví své i ostatních pro harmonický vývoj člověka, pečovat aktivně o své zdraví, získávat určitý pocit zodpovědnosti za sebe a své zdraví, zvýšit zdravé sebevědomí
- chápat rizika ohrožující zdraví a jejich prevenci
- respektovat daná pravidla
- podporovat činnosti ve skupinách, kde je nutná spolupráce a podíl celé skupiny na dosaženém výsledku
- chápat a přijímat rozdílnosti ostatních

Kompetence občanské

- dodržovat pravidla bezpečnosti, ochrany svého zdraví i zdraví spolužáků
- chápat význam zdravého životního stylu
- pomáhat druhým, ocenit výsledky druhých
- uplatňovat pozitivní hodnocení a motivaci žáků

Kompetence pracovní

- žák je připraven uplatnit získané informace v odborných předmětech i praktickém vyučování, uvědomuje si význam celoživotního vzdělávání, má přehled o možnostech uplatnění v sociálních oborech
- posilovat sebedůvěru, trpělivost

Digitální kompetence

- učíme žáky využívat digitální technologie k monitorování zdravotního stavu a identifikaci pohybových aktivit vhodných pro jejich zdravotní kondici;
- podporujeme žáky v používání digitálních nástrojů pro sledování rehabilitačních cvičení a jejich efektivity;
- vedeme žáky k využívání digitálních zdrojů a aplikací zaměřených na prevenci a zlepšení zdravotního stavu prostřednictvím vhodných pohybových aktivit.

Průřezová témata

Občan v demokratické společnosti

- dostupnost informací o zdravém životním stylu, zdraví
- prezentace kompenzačních pomůcek pro pohybové aktivity
- osobní přispění v zapojení žáků z odlišného kulturního prostředí do kolektivu

Člověk a životní prostředí

- žák si uvědomí vztah mezi životním prostředím, životním stylem a zdravím jedince a společnosti
- přínos médií na propagaci zdravého životního stylu
- pozitivní účinek pohybu na zdraví
- vliv okolního prostředí na zdraví člověka, negativní vlivy působící na člověka a životní prostředí, nacházení možností způsobu ochrany zdraví, pobyt v přírodě, relaxace

Člověk a digitální svět

- žák je veden k efektivnímu využívání digitálních nástrojů potřebných nebo vhodných pro odborné činnosti
- žák využívá digitální technologie k vlastnímu vzdělávání a osobnímu rozvoji
- žák získává data, informace a obsah z různých zdrojů v digitálním prostředí; posuzuje jejich spolehlivost a úplnost
- žák komunikuje prostřednictvím různých digitálních technologií a přizpůsobuje prostředky komunikace danému kontextu.

5.19.2. Rozpis učiva a výsledků vzdělávání

1. ročník	0,5 hodiny týdně	celkem 15 hodin
Výsledky vzdělávání	Učivo	
Žák - se umí orientovat v základním názvosloví - popíše obecnou stavbu kostí a kloubů, kostních a kloubních spojení, popíše kostru člověka, uvede onemocnění kloubů - popíše obecnou stavbu svalů - objasní funkce jednotlivých svalů	Anatomie a fyziologie člověka, onemocnění jednotlivých soustav 1. Opěrná a pohybová soustava <u>Kostra lidského těla:</u> - páteř, lebka, kostra končetin - onemocnění kloubů <u>Svalstvo:</u> - kosterní svaly, hladké svaly, srdeční sval	
- vysvětlí funkci a složení krve - umí vyjmenovat krevní skupiny, definuje Rh faktor, charakterizuje nejčastější onemocnění krve - objasní pojem imunita - význam imunitního systému - vysvětlí rozdíl mezi specifickou a nespecifickou imunitou	2. Tělní tekutiny <u>Krev:</u> - charakteristika a funkce krve - krevní skupiny, Rh faktor - onemocnění krve - obranný imunitní systém – specifická a nespecifická imunita	
- vysvětlí pojem malý a velký krevní oběh, popíše stavbu a funkci cév - popíše stavbu a činnost srdce - vysvětlí řízení srdeční činnosti a oběh krve v cévách a průtok krve srdcem, definuje krevní tlak - zná nejčastější nemoci oběhové soustavy	3. Oběhová soustava - základní schéma oběhu krve - stavba a funkce cév - činnost srdce - proudění krve v cévách - regulace krevního tlaku - onemocnění oběhové soustavy	
- popíše stavbu mízního systému, cirkulace lymfy	4. Mízní soustava <u>Slezina</u>	
- popíše stavbu a funkci dýchací soustavy - vysvětlí přenos dýchacích plynů mezi krví a tkáněmi, objasní vitální kapacitu plic, mechaniku dýchání - vysvětlit nerespirační funkci dýchací soustavy, popsat tvorbu hlasu - vyjmenovat a popsat nejčastější onemocnění dýchací soustavy	5. Dýchací soustava - stavba a funkce dýchací soustavy - vnější dýchání plicemi, mechanika dýchání - plicní ventilace - kontrola plicního dýchání - nerespirační funkce dýchací soustavy: tvorba hlasu - onemocnění dýchací soustavy	
- popíše stavbu a funkci trávicích cest - charakterizuje nemoci žaludku a střev	6. Trávicí soustava - stavba a funkce orgánů trávicí soustavy - onemocnění žaludku a střev	
- vysvětlí pojem metabolismus	7. Metabolismus - metabolismus sacharidů, tuků, bílkovin	

- popíše metabolismus sacharidů, tuků, bílkovin - popíše poruchy metabolismu	- poruchy metabolismu
- dokáže popsat stavbu a funkci vylučovací soustavy - umí vyjmenovat a popsat onemocnění vylučovací soustavy	8. Vylučovací soustava - anatomie a fyziologie vylučovací soustavy - onemocnění vylučovací soustavy
- žák popíše jednotlivé vrstvy kůže, vysvětlí funkci kůže - charakterizuje onemocnění kůže	9. Kůže - stavba a funkce kůže - onemocnění kůže
- vysvětlí pojem tělesná teplota a řízení tepelné homeostázy - objasní řízení tělesné teploty, produkce a ztráty tepla, horečka	10. Tělesná teplota, řízení tepelné homeostázy - produkce a ztráty tepla - řízení tělesné teploty, horečka
- definuje a popíše neuron - popíše jednotlivé části centrálního a periferního NS, popíše stavbu a funkci mozku, míchy, vysvětlí, co je reflex - objasní pojmy somatická a vegetativní soustava - vyjmenuje a popíše onemocnění NS	11. Nervová soustava (NS) - neuron: stavba a funkce - centrální a periferní nervový systém, stavba a funkce mozku, mícha, reflex - somatická a vegetativní soustava - onemocnění nervové soustavy
- vyjmenuje žlázy s vnitřní sekrecí a hormony, které tyto žlázy produkují, vysvětlí pojem hormon a jeho funkce - vyjmenuje nejčastější onemocnění žláz s vnitřní sekrecí	12. Soustava žláz s vnitřní sekrecí - žlázy s vnitřní sekrecí a jejich hormony, pojem hormon a jeho funkce - onemocnění žláz s vnitřní sekrecí
- umět vyjmenovat smyslové orgány - vysvětlit pojem receptor a jejich rozdělení - charakterizovat fotoreceptory, chemoreceptory, termoreceptory a nociceptory - vyjmenovat a popsat nejčastější poruchy smyslových orgánů	13. Smyslové orgány - receptory a jejich rozdělení - mechanoreceptory: hmatové, sluchové - fotoreceptory: zrak - chemoreceptory: čich, chuť - termoreceptory a nociceptory - poruchy smyslových orgánů
- popíše mužské a ženské pohlavní orgány - vysvětlí, co jsou pohlavní chromozomy a jejich funkce - objasní pojmy druhotné pohlavní znaky, sexualita, oplození - popíše průběh těhotenství, porodu, šestinedělí, - zná druhy a využití antikoncepce - vysvětlí poruchy reprodukce a sexuality	14. Rozmnožování a sexualita člověka - stavba mužských a ženských pohlavních orgánů - pohlavní chromozomy a pohlaví člověka - druhotné pohlavní znaky - sexualita člověka, oplození - těhotenství, porod, šestinedělí - antikoncepce - poruchy reprodukce a sexuality
- zná hlavní zásady jednání v situacích osobního ohrožení a za mimořádných událostí a umí je aplikovat v praxi	15. Zásady jednání v situacích osobního ohrožení a za mimořádných událostí - osobní život a zdraví ohrožující situace - mimořádné události (živelní pohromy, havárie, krizové situace aj.) - základní úkoly ochrany obyvatelstva (varování, evakuace)

Výsledky vzdělávání	Učivo
Žák - uplatňuje ve svém jednání základní znalosti o stavbě a funkci lidského organismu jako celku - vysvětlí pojem zdraví a význam zdraví, pojem nemoc a pojetí nemoci - definuje příčiny a průběh nemocí, klinická stadia - vysvětlí pojem diagnóza, prognóza - popíše, jak faktory životního prostředí ovlivňují zdraví - vysvětlí pojem zdravý životní styl, zdůvodní význam zdravého životního stylu - definuje nezdravý životní styl a jeho dopad na zdraví člověka - dovede posoudit vliv pracovních podmínek a povolání na své zdraví v dlouhodobé perspektivě a ví, jak by mohl kompenzovat jejich nežádoucí důsledky - dovede posoudit psychické, estetické a sociální účinky pohybových činností - popíše vliv fyzického a psychického zatížení na lidský organismus, uvede příklady nemocí se sociálním dopadem - orientuje se v zásadách zdravé výživy a v jejích alternativních směrech - vyjmenuje ukazatele zdravotního stavu obyvatelstva - vysvětlí pojem prevence, druhy prevence, charakterizuje odpovědnost za zdraví, zná některé programy na podporu zdraví - diskutuje a argumentuje o etice v partnerských vztazích, o vhodných partnerech a odpovědném přístupu k pohlavnímu životu - chápe pojem krása lidského těla, zdůvodní význam mediálního obrazu krásy lidského těla a komerční reklamy	Péče o zdraví Zdraví - pojem, pojetí a význam zdraví - pojem a pojetí nemoci - hranice mezi zdravím a nemocí - příznaky, příčiny a průběh nemoci - klinická stadia nemoci - diagnóza, prognóza - činitelé ovlivňující zdraví: životní prostředí, životní styl, pohybové aktivity, výživa a stravovací návyky, rizikové chování aj. - duševní zdraví a rozvoj osobnosti: rizikové faktory poškozující zdraví - odpovědnost za zdraví své i druhých; péče o veřejné zdraví v ČR, zabezpečení v nemoci; - práva a povinnosti v případě nemoci a úrazu - prevence úrazů a nemocí - partnerské vztahy; lidská sexualita - mediální obraz krásy lidského těla, komerční reklama
- dodržuje ustanovení týkající se bezpečnosti a ochrany zdraví při práci a požární prevence - popíše způsoby zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví dětí i dospělých v sociálních zařízeních či domácnosti klienta s ohledem na specifika různých vnějších i vnitřních prostředí - doloží příklady bezpečnostních rizik a nejčastější příčiny úrazů na pracovišti i v domácnosti - užívá pracovní a kompenzační pomůcky, přístroje a zařízení v souladu s předpisy a pracovními postupy	Bezpečnost a ochrana zdraví při práci, požární prevence - pracovněprávní problematika BOZP - bezpečnost a ochrana zdraví klientů i pracovníků sociálních služeb - prevence úrazů
- umí charakterizovat 1. pomoc, její význam a cíle, vyjmenovat druhy 1. pomoci, umět přivolat odbornou pomoc, znát základní legislativu - znát obecné zásady při poskytování 1. pomoci - umět poskytnout 1. pomoc při různých poraněních, úrazech a stavech ohrožujících zdraví a život - uvede povinnosti pracovníka i poskytovatele	První pomoc - význam, cíle a druhy první pomoci, přivolání odborné pomoci, legislativa - obecné zásady při poskytování první pomoci (bezpečnost postiženého a záchránce, vyšetření postiženého, další postup) - život ohrožující stavy - bezvědomí

sociálních služeb v případě úrazu klienta nebo pracovníka	- závažná poranění, rány - popáleniny a omrzliny - tonutí, zásah bleskem - neúrazové stavy – cukrovka, dehydratace, alergie, uštknutí, klíšťata, otravy
- umí vysvětlit pojem „zdravotně oslabený jedinec“ - dokáže vyjmenovat základní zdravotní skupiny populace a jejich charakteristika - rozlišuje základní druhy zdravotního oslabení - zná podstatu vzpřímeného držení těla - popíše fyziologické zakřivení páteře - zná postup při nácviku správného držení těla - uplatňuje správné způsoby držení těla v různých polohách a při pracovních činnostech	Zdravotně oslabený jedinec (zdravotně handicapovaný jedinec) - zdravotní skupiny - charakteristika jednotlivých zdravotních skupin - druhy oslabení - příčiny, prevence a kompenzace zdravotních oslabení Vzpřímené držení těla - podstata a komponenty držení těla - fyziologické zakřivení páteře - metody posuzování správného držení těla - výběr cvičebních tvarů pro ovlivňování vzpřímeného držení těla
- vysvětlí pojem vyrovnávací cvičení - zná druhy kompenzačního cvičení, jeho charakteristiku a zásady při cvičení - dokáže popsat „kondiční cvičení“ - vyjmenuje a popíše základní pohybové schopnosti a jejich rozvoj - doporučí vhodné druhy kondičního cvičení pro zdravotně oslabené	Vyrovnávací – kompenzační cvičení - druhy kompenzačního cvičení, charakteristika zásady při cvičení Kondiční cvičení - základní pohybové schopnosti (vytrvalost, rychlost, síla, flexibilita) a jejich rozvoj - druhy kondičního cvičení pro zdravotně oslabené
- dokáže vysvětlit pojem „svalová dysbalance“ - vysvětlí pojem zkrácený sval - umí vyjmenovat svaly s tendencí ke zkrácení - vysvětlí pojem „oslabený sval“ - umí vyjmenovat svaly s tendencí k oslabení, vysvětlí co je svalová kontrakce, zná druhy a příklady svalových kontrakcí - vysvětlí hodnocení svalových dysbalancí, zná některé testy zkrácených a oslabených svalů - dokáže popsat cviky pro odstranění svalových dysbalancí v jednotlivých segmentech pohybového systému	Poruchy funkce svalových skupin Svalová dysbalance - pojem, příčiny a důsledky „svalová dysbalance“ Zkrácený sval - svaly s tendencí ke zkrácení Oslabený sval - svaly s tendencí k oslabení - svalová kontrakce (druhy a příklady svalové kontrakce) Hodnocení svalových dysbalancí - testy zkrácených svalů - testy oslabených svalů Zásady vyrovnání svalových dysbalancí - cvičení protahovací a posilovací
- dokáže popsat odchylky předozadního zakřivení páteře - zná příčiny, projevy a důsledky - doporučí vhodnou kompenzaci a upozorní na nevhodná cvičení - dokáže popsat vybočení páteře do strany - zná příčiny, projevy, důsledky - upozorní na vhodná a nevhodná cvičení	Oslabení podpůrně pohybového aparátu: Odchylky předozadního zakřivení páteře - příčiny, projevy, důsledky - kompenzace (vhodná a nevhodná cvičení) Vybočení páteře do strany - nejčastější příčiny, projevy, důsledky, kompenzace (vhodná a nevhodná cvičení)
- popíše typické formy oslabení kyčelního kloubu - zná příčiny, projevy, důsledky - doporučí vhodná cvičení, upozorní na nevhodná	Poruchy stavby dolních končetin Oslabení kyčelních kloubů - typické formy oslabení kyčelního kloubu, (ortopedické vady)

cvičení - dokáže vyjmenovat a popsat nejčastější vady kolen, jejich příčiny, projevy, důsledky a doporučí vhodná cvičení - umí popsat klenbu nožní a její anatomickou stavbu - zvládá výpočet indexu ploché nohy „plantogram“ - umí vysvětlit, kdy jde o plochou nohu a jiné vady nohy - dokáže vyjmenovat příčiny, projevy a důsledky ploché nohy, doporučí vhodnou kompenzaci (vhodná a nevhodná cvičení)	- příčiny, projevy, důsledky, kompenzace (vhodná a nevhodná cvičení) Oslabení kolenních kloubů - valgózní a varózní kolena - příčiny, projevy, důsledky, kompenzace (vhodná a nevhodná cvičení) Plochá noha - příčiny, projevy, důsledky - klenba nožní, anatomie nohy - plantogram (index výpočtu) - vady nohy, kompenzace (vhodná a nevhodná cvičení)
- dokáže vyjmenovat vady a oslabení ramenního kloubu - dokáže vyjmenovat vady a oslabení loketního kloubu - dokáže vyjmenovat vady a oslabení ruky - popíše poruchy motoriky - zná příčiny jednotlivých vad končetin a uvést příklady kompenzace u jednotlivých vad, doporučí vhodné pohybové aktivity	Poruchy stavby horních končetin Oslabení ramenního kloubu - příčiny, projevy, důsledky - kompenzace vad (vhodná a nevhodná cvičení) Oslabení loketního kloubu - příčiny, projevy, důsledky - kompenzace vad (vhodná a nevhodná cvičení) Oslabení ruky - příčiny, projevy, důsledky - poruchy hrubé a jemné motoriky - příčiny, projevy, důsledky - kompenzace vad (vhodná a nevhodná cvičení)
- charakterizuje kloubní pohyblivost, umí vyjmenovat hlavní klouby těla, zná rozsah jednotlivých úseků páteře - zhodnotí pohyblivost v jednotlivých kloubech - popíše hypermobilitu	Kloubní pohyblivost - kloubní pohyblivost, hlavní klouby těla, pohyblivost páteře - hodnocení kloubní pohyblivosti Hypermobilita - příčiny, projevy, důsledky, kompenzace
- umí definovat pojem imobilita, dělení, vliv imobility na jednotlivé orgánové soustavy - pro imobilního jedince zná vhodné a nevhodné pohybové aktivity	Imobilní jedinec - pojem, dělení, příčiny, vliv imobility na činnost vnitřních orgánů - vhodné a nevhodné činnosti

3. ročník

0,5 hodiny týdně

celkem 15 hodin

Výsledky vzdělávání	Učivo
- vysvětlí pojem cvičební jednotka (blok) - popíše stavbu cvičební jednotky (bloku) - zná didaktické zásady, metody, úkoly a cíle při cvičení různých skupin populace - dokáže sestavit cvičební jednotku – blok pro různé skupiny populace, umí vhodně využít pohybové aktivity vzhledem k pohlaví, věku a zdravotnímu omezení - handicapu	Didaktika ZTV - didaktické zásady a metody, organizační formy - vyučovací jednotka - sestavení cvičební jednotky pro jedince s různým druhem oslabení – cíle, úkoly, motivace
- umí vysvětlit pojem „psychomotorika“ - uvede příklady psychomotorických her a cvičení v místnosti, v přírodě, na sněhu, v bazéně, s ohledem na zdravotní oslabení, zná zásady při psychomotorických hrách a cvičení	Psychomotorika - charakteristika psychomotoriky, oblasti psychomotoriky - psychomotorické hry a cvičení - zásady při psychomotorických hrách a cvičení Pohybové aktivity: předškolní a školní věk

- zvládne zvolit vhodné pohybové aktivity pro předškolní a školní věk	
- vysvětlí pojem relaxace, zná některé relaxační techniky a umí je využít v praxi - zná základní princip autogenního tréninku, Jacobsonovy metody - vyjmenuje vhodné regenerační prostředky pro relaxaci organismu, popíše míčkování a umí tyto prostředky aplikovat v praxi	Relaxační techniky - relaxace – charakteristika - autogenní trénink, Jacobsonova metoda Regenerační prostředky - míčkování – popis, význam, pro koho je metoda určena
- dokáže vysvětlit význam testování - popíše symptomy únavy při tělesné zátěži - umí změřit tepovou frekvenci - dokáže vypočítat osobní aerobní zóny - popíše některé kondiční testy	Testování tělesné kondice - význam testování Diagnostika tělesné zátěže a únavy - symptomy únavy při tělesné zátěži - měření tepové frekvence - výpočet osobní tréninkové zóny (aerobní zóna) - druhy kondičních testů (vytrvalostní, silové, flexibilní, rychlostní)
- dokáže správně použít a doporučit vhodná cvičení při oslabení a nemocech oběhového systému, zná kontraindikaci při pohybové zátěži - doporučí vhodné formy cvičení a zátěže u respiračních oslabení, zná kontraindikaci při tělesné zátěži - aplikuje vhodná dechová cvičení a zná jejich význam	<u>Oslabení vnitřních orgánů</u> Pohybové aktivity při oslabení a nemocech oběhového systému (srdečně - cévního) - doporučené formy cvičení a zátěže, kontraindikace tělesné zátěže Pohybové činnosti při oslabení a nemocech dýchacího (respiračního systému) - význam a aplikace dechových cvičení, kontraindikace při cvičení
- charakterizuje obezitu, její stupně, popíše BMI (výpočet, norma), komplikace a rizika obezity - sestaví jídelníček a doporučí vhodný pohybový režim - popíše diabetes, jeho projevy, příčiny a důsledky - doporučí kompenzaci a vhodné pohybové aktivity, upozorní na kontraindikaci při cvičení diabetiků	Oslabení metabolická Obezita - charakteristika obezity - stupně obezity – BMI, komplikace, rizika obezity - (jídelníček) - pohybový režim při obezitě Diabetes melitus – cukrovka - charakteristika diabetu, typy diabetu - projevy, příčiny, důsledky - kompenzace (léčba, strava) - pohybové aktivity při cukrovce (vhodné a nevhodné), kontraindikace při cvičení
- dokáže vyjmenovat nejčastější gynekologická oslabení - doporučí vhodná cvičení pro gynekologická oslabení - zná cvičení pro přirozený pohlavní vývoj - doporučí vhodné cvičení pro těhotné	Gynekologická oslabení - nejčastější gynekologická oslabení - cvičení pro oslabené svaly pánve - cvičení pro podporu přirozeného pohlavního vývoje - cvičení v těhotenství
- vyjmenuje nejčastější nervová a psychická oslabení - doporučí vhodné pohybové aktivity, vhodné relaxační cvičení - vysvětlí pojem „problémový jedinec“, dokáže jej motivovat ke cvičení a zvolí nejvhodnější pohybovou aktivitu a relaxaci	Oslabení neuropsychická - nejčastější nervová a psychická oslabení - pohybové aktivity pro jedince s neuropsychickým oslabením Problémový jedinec - motivace ke cvičení a nejvhodnější pohybové aktivity

- doporučí vhodná cvičení a pohybové činnosti při mentálních oslabeních	Mentální oslabení (např. jedinec s Downovým syndromem, autisté... (s návazností na PED) – vhodná a nevhodná cvičení
- dokáže vyjmenovat vady zraku a příčiny a doporučit vhodnou kompenzaci - umí komunikovat při pohybových aktivitách s nevidomým (smluvené signály), dokáže vyjmenovat kompenzační pomůcky a doporučí vhodná cvičení - dokáže vyjmenovat vady sluchu, jejich příčiny, zná vhodná a nevhodná cvičení	Smyslová oslabení Oslabení zraku - příčiny a vhodná kompenzace - pohybových aktivitách, kompenzační pomůcky - vhodná a nevhodná cvičení Oslabení sluchu - příčiny a vhodná kompenzace - vhodná a nevhodná cvičení
- doporučí vhodné pohybové aktivity pro seniory podle jejich zdravotního stavu a kondice	Pohybové aktivity pro seniory - pohybové aktivity a cvičení starších osob

6. Personální a materiální zabezpečení vzdělávání

6.1. Personální podmínky

Výuku školního vzdělávacího programu zajišťují učitelé, kteří mají plnou kvalifikaci. Ve většině se jedná o zkušené pedagogy s dlouholetou praxí. Vzdělání si dále doplňují odbornými kurzy, semináři, webináři a samostudiem. Pracovníci školy jsou zapojeni do operačního programu Jan Amos Komenský, téměř všichni prošli školení o AI.

Klíčovými osobami a nositeli poradenského a preventivního působení na naší škole jsou ředitel školy, školní metodik prevence, výchovný poradce, speciální pedagog, školní psycholog, kariérový poradce a sociální pedagog. Spolupracujícími subjekty jsou školská poradenská zařízení a nestátní neziskové organizace v širokém okolí školy.

6.2. Materiální podmínky

Výuka v daném vzdělávacím programu je zabezpečena v horní budově školy, ve které slouží výuce kmenové a odborné učebny. Kmenové učebny jsou vybavené počítačem a dataprojektorem, odborné učebny mají speciální vybavení podle účelu, kterému slouží (učebny počítačové, jazykové, učebna hudebních činností, učebna výtvarných činností, učebna pečovatelské, místnost pro reminiscenční terapii a snoezelen). Osobnostní výchova je vyučována v malém divadelním sále, k výuce tělesné výchovy je využívána posilovna, aula školy nebo tělocvična na DM. Všichni žáci mají možnost přístupu na internet a do školní knihovny. Při výuce je možno používat i školní tablety a 3D tiskárnu. Škola využívá školní informační systém Bakaláři, systém pro řízení výuky Moodle, Google Classroom a Microsoft Teams. Budova školy je plně bezbariérová.

7. Spolupráce se sociálními partnery

Sociální partneři se účastní jako podporovatelé celé řady projektů. Spolupráce školy a sociálních partnerů se odehrává nejen v rámci Olomouckého kraje, ale i nad jeho rámec. Spolupráce s našimi sociálními partnery je realizována v několika oblastech – odborné exkurze, odborné praxe, dobrovolnictví, projekty, akce školy, akce a projekty sociálních partnerů.

Odborné praxe, exkurze, dobrovolnictví, akce:

Městské a obecní úřady Zábřeh, Mohelnice, Šumperk, Rovensko, Hranice, Loštice, Ruda nad Moravou; Okresní soud Šumperk; Krajský soud Olomouc; Úřad práce Zábřeh, Úřad práce Šumperk; Separex Zábřeh; EKO servis Zábřeh; Psí útulek Zábřeh; Ofčí farma Brníčko; Via Delicia Zábřeh; Policie ČR; Jedličkův ústav Praha; Centrum Paraple Praha; Česká národní banka Praha; Poslanecká sněmovna a Senát ČR; Městská knihovna Zábřeh; Vědecká knihovna Olomouc; Městská sociální zařízení Zábřeh – Azylový dům pro muže a ženy, Domov pro osamělé rodiče s dětmi, Krizový a sociální byt; Charita Zábřeh – Občanská poradna, Naděje, Pečovatelská služba, CHPS – Pečovatelská služba, Domovinka, Oáza; Alzheimer Home Zábřeh, Interna Zábřeh; Nové Zámky – poskytovatel sociálních služeb, Chráněné bydlení Zábřeh; Charita Šumperk, Kroměříž, Šternberk, Ústí nad Orlicí; PONTIS Šumperk; Kontaktní a poradenské centrum Krédo, Nízkoprahový klub pro děti a mládež RACHOT; Sociální služby pro seniory Šumperk, Dětský klíč Šumperk, Armáda spásy v ČR: Azylový dům, Domov Přístav Šumperk; Společnost Podané ruce: Nízkoprahová zařízení pro děti a mládež Zábřeh a Mohelnice; Darmoděj Jeseník; Vincentinum Šternberk, Šumperk, Vikýřovice; Léčebné lázně Bludov; Centrum sociálních služeb Pomněnka Šumperk; Jasněnka Uničov; Centrum Locika; Společnost Jeketane Šumperk; Domov pro seniory Mohelnice; JAN Olomouc; SeneCura Senior Centrum Olomouc: Domov pro seniory, Domov se zvláštním režimem; Domov seniorů Pohoda Chválkovice; Sociální služby města Přerova; Sociální služby Praha; Domov Štítý – Jedlí; Transfúzní stanice Šumperk; Denní centrum Oáza Praha; spolek Ryzáček Vyšehorky; Probační a mediační služba Spolek vozíčkářů Trend Olomouc; Dětský domov Jeseník; Domov pro seniory Tovačov; Domov pro seniory Šternberk; Sdružení Neratov – Chráněné bydlení Bartošovice v Orlických horách; Lipka – Chráněné bydlení Prostějov; Sociální služby Libina; Sociálně terapeutické dílny sv. Josefa Domažlice; Divadlo Václav; Moravské divadlo Olomouc; Divadlo Šumperk; kino Retro Zábřeh; Střední škola, základní škola, mateřská škola a dětský domov Zábřeh; ZŠ a MŠ Zábřeh, Šumperk, Mohelnice, Olomouc, Hrabšíň, Jindřichov, Bludov, Břidličná, Horní Heřmanice, Staré město, Vikýřovice, Velké Losiny, Dubicko, Sudkov, Mírov, Loštice, Lipová Lázně, Žichlínek, Hraběn, Klopina, Zvole, Králíky, Rovensko, Postřelmov, Štítý.

Účast na projektech, sbírkách, spoluorganizace projektů:

Sportovní hry seniorů Zábřeh, Mateřinková olympiáda Zábřeh, Společně, Uklidíme Česko, Učíme se učit, Hrou proti AIDS, Neznič se, Den Země, 10 000 kroků, Pišqworky, Den bez hranic, Muzikoterapie s Bobinou, Gaudeamus Brno, Týden pro wellbeing, sbírka Srdce dětem, sbírka Společnosti pro ranou péči, sbírka Zasukované tkaničky, sbírka Bílá pastelka, sbírka Fond Sidus, ekologický projekt Terezka.